

संस्कृतवर्त्तनि

७७॥संज्ञितरेऽक्षद'य'रहुण'परेऽक्ष॥

क'द'स'सु'स'द'शु'स'प'रे'य'द'क'स'व'कु'स'स'॥

संस्कृतवर्त्तनि

७७॥संज्ञितरिज्ञान्त्वात्तद्व्यपत्तिर्ज्ञा

妙音声明论・天城体比较研究

ཚངས་ལྷན་དགུས་པའི་ལང་ཆོས་བཅུ་མ་ལ།

ཡུང་གོའི་མོད་རིག་པ་དཔེ་སྟན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

妙音声明论·天城体比较研究: 藏文/桑德著—北京:
中国藏学出版社, 2008.7
ISBN 978-7-80057-978-3

I. 妙…II. 桑…III. 梵语—研究 IV. H711
中国版本图书馆CIP数据核字 (2008)第097975号

妙音声明论·天城体比较研究

作 者: 桑德
责任编辑: 阿南
封面设计: 李建雄 仁增旺沐
出 版: 中国藏学出版社出版发行
印 厂: 北京洲际印刷有限责任公司
开 本: 16开
印 张: 13.75
版 次: 2008年7月第1版 2008年7月北京第1次印刷
印 数: 0001—2000册
书 号: ISBN 978—7—80057—978—3/H. 12
定 价: 16.80元

དཀར་ཆག

སྟོན་ཏུ་སྒྲིང་པའི་གཏམ།	(1)
སྦྲིལ་པའི་བད་སྟོང་རིག་པ་ལས་མཆོམས་སྦྱར་ལྟ་པའི་ཆ་འགེལ་གོ་བདེ་བར་སྦྱར་བ།	(1)
ས་བཅད་དང་པོ། སྦྲིལ་པའི་དེབ་ལྟ་ལྟོ་འདྲེང་ས་གསལ་སྦྱར་སྟངས།	(3)
ས་བཅད་གཉིས་པ། མཆོམས་སྦྱར་ལྟ་པའི་མདོ།	(34)
དང་པོ། མིང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་མདོ།	(35)
གཉིས་པ། དབྱངས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་གྱི་མདོ།	(37)
གསུམ་པ། རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་མཆོམས་སྦྱར་གྱི་མདོ།	(39)
བཞི་པ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་གྱི་མདོ།	(39)
ལྟ་བ། རྣམ་པར་བཅད་བྱའི་མཆོམས་སྦྱར་གྱི་མདོ།	(41)
ས་བཅད་གསུམ་པ། མཆོམས་སྦྱར་ལྟ་པའི་འགེལ་བ།	(43)
དང་པོ། བད་ཆད་སྟོན་པའམ་མིང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།	(43)
གཉིས་པ། དབྱངས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་བཤད་པ།	(61)
གསུམ་པ། རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་མཆོམས་སྦྱར།	(91)
བཞི་པ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་བཤད་པ།	(97)
ལྟ་བ། རྣམ་པར་བཅད་བྱའི་མཆོམས་སྦྱར།	(124)
སྦྲིལ་པའི་བད་སྟོང་རིག་པའི་ལྟ་སྟེན་མདོར་བསྟུན།	(149)
སྦོད་ཐ་སྟོང་ཤན་སྟུར།	(165)
ལྟར་བཞོད།	(191)

THE HISTORY OF THE

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

༣༡། ཐུན་དུ་སྒྲིང་བའི་གཏམ།

༡། ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱ་ཡང་ས་པའི་སྒྲིག་མཁན་ནམ་པའི་སྒྲིན་ལམ་དུ་སྤུལ་བའི་
 སྦྲིལ་ལོ་སྒྲིང་ལ་འཇུག་པའི་སྦྲིལ་པའི་དེབ་རྒྱུང་འདི་ནི། དེང་སང་རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱི་
 ཡོངས་བྱམ་དུ་བཞོལ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྦྲིལ་ལོ་སྒྲིང་ཡིག་དེབ་ལྡན་ཤིང་ཡིག་གཟུགས་
 དེ་སྦྱང་དེ། ཐོད་ལ་དར་བྱུང་ཆེ་བའི་སྦྲིལ་ལོ་སྒྲིང་ཡིག་དེབ་ལྡན་ཅན་སྦྱོང་མཛད་
 དེ་གོང་ས་དོན་དང་སྦྱོང་བཞུག་ཅིང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མེན་གྱི་སྦྱོང་མཛད་ཅི་ལགས་
 དཔུང་བསྐྱར་གང་འཆོམ་ཡོད་པའི་སྦྲིལ་ལོ་སྒྲིང་སྦྱོང་མཛད་སྦྱོར་ལ་བའི་བརྗོད་
 བྱ་གཞིར་བཞག་གིས་ལེགས་སྦྱོར་སྒྲིང་ལ་འཇུག་ཆུང་ལ་གོ་བདེ་བར་ཆོམ་སྦྱོང་བྱས་པ་
 ཡིན། དེང་གི་སྦྱོང་མཛད་འཕེལ་འཕྱར་གྱི་གནས་བབས་དང་ཐོད་ཀྱི་སྦྲིལ་ལོ་སྒྲིང་
 གནས་མ་ཉམས་དར་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའམ་ཡང་ན་སྦྲིལ་ལོ་སྒྲིང་གཉེར་བྱེད་པའི་སྦྲིལ་
 སུ་རྒྱལ་ལ་མཚན་དེ་སྦྱོང་མཛད་སྦྱོང་པའི་ཀྱན་སྦྲིང་རྒྱུ་དག་གིས་དགེ་བའི་སྦྲིལ་ལོ་སྒྲིང་
 དང་བཅས་དེབ་རྒྱུང་འདི་སྤུལ་བ་ལགས།

སྦྲིལ་ལོ་སྒྲིང་ཡིག་ནི་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་དུས་རབས་བར་མའི་སྐབས་ཅམ་
 བས་དར་བྱགས་ཆེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྲིང་ཡིག་ཅིག་ཡིན་ལ། གནའ་བོའི་
 རྒྱ་གར་གྱི་སྦྲིང་ཡིག་ཆེན་པོ་བཞི་ཉེ་ལེགས་སྦྱོར་སྒྲིང་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྦྲིང་། ཤ་
 ཟའི་སྦྲིང་དང་ཐུར་ཆག་གི་སྦྲིང་བཅས་སྦྲིང་ཡིག་པོ་དེའི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་
 གསེས། དེང་སང་ད་དུང་རྒྱ་གར་དང་བལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱུ་ཁ་ཤས་སུ་ཐུར་
 བཞིན་པེད་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། སྦྲིལ་ལོ་སྒྲིང་ལེགས་སྦྱོར་སྒྲིང་ནི་རྒྱ་གར་ཤེས་རྟོག་གི་

ཞུག་ཤིང་ཉེ་སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་མ་ནི་བླ་མ་ཟེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་གཏམ་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་བཞི་སྟེ་མཆོད་རྒྱུན་དང་། སྤྱིད་སྤྱད་། དེས་བཟོད་། སྟན་ཆོག་
བཅས་ལས་མཆོད་འོངས་ཤིང་། རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་སྦྱར་
སྐད་དང་གནའ་བོའི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་གཉིས་ལ་དོ་བའི་ཐོག་ཁྱུང་པར་ཡོད་དེ། དེ་
གཉིས་ལོར་བས་ཀྱི་ཐུ་བྱེད་དང་བཟོད་སྤྱོད་རིག་པའི་མ་ལག་ཆ་ཆོང་ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་གང་
ནས་ཀྱང་འདྲ་གི་མ་རེད།

ལེགས་སྦྱར་སྐད་ནི་འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་རིག་གནས་བང་མཛོད་ཀྱི་ཡུལ་ཆ་གཙོ་བོ་
ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ལས་ཡུལ་པའི་གནའ་བོའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གནའ་རབས་རྒྱ་
གར་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་འདྲ་ཤེས་མཆོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྟན་དག་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ཅི་རིགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་ཁྱོད་ན་མིང་ཏུ་གྲགས་པའི་
གཏམ་རྒྱུད་དང་རྒྱུས་གར་ལ་སོགས་པའི་མཐད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་རིག་རྒྱ་ཆལ་གང་མང་
ཡོད་པ་དང་། གསལ་རིག་དང་ཆེས་རིག་དང་སྐར་ཆེས་ལ་སོགས་པའི་གནའ་བོའི་
ཆོན་རིག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཐུན་ཐུམ་ཆོག་པ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མིའི་
ཉེ་སྤྱོད་ཡིག་གིས་ཨེ་ཤི་ཡའི་དབུས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གང་མང་ཞིག་གི་
རིག་གནས་དར་འཕེལ་ལ་ཕྱགས་རྒྱུན་ཟབ་མོ་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཏུ་
ནང་བ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱགས་རྒྱུན་དེ་བས་ཀྱང་གཏིང་ཟབ་མོ་ཐེབས་ཡོད་
པ་རེད། ཐུན་ཐུམ་ཆོག་པ་མཐོང་སྤྱི་ཆོགས་ཆོན་རིག་གས་ཀྱི་སྐད་རིགས་ཞིབ་དཔྱད་
རིག་པ་དང་། ལྷ་སྤྱང་ཞིབ་དཔྱད་རིག་པ། ཚུལ་རིག་ཞིབ་དཔྱད་རིག་པ། ཆོས་
ལུགས་ཞིབ་དཔྱད་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་གཞུང་མ་ལག་དེ་རིགས་ཀྱང་མིའི་
སྤྱོད་ཡིག་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།

སྒྲིབ་ཏུ་སྐྱད་ཡིག་གིས་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་སྐྱད་ཡིག་ལ་ཕྱགས་སྒྲིབ་སྐབས་ཚུལ་ནི་
 གཞན་ཀྱན་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མངོན་ཏེ། དེས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཕྱགས་སྒྲིབ་
 སྐབས་པའི་དུས་ཡུན་རིང་ཞིང་བྱུང་ཁོངས་ཆེ་བ་དང་གཏིང་ཟབ་པ་བཅས་སྒྲིབ་
 བས་མཆོད་ཏེ། ཐོག་མར་གནའ་བོའི་བོད་ཡིག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་སྒྲིབ་ཏུ་ཡིག་
 ཡིན་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་བཙུ་སྐྱུ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་མ་ལག་གི་འབྱུང་ཁུངས་
 ཀྱང་སྒྲིབ་ཏུ་སྐྱད་ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་རིག་གནས་དེ་ཡིན་ཟེར། རྒྱ་བོད་སྐད་ཡིག་
 གི་རྟེན་ཅིང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བའི་འབབ་ཐག་རིང་བོའི་མཛུས་དེ་དུས་ད་ལྟའི་བར་
 དུ་བཞུགས་པའི་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཤིང་རྩ་ལའི་མ་མར་བྲིས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 བཏུན་གསུང་རབ་གཅུག་ལག་གིས་མངོན་པར་བདེན་དཔང་བྱེད་ཐུབ་པས་མཆོད།
 ཤིང་རྩ་ལའི་མ་མའི་བཏུན་བཅས་དེ་རིགས་ལས་ཆེས་མང་ཤོས་ཤིག་ནི་དེ་མར་མ་པའ་
 མཁས་བྱུང་རྣམ་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཏུན་བོད་ཡིག་དུ་བསྐྱར་བའི་མ་ཡིག་གི་ཕྱག་
 དཔེ་དངོས་ཡིན་པས་རིན་ཐང་གཞལ་ཡས་བྲལ་བའོ། ཤིང་རྩ་ལའི་མ་མ་ནི་ཤིང་
 རྩ་ལ་ཞེས་པའི་ལྷན་ཤིང་དེའི་མ་མ་ལྟེ་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་སྐགས་ལྟ་ཤིག་ཀྱི་དུས་
 ཡིག་འབྲི་གཞིར་སྤྱད་པས། མ་མ་དེར་བྲིས་པའི་སྒྲིགས་བཅའ་རྣམས་ལ་རྩ་ལའི་མ་
 མའི་གསུང་རབ་སྒྲིགས་བཅའ་ཞེས་བོད་ཁམས་ལྷི་ལ་མ་ཟད་འཛམ་གླིང་ཚོན་ནའང་
 དཀོན་ཅོར་ཉིད་དུ་བཅི་བར་བྱའོ། གིང་འཛམ་གླིང་མཐོང་མཛུས་ཐིག་བཀོད་ལྟར་ན།
 བང་པ་སངས་རྒྱལ་བཏུན་པའི་གསུང་རབ་བོད་ལ་ཐོག་མར་སྤྱད་འདྲི་བའི་དུས་
 ཉི་བོད་རྒྱལ་ཉེར་བདུན་པ་ལྷ་མོ་མོ་རི་གཉན་བཅན་གྱི་དུས་ནས་བོད་ལ་དངོས་སྤྱ་
 དར་འགོ་ཚུགས་པར་མངོན་ཡང་། རྟོན་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་དུས་མུ་མོ་ཞིག་ནས་བོད་
 དམངས་ཁྲོད་དུ་དར་འགོ་ཚུགས་ཡོད་པར་འདོད་དོ།

དེ་ལྟ་བུ་དང་ཉེར་པའི་རྒྱ་ལའི་ལོ་མའི་བརྟན་བཅས་ཁྱིམ་མ་དེ་རིགས་ནི་ལོ་རྒྱུས་
 གྱི་རིག་དངོས་རྒྱུ་རིག་གཞུང་ཡིག་ཆ་གང་ནས་དཔྱད་ཀྱང་དེའི་རིན་ཐང་ནི་གཞལ་
 ཡས་རྣམས་མཐའ་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལས་དངུང་བོད་མི་རིགས་ནི་གནའ་ནས་ཤིས་
 རིགས་དགའ་ཞིང་གཞན་གྱི་ཤིས་རིག་གི་ལེགས་ཆའམ་ཉིང་བརྒྱད་རང་གི་གསོལ་སྒྲུ་
 འདྲིན་པའི་སྒོ་ཁོག་ཡངས་ཤིང་གང་མཁོ་ཅི་རིགས་འདྲར་ལེན་གྱི་རིག་པ་རྣམས་པའི་རང་
 གཤིས་ཅན་ཡིན་པ་མདོན་སྟུང་མཚོན་འདུག དེར་བརྟེན་གནའ་བོའི་བརྟན་
 བཅས་དེ་རིགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱིམ་གི་བོད་གྱི་ཤིས་རིག་ལ་དགའ་བའི་མཁའ་པ་རྣམས་
 པའི་མཚོང་རྒྱུད་དང་སྒོ་ཁ་སྒྲུགས་མའི་གནས་ཤིག་ཏུ་ལྷུར་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ལའི་ལོ་
 མའི་བརྟན་བཅས་དེ་རིགས་ལས་མང་ཆེ་ཤོས་བོད་གྱི་ལོ་པར་མཁའ་ལྒྱུ་པ་རིམ་བྱོན་
 གྱིས་སྒྲུབ་བོད་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུར་ནས་བཀའ་བརྟན་ནང་གཏན་འཁེབས་བྱས་ཐོན་པ་
 དག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལས་དངུང་བོད་ཡིག་ཏུ་ཡོན་པ་བརྒྱུར་མེད་པའི་ཕྱི་རིམ་སྒྲུ་
 རྟེགས་པའི་ཡིག་ཆའང་རེ་འགའ་ཡོད་པ་དང་། མང་ཆེ་ཤོས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 བཀའ་བརྟན་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་སྐྱར་ཡིན་ཏེ། བླ་རྟོན་གྱི་ཆན་ས་དབྱེ་ན།
 མདོ་སྟེ་དང་རྒྱུད་སྟེ། ཤེས་ཕྱིན། བལ་ཆེན། དཀོན་བཅེགས། འདུལ་བ། ཏུས་
 འཁོར་འབྲེལ་བ། གཞུང་ས་འདུས། དཔུ་མ། སེམས་ཅན། མདོན་པ། ཚད་མ།
 རྩ་མདོ། བཟོ་རིག་དང་རྟུན་དག་ལ་སྟགས་པ་རྩ་ཆོགས་བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་
 ཁྱིམ་པའི་གནས་ཏུས་མི་གཅིག་པས་ཡིག་གཞུགས་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་འདྲ་མིན་རྩ་ཆོགས་
 ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཐའི་ཡིག་དང་བྲམ་འི་ཡིག། རྩ་རིག་ རྩ་གསེ། མགས་སྟོ།
 ར་ཐུན། རེབ་ལ། ལ་ཐུ་བཅས་ལ་སྟགས་པ་རྩ་ཆོགས་ཡོད་པ་དང་། བརྟན་བཅས་
 དེ་རིགས་མཛད་མཁན་གྱི་གས་སྒྲུབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་དང་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ།

རིན་ཆེན་གྲགས་པ། འཇིགས་བྱེད་ལྟ། འཕགས་པ་ལྟ། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ།
 བཞུང་དཀའ་མེད་གོ། སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱ་གྲགས། རྒྱལ་པའི་གོ་ཆ། དཔྱིག་གཉེན།
 བེས་རབ་གོ་ཆ། ཞི་བ་ལྟ། སྐྱུན་རམ་གཟིགས་དབང་ལྷག། རྒྱལ་པ་བྱམས་པ།
 ལུང་དེ་བ། ལུང། ཞི་བ་འཆོ། ལཱ་ཏི་མ། ཉིན་བྱེད་རྩོམ། གཉིས་མེད་རྩོམ།
 བདེ་བྱེད་དགའ་བ། ཆོས་གྲགས། མོགས་མེད། རྒྱགས་སྒྲུང་། གཞན་ཅན་
 བཟང་པོ། བེས་རབ་འབྱུང་གནས། ལྡེའི་དབང་པོ། ཆོས་མཆོག་ ཏུལ་པའི་ལྟ།
 སྒྲིག་རྒྱ། རིན་མེད། གམལ་སྒྲིལ། ཅན་པོ་མི། དག་སྒྲུང་། ཉི་མ་སྒྲས་པ། རིན་
 ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ། བར་པའི་འབྱུང་གནས་སྒྲས་པ། རྒྱལ་དབང་སྒྲིལ་སྒྲས་དང་
 རྒྱལ་འབྱུང་རྒྱ་པ་མོགས་རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆེན་དམ་པ་རྒྱལ་པམ་མཛད་པའི་གསུང་རབ་
 དར་ས་བཞུགས་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་མ་པའ་མཁས་བླ་པ་རྣམས་པམ་བཞུགས་པའི་ཕྱག་
 གྲིས་དར་ས་གྲུང་མང་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། བོད་གངས་ཅན་ནི་མེགས་རྒྱུར་གསུང་
 རབ་ཀྱི་གནས་མཆོག་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའང་རྒྱ་མཆོན་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན།

འོ་ན་ཏུ་བ་རྒྱགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་གཙོས་པའི་འཇམ་དབྱངས་གྲིལ་ན་བོད་
 ཏུ་ཉར་བའི་མི་སྤྱི་ཏེ་རྒྱ་དྲུག་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱ་ལའི་མ་མའི་གསུང་རབ་བྱིས་མ་དེ་
 རྒྱལ་ས་ལ་དོ་རྒྱུང་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་དེ་བས་མང་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་
 ཞེས་ན། དེའང་རྒྱ་མཆོན་ཏུ་མའི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ལའི་མ་
 མའི་གསུང་རབ་འབྱུང་མའི་རྒྱ་གར་ལུལ་ཏུ་དེ་སྒྲར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐུ་བ་མཁའི་འབྲུག་
 ཆོད་དང་ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་བཅན་འདུལ་དམག་འབྲུག་བསྐངས་པ་དང་།
 ཡང་ན་རང་བྱུང་ལུལ་ཏུ་ས་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཁ་ལུགས་ཆ་རྒྱན་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་
 གནལ་པའི་རྒྱ་ལའི་མ་མའི་གསུང་རབ་བྱིས་མ་ཁག་ཅིག་ཏུ་ལམ་རྟེན་མེད་ཏུ་འཇིག་

པར་བྱུང་། ཡིན་ནའང་ཐོད་གངས་ཅན་དུ་སྒྲིལ་གྱི་གནས་པའས་དང་རང་བྱུང་
 འཁོར་ལུག་རིག་གནས་ལ་རྒྱུས། ཆོས་ལུགས་པས་མ་སྒོ་དང་གོམས་འདྲིས་
 ལུགས་སྒྲིལ་ལ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་གྱིས་ལོ་རྒྱུད་སྒྲིལ་གྱི་གི་རིང་ལ་མི་རབས་ནས་མི་
 རབས་བར་དུ་གཅིས་ནོར་བཞིན་དུ་ཉར་ཆགས་བྱས་འོངས་པས། ད་ལྟོ་དུང་ལྟོ་
 ལའི་ལོ་མའི་གསུང་རབ་བྱིས་མ་གང་མང་ཞིག་ང་ཆོའི་མཐོང་སྒྲིལ་ལ་ལྟོ་ཡོད་པ་
 དེ་ནི་ཐོད་ཀྱི་སྒྲིལ་བྱོན་ལོ་པར་མཁས་སྤྱབ་ན་མས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་ཅིང་། ཐོད་དུ་
 ཉར་བའི་གསུང་རབ་བྱིས་མ་དེ་རིགས་ནི་དེ་སྒྲིལ་ཡིག་དུ་བསྐྱར་བའི་མ་ཡིག་དངོས་
 ཡིན་པས་གནའ་ཐོའི་རྒྱ་གར་རིག་གནས་དང་ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་འབྲེལ་འདྲིས་བྱུང་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་དངོས་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཞེ་གི་ལ་སྒྲིལ་གྱི་རིག་གནས་ལྟུང་
 ཁོངས་སྤྱུང་ཤེས་རིག་གི་རིན་ཐང་གཞུང་ལས་དཔག་ཐབས་བྱས་པའི་གནའ་ཐོའི་
 ཡིག་ཆ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་རིག་པའི་སྒྲིལ་བྱོན་པ་དང་། གཉིས་སྒྲིལ་པ་ཤས་ཀྱིས་
 སྒྲིལ་པའི་རིགས་ཀྱི་མེས་པོའི་ཤེས་རིག་ཡིན་པར་བསྒྲིལ་ནས་གང་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲིལ་
 སྒྲིལ་ཤིང་ཡིག་གི་ཁྱད་སྤྱུང་གསུག་སར་བཅིས་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ་དང་། གསུམ་
 དུ་ན་ལ་ཤས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་བསྐྱར་ནས་དཔྱད་པ་བཅུད་པས་ཆོས་ལུགས་
 བསྐྱར་དཔྱད་རིག་པ་དང་སྒྲིལ་ཡིག་བསྐྱར་དཔྱད་རིག་པ་སྒྲིལ་གྱི་དཔྱད་གཞིའི་བྱི་
 མོར་བཅིས་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ནང་
 པ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཁྱད་སྤྱུང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རིག་ལེན་རྒྱ་དང་
 ཡང་ན་ནང་པའི་གསུང་རབ་ག་གོ་མོ་ཞིག་ལ་རྒྱ་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རི་། གང་ལྟར་ཤེས་རིག་ཅན་དེ་ཆོ་མང་ཆེ་ཤོས་ཀྱིས་གནའ་ཐོའི་
 གསུང་རབ་བྱིས་མ་དེ་རིགས་ནི་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དུ་

མཐོང་བམ་དེའི་ཤེས་བྱའི་རིན་ཐང་དང་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་ནི་ཐི་བམ་བརྗོད་ཀྱང་
ཚད་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ཏུ་མི་དེས་པར་མཁུན་པས་དོན་དང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད།

ཅུ་བ་རྩུགས་པས་ཐོག་མར་ལེགས་ལྗུར་སྐྱད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་ཏུས་ནི་ལས་
ཆེར་སྤྱི་ལོའི་ཏུས་ར་བམ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡས་མས་ནས་འགོ་ཚུགས་པར་མཛོན་ཏེ།
ཡོར་བ་སྤྱིང་པའི་སྐྱད་རིགས་སྤྱད་པ་དང་ཚུལ་ལྟགས་རིག་པ་བ། ཚུལ་ལྟགས་སྤེལ་མི་
དང་ཚོང་པ་ལ་ཚོགས་པས་ལེགས་ལྗུར་སྐྱད་སྤྱད་ས་རེས། རིམ་གྱིས་ལེགས་ལྗུར་
སྐྱད་ནི་ལ་ཏིང་སྐྱད་དང་ཞི་ལོའི་སྐྱད་བཅས་ཀྱི་བར་ཏུ་འབྲེལ་བ་དེས་ཅན་ཡོད་པ་
རྩུགས་པས། ལེགས་ལྗུར་སྐྱད་ཡིག་ལས་བྱུང་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་ཡོར་བ་སྤྱིང་
པའི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་དོན་དང་བྱུང་ཏེ་དེར་ར་བམ་ཚན་རིག་གི་ཐུགས་ཤེས་སྤྱད་
ནས་ལེགས་ལྗུར་སྐྱད་ཀྱི་བར་སྤྱོད་རིག་པ་དང་། རིག་གནས། ཚུལ་ལྟགས་བཅས་
ལ་སྤྱོད་ཀྱན་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཏུ་སྐྱད་ཡིག་བསྟར་དབྱེད་རིག་
པ་དེ་ཚུལ་ལྟགས་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བའི་ཁོད་ཏུ་སྤྱད་པས་རིམ་གྱིས་ཚུལ་ལྟགས་བསྟར་
དབྱེད་རིག་པ་ཞེས་པའི་རིག་གཞུང་དེ་གསར་གཏོང་བམ་པ་ནས་བསྟར་། ཅུ་བ་
རྩུགས་པའི་ལེགས་ལྗུར་སྐྱད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྤྱད་མ་དེ་རིག་ལས་ཐང་ཞིང་བྱུང་
ཁོང་ས་ཆེ་བའི་རྩུགས་སྤྱད་ར་འཕེལ་བྱུང་ཞེ། སྐྱད་ཡིག་དང་རིག་གནས། ཚུལ་
ལྟགས་བཅས་ཀྱི་ཐང་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་སྤོ་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་འབྲས་ལུ་ནི་དེ་
བམ་གྱང་གཡུར་བ་བར་ཐོབ་ཡོད་པར་མཛོན། ལེགས་ལྗུར་སྐྱད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ཆ་གཙོ་བོ་ནི་གནའ་མོའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཏའི་ཡིག་ཆ་དེ་རིགས་ཡིན་ཅིང་།
ཡིག་ཆ་དེ་རིགས་ལུ་ལ་རྩུགས་ཀྱན་ཏུ་བསྟར་འདྲེན་བྱེད་པའི་རིང་ལ་འཇམ་ལུ་སྤྱིང་གི་
རིག་གནས་བར་མཛོད་སྤྱན་སྟུམ་ཚོགས་པར་དར་རྒྱས་སྤྱད་འགོ་བར་མན་ནས་ཆེན་པོ་

[illegible]

དག་ལས་གཞན་དང་དང་བརྒྱུད་རིག་པའི་མ་ལག་དང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲུལ་
 སྤངས་དང་མང་གི་འཕྲི་སྤངས། ཚུལ་གྱི་ཆོག་མཐོན་གྱི་མི་འབྲུག་པའི་མཚན་མས་
 རྟགས་འགོད་ཚུལ་ལ་ཀྱུ་རིམ་པ་བདུན་ཞེས་རིག་གཞུང་གི་དོན་མི་འབྲུག་པའི་ཆེད་དུ་
 བཏབས་པའི་ཀྱུ་རིམ་པ་བདུན་ཏེ་དོན་མི་འབྲུག་པ་ཆོག་གི་ཀྱུ་དང་། ཆོག་རྒྱུད་མི་
 འབྲུག་པ་ཤད་གྱི་ཀྱུ། ཆོག་དོན་མི་འབྲུག་པ་ལེའུའི་ཀྱུ། ཤོ་མོ་ཀ་མི་འབྲུག་པ་
 བམ་པོའི་ཀྱུ། མཐའ་མི་འཆོལ་བ་ལྟེ་ཐིག་གི་ཀྱུ། སྤྱོད་སྤངས་མི་འབྲུག་པ་གདོད་
 ཡིག་གས་སྤྱན་ཁྱེར་གྱི་ཀྱུ་བཅས་ལས་བར་ཆོག་འབྲི་སྤྱོད་པོད་རང་གི་དཔེ་ལ་མ་ཟད་
 དེ་བྱིངས་ཆེད་མ་ལེགས་སྤྱར་རྒྱུ་ཀྱུ་ལ་ཁོ་བཞིན་དྲངས་ཡོད་པ་དང་། གཞན་
 དང་དྲུང་སྤངས་རྟགས་ཀྱི་ཆོག་མཐོན་དང་ནམ་དུ། མོ་མོ་མ་ཅིང་། རྟམ་བཅད།
 ར་རོ། ལས་ལྟ་བུ་པ། བྱེད་པ། དགོས་ཆེད། འབྲུང་ཁུངས། འབྲེལ་བ།
 གནས་གཞི། འཛོད་སྒྲ། སྤྱི་ཡར་གི་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་
 མཚོན་སྤངས་ནམས་ཀྱང་མཐོན་ཏེ་རྒྱུད་ཡིག་ལ་དཔེ་བཞུགས་ནས་བཟོས་ཡོད་པ་མང་དོན་
 པར་གསལ་ལོ། །ནམ་པའི་ཐོག་བཞུགས་ན་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱར་འདྲན་བྱེད་པའི་
 མཚུངས་སྤྱི་ཀྱུ་གར་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྒྱད་ནམས་ཀྱང་གར་འདྲོད་གྱིས་སྤྱོད་སྤངས་
 གཅིག་དུ་བསྐྱར་འདྲན་བྱས་པར་མང་དོན་ཡང་། དོན་དུ་དེ་འདྲུ་མ་ཡིན་པར་མི་
 རིགས་གང་གི་རིག་གནས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱི་ལེགས་ཆ་རང་གི་བརྒྱད་དུ་
 བར་འདྲན་བྱས་ཏེ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དར་སྤེལ་གཏོང་བར་བྱེད་ན། ཐོག་
 མར་རང་གི་སྤྱི་ཆོག་ས་འཕེལ་འཕྱར་གྱི་གནས་བབས་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་ཞིང་
 འཕྲོད་པའི་སྤྱོད་སྤངས་འཕེལ་འཕྱར་བྱེད་པ་བཞིན་ཀྱུ་གར་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྒྱད་ལས་
 གང་དགོས་ཅི་རིགས་འདེམས་གསེས་ཡོད་པ་དང་དམིགས་ལྟར་ཡོད་པའི་སྤྱོད་སྤངས་

ནང་འདྲེན་བྱས་ཏེ་རང་གི་རིག་པ་ནས་ཀྱིས་ལྷན་ཅུར་འགྱུར་བར་བྱས་པ་རེད།

གང་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཡོ་མའི་བསྟན་བཅས་ཅི་རིགས་པོད་ལ་བརྒྱུར་པ་ནས་བསྐྱུང་།
 རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་གིས་པོད་བྱི་རིག་གནས་ལ་ཐེབས་པའི་བྱགས་ཁྱེན་ནི་གཞན་གྱིས་
 ལས་ཀྱང་ལྟག་ཏུ། བྱི་རྒྱལ་པའི་བྱང་ཆོས་ཐད་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་བརྒྱན་
 རིག་པའི་མ་ལག་ཁྱིམ་བར་ཐུང་། རིག་གནས་ཤེ་ཆོན། དཔེ་ཆའི་སྟེགས་
 བས་དང་གིང་དཔར་བྱི་བརྒྱ་དབྱིབས་བཅས་དང་། བྱང་བསམ་སྒྲིའི་རྒྱ་ཆལ་ཐད་
 ཐང་ག་ཐེབས་རིས་དང་ཆོས་རིག་རྒྱ་ཆལ། བྱང་བསྟན་རིག་གནས་ལས་ཀྱང་པའི་
 བསམ་སྒྲིའི་འདུ་ཤེས་དང་ཀྱན་རྒྱན་ལ་ཞགས་པའི་ཐད་ཐེབས་པའི་བྱགས་ཁྱེན་ནི་དེ་
 བས་ཀྱང་གཏིང་ཐབ་པར་མངོན་ནོ། ཁྱིམ་མི་སྟེའི་རིག་གནས་ཀྱིས་པོད་བྱི་རིག་
 གནས་ལ་བྱགས་ཁྱེན་ཐེབས་པའི་ཏུས་ལྟན་ནི་ཡོང་ཆེག་སྟེར་རྟག་གི་མ་རྒྱལ་ཡོད་པ་
 དེའང་ཚུད་དང་ཡོ་མ་རྩ་ཤུའི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། རུབ་རྩྭ་གས་རྒྱལ་ཁབ་
 ཁག་ཏུ་དར་བའི་མི་སྟེའི་རྣམ་དོན་ལ་ཏིང་ཡི་གེའི་འབྲི་རྩལ་དེ་དར་ནས་ཡོང་བ་རྒྱ་
 རྟག་ཅམ་ལས་སྤང་མེད་ཀྱང་། དེས་རུབ་རྩྭ་གས་རྒྱལ་ཁབ་བྱི་རིག་གནས་ལ་ཐེབས་
 པའི་བྱགས་ཁྱེན་ནི་འདྲ་བའི་རྩྭ་གས་གང་མར་མི་མས་ཡོད་དེ། རྒྱ་ནག་མཁས་པ་རྒྱ་ཞབས་
 ཅིན་ཁེ་ལུས་གསུངས་དོན། ཏུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་མཁུག་ཅམ་ལ་ལེགས་རྒྱུར་
 རྣམ་དང་ལེགས་རྒྱུར་བྱི་བརྒྱན་དེ་རིག་པའི་མ་ལག་ཡོང་བ་གིང་ཏུ་དར་ཐེས་ཏེ་རབས་
 གྱི་རྣམ་ཡིག་ཞིབ་བརྒྱར་རིག་པ་དར་འཕེལ་བྱུང་ཞིང་། མིང་དང་ཆེག་ བྱིངས།
 རང་བཞིན། ཁྱེན། བམ་འཇུར། སྟོན་འཇུག་ ཐེས་འཇུག་ རྟགས་ཆོག

ཐོན་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གནས་ལ་མཇུག་པ་ཅི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་ཅི་ལྟར་ཕྱིར་བུལ་བ་ནས་ཐུབ་པའི་
 འཕྲུལ་ཕྱིན་པའི་ཆོག་མཁན་དཔལ་འདི་ལེགས་ལྟར་བརྟུན་ཏེ་རིག་པའི་མ་ལག་གིས་ཞི་
 ལའི་སྐད་དང་ལ་ཉིང་སྐད་ལ་ཆོག་མཁན་པའི་ཡོར་བུ་མིང་གི་སྐད་ཡིག་མང་པོ་ཞིག་ལ་
 ཞིབ་འཇུག་བྱ་བའི་གནས་ཆེད་པར་ལྟར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་རབས་ལྷན་
 ལྷན་ཆོག་ལྟར་པའི་ལ་ཉིང་ཡིག་འདི་མཐོན་ཏེ་སྐད་ཡིག་དེ་ནི་རྩ་མཉམས་པའི་བཅུ་དྲུག་
 པའི་ཞེས་ལྟ་ཡོར་བུ་མིང་གི་མཉམ་གསལ་བཅོ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ལ་ཉིང་ཡིག་འདི་མཐོན་
 ཏེ་ཡིག་འདི་འཇུག་པ་དེ་ནི་རྩ་གསལ་དུ་བྱ་བའི་མཉམས་ཐེལ་ལྟ་ལྟར་ཞེས་ལྟ་བ་
 ལྷན་པས་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཆོས་ལྷན་གསལ་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བྱིས་གསལ་བཅོ་བྱས་
 པ་ཞིག་རེད། དེ་མ་ཟད་ལྷན་ལྷན་ཆོག་ལྟར་པའི་མཐོན་ཏེ་བརྟུན་ཏེ་རིག་པའི་ཐུབ་
 དེ་བ་དེ་ཡང་རྩལ་ལྷན་པའི་བསམ་སྒྲུབ་འདི་འདྲ་ཤིས་མཁས་པ་ཆོས་འདི་བརྟུན་ཏེ་རིག་པའི་
 རིགས་ལམ་ལྟར་ལེགས་ལྟར་བརྟུན་ཏེ་གོ་རིམ་ཁ་གསལ་ཆོས་ཡང་མཛད་པར་བཟུངས་ཀྱིས་
 ལྟར་ཞུགས་ཀྱི། ལེགས་ལྟར་བརྟུན་ཏེ་ཆོས་ལམ་མཛད་པའི་པ་དང་ཡིག་ལྷན་
 བཅོམས་ལྟར་པའི་ཐུབ་གཞུགས་མ་གཏོགས་ཅི་ལྟར་ལྟར་རམ་ཅི་ལྟར་འཕྲུལ་པའི་
 གོ་རིམ་མཛད་པར་ལྟར་བཅས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཆོས་འདི་ཐུབ་ལྟར་ལྟར་བདེ་བའི་ཆེད་
 ཏུ་རེད། བད་ཏུ་དར་པའི་མཐོན་ཏེ་བརྟུན་ཏེ་རིག་པ་ནི་གསལ་བཅོ་དང་ཆོས་ཡང་
 ཏུ་བཅས་པའི་སྐད་ཅི་ཡང་མཛད་པར་ལེགས་ལྟར་བརྟུན་ཏེ་རིག་པའི་མ་ལག་གི་པའི་བཞེད་

① ཅིན་ལེ་ཐུག་མཛད་པའི་རྩ་གསལ་རིག་གནས་དཔལ་འདི་ཆོས་ལྷན་པས་ཞེས་པ་ལྟར་ཁོའི་ཐོས་ཆོག་ཆེན་རིག་དཔེ་ལྷན་
 ཁང་གིས་1983 ལོར་པར་ཏུ་བཟབ་པའི་ལེགས་ལྟར་བརྟུན་ཏེ་པའི་ཡིག་ལྷན་གི་ཐོས་ཆེན་ཅེས་པའི་གྲག་ཏུ་233 ལས་
 གསུངས།

བརྒྱུ་ནས་སྒྲིབ་གཉེན་རྒྱུ་འཛིན་བྱས་ཏེ། རྩ་མིར་བྲམ་ཟེ་ཤུ་ཅིས་མཛེད་པའི་ཤུ་ཅི
 རྒྱུ་ཀར་ཏ་དང་། གཞི་ན་ཁུ་གདོང་བྱག་གིས་སྒྲིབ་དཔོན་དཔང་བྱག་གི་ཆར་གསུངས་
 པའི་རྟོགས་སྒྲིབ་བྱུལ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བརྟན་བཅས་ཀལ་ལྷུ་ཀར་ཏ། སྒྲིབ་དཔོན་ཅ་རྒྱ
 མི་མིས་མཛེད་པའི་རྟོགས་དཀའ་བ་པ་མཛིན་འི་ལྷགས་ཀྱི་བརྟན་བཅས་ཅ་རྒྱུ་ཀར་ཏ།
 རོ་བོ་བྱག་འབྱར་གྱིས་མཛེད་པའི་ཀལ་པའི་འབྲེལ་བ་སྒྲིབ་མ་ལ་མན་པ་མོགས་དང་
 དབྱངས་ཅན་རྒྱུ་ཀར་ཏ་བཅས་ཆོད་ལྡན་གྱི་རྒྱ་གཞུང་བཞི་པོ་དང་བཅས་པའི་འབྲེལ་
 བ་ནམས་པོད་ཏུ་དར་ཆེ་ཞིང་། དེ་དག་གི་གཞུང་འབྲེལ་དང་རྒྱ་མཆན་མང་པོ་པོད་
 ཀྱི་ལོ་པ་ཏ་མཉམས་བྱུང་འཇམ་ཕྱོན་གྱིས་རྩ་མིར་གང་མང་མཛེད་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ནི་
 འཛམ་གླིང་ལྷལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ལས་ཀྱང་མང་ཞིང་ཆོད་ལྡན་ཏུ་མངོན་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབྱང་
 གཞིའི་ཡིག་རིགས་ལས་བདེན་དཔང་བྱས་ཟིན། དེ་མ་ཟད་པོད་ཡིག་གིས་འབྲི་བའི་
 མཛིན་འི་རྒྱུ་དོད་སྒྲིབ་པའི་བཞེགས་ཡིག་གིས་ལྷགས་ཡིག་དེའང་པོད་ཀྱི་ལོ་པ་
 མཉམས་བྱུང་འཇམ་ཕྱོན་གྱིས་རྩ་མིར་ཡང་ཡང་དབྱང་བརྒྱུར་བྱས་ཏེ་ཀལ་གྱིས་ཆོད་མར་
 འཛིན་པར་གཅིག་ལྟར་གྱིས་གཏན་འཁེབས་གནང་བས། ཏུས་དང་ནམ་པ་ཀལ་ཏུ་
 ཆོད་ལྡན་གཅིག་ལྟར་གྱི་དམ་སྒྲིབ་ཅན་ཏུ་ལྟར་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མོ་པོད་གན་
 ལྟར་གྱི་ཆོག་མཛེད་ཀྱང་ཏུ་མ་ཞིག་མཛེད་ཡོད། དེར་བརྟེན་པོད་འབྱར་མཛིན་འི་
 བར་སྒྲིབ་རིག་པ་ནི་ཁུངས་བཅན་ལ་འབྱར་དག་པའི་ཆོད་ལྡན་གཞུང་ཡིན་པར་
 བཞེད་པ་དེའང་དོན་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་གཏམ་ཡིན་ནོ། ། ཏུས་རབས་
 བཅུ་གཉིས་པའི་མཉུག་ཅམ་ནས་གཞི་ནས་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པའི་ཐེམ་རིག་གི་མ་ལག་ཆ

ཆང་པར་ལྷུང་པའི་རིག་གཞུང་འདི་པོད་ཀྱི་སྒྲིལ་རྒྱན་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲིག་ཤིང་རམ་
གཞི་ཆར་ལྷུང་པའི་བརྒྱ་ཐུག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཡ་ལྷུང་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་གཞིས།
ལྷོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་ལ་བོད་ཀྱི་དཔོན་ཤེལ་ག་དང་སྒྲོབ་ལྷ་དང་དམངས་ཁོང་
ཀྱི་མཁས་པ་སོ་སོས་ལྷུང་རིག་སྒྲིལ་གཞིར་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མི་རབས་ནས་མི་རབས་
པར་རྒྱ་ལྷུང་ཏུ་དར་སྒྲེལ་གནང་སྟེ། བོད་ཀྱི་ཡ་ལྷུང་ཐོག་སྒྲིལ་རིག་སྒྲིལ་པའི་མཁས་པ་
ཉིས་ཉུང་ལྷག་ཕྱོད་པར་མ་ཟད། སྦྲིལ་ཁྲིའི་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་བཅས་ས་
ཆས་ལྷུང་རིག་ས་སྐད་ལ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་འབྲེལ་ཡོད་དཀར་ཆག་ལས་མངོན་ལྷུང་
མཁོང་པར་རྒྱང་རོ།

འོན་ཀྱང་དེར་སངས་རྒྱལ་གྱི་འོག་སྦྲིལ་ཁྲིའི་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་རྒྱལ་
ཁབ་གཙོ་བོ་ནི་ཨ་མེ་རི་ག་དང་འཇར་མན། ཨོ་སྦྲུ་རེ་ཡ། འཇར་པན། སྤ་
རན་སི་བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་ཨོ་ཐ་མི་དང་རྟོ་ལན། རེ་ཁི། རྒྱང་ཡ་ལི།
པོ་ལན། མི་མེ་ཟྱི་ལན་ནི་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་ནང་བཟུན་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞིབ་
འཇུག་བྱེད་མཁན་རེ་མང་ཏུ་སྐར་པའི་མོད་ལ། སྦྲིལ་ཁྲིའི་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
མཁོང་དེ་བཞིན་མང་པར་འཕེལ་ཞིང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཆུང་ས་ཏན་མེད་དང་ནོ་ལེ།
ལུ་ཐའོ་ཡ་དང་ཞི་པན་ཡ་ལ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་ཁུལ་སོ་སོར་ཡང་ལྷ་ཕྱིར་ནང་
བཟུན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་སྦྲིལ་ཁྲིའི་སྐད་ཡིག་ལ་བརྒྱག་དཔུང་བྱེད་པའི་
ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་བཅུགས་ཡོད་པ་དང་། ཏུས་རབས་འདིའི་ཏུས་མགོར། ལ་
རོ་ཆེག་ཉུང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་གི་ཡ་ལྷུང་མང་འུ་པའི་བྲག་བཙོས་སྤྱི་དཔུང་རྟོན་པའི་སྤྱུ་ཆེན་

པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆོག་མ་གྱིས་མེ་སྒྲིག་མ་གྱིས་བཅོམ་ས་པའི་བྱལ་དུ་འང་བྱ་
 ལའི་མ་མའི་གསུང་རབ་བྱིས་མ་འཕོར་ཆེན་རྟེན་བྱང་པ་དེ་རིགས་ནི་མེ་སྒྲུབ་ཁབ་ཀྱི་
 རིག་དངོས་ཉར་མཛད་ཁང་དུ་ཉར་ཆོག་མ་གྱིས་ཤིང་ཆེད་བསྐྱོས་མེ་སྒྲུབ་ཞིབ་འཇུག་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་གྲགས། གཞན་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་མིང་པེ་ཏི་པོ། ཏྲང་ཅིན་དང་ཀེ་
 རི་པུ་སོགས་སྒྲིབ་བྱ་ཆེན་མའི་ནང་དུ་འང་མི་སྲིད་རྒྱུ་ལ་གྲུབ་ཁྲིད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་
 པ་དང་། ལ་ཏིང་མེ་སྒྲིང་དུ་སྒྲིབ་པ་1940 ལོར་གཞི་ནས་མི་སྲིད་རྒྱུ་ལ་ཞིབ་འཇུག་
 བྱེད་འགྲུལ་གསུམ་ཤིང་། དེར་མང་མའེ་ཁི་ཁི་ཁན་དང་ཏྲང་ཏུལ་ར་སི། གྱི་ལེ་དང་
 པ་ལེ་མེ་ལ་སོགས་སྒྲུབ་ཁབ་ཁབ་ཀྱི་ཏུ་འང་མི་སྲིད་རིག་གསུང་རབ་བྱིས་མར་ཞིབ་འཇུག་
 བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པར་གྲགས་པ་སྟེ། འཛམ་གྲུ་སྒྲིང་གི་ས་གནས་སྒྲིབ་ནང་བཅུན་
 ཆོས་ལུགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་གནས་དེར་ཅིན་ས་ཀྱང་མི་སྲིད་རི་
 རྒྱུ་ལ་གྲུབ་ཁྲིད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་དང་། ཞེ་ཁི་ལ་སྒྲུབ་ནང་བཅུན་ཆོས་
 ལུགས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ཐོད་རྒྱུད་ནང་བཅུན་རིག་གནས་ཀྱི་ཆེད་ལས་ཡོད་སའི་
 སྒྲིབ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཅིན་ས་ཀྱང་མི་སྲིད་རི་རྒྱུ་ལ་ཆོད་ཅེས་པར་ཡོད་ཡོད་པོ།

མི་སྲིད་འཕེལ་གསུམ་སྒྱུར་རྒྱུ་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གནས་བབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་
 དམིགས་ནས་དེ་བརྒྱུག་རྒྱུ་འདི་ཡིག་གསུགས་དང་ཐོད་ཀྱི་སྒྲུབ་རིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཡིག་
 གཉིས་སྒྲུགས་མ་བྱས་ནས་དེ་བའི་ཆོས་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན།

ཆོས་པ་པོ་སྒྲུབ་པ་

७७ ।। कुशरः अदः स्वरस्वतीव्याकरणसूत्र ।। अथ श्रुतिप्रमाणं तत्तत् ।।
अदः द्रष्टव्यं तत्तत् ।। अदः प्रत्ययः ।। अदः प्रत्ययः ।।

[illegible]

འདིའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་འདྲ་མི་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་པས་ན། མོག་མར་དེ་བཞུགས་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡིག་གཟུགས་རི་ལགས་
 རེས་པར་རྟོགས་དགོས་པས། གཤམ་ཏུ་དབྱངས་གསལ་ནས་མཆོམས་སྒྱུར་ལྟ་པའི་
 སྒྲིབ་པ་འཇུག་པའི་བཞུགས་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡིག་གཟུགས་རི་ལགས་
 ཡིན་པས་ན། མོག་མར་དེ་བཞུགས་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡིག་གཟུགས་རི་ལགས་

ས་བཅད་དང་སྟོ་སྒྱུར་འཛིན་དེབ་རྒྱ་གཞིའི་དབྱངས་གསལ་
སྒྱུར་སྒྲངས།

དབྱངས་ཀྱི་ཡིག།

ཨ ཨ ཨ ཨ ཨ	ཨ ཨ ཨ ཨ ཨ	ཨ ཨ ཨ ཨ ཨ	ཨ ཨ ཨ ཨ ཨ
a ā i ī	u ū r ṛ	l e ai	o au am ah

གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིག།

མཁྱེན་སྒྲི།	ཀ ཁ ག ལ ས སྒྲུང་།	ཅ ཆ ཇ ཉ ཏ འ།	ཀྱེན་སྒྲི།
	ka kha ga gha ṅa	ca cha ja jha ṅa	
ཐེ་ཐེ་ཀྱེན་སྒྲི།	ཏ ཐ ཌ ཎ ཏ འ།	ཐ ཐ ཌ ཎ ཏ འ།	ཀྱེན་སྒྲི།
ཐེ་ཐེ་ཀྱེན་སྒྲི།	ta tha ḍa ḍha ṅa	ta tha ḍa ḍha ṅa	
མཁྱེན་སྒྲི།	པ ཕ བ མ མ འ།	ཡ ར ལ ས འ།	མཁྱེན་སྒྲི།
	pa pha ba bha ma	ya ra la va	

kṣa jña

དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མཐོང་པོ་ལོ་གསལ་བྱེད་པའི་ལམ་དང་ལྷ་མེད་པའི་གོ་དང་ལྷ་ལྟ་ལྟ་པའི་གོ་
 ཞེས་ལྷ་གདངས་བྱེད་ཚེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱེད་པར་གིས་དེ་ལྟར་དུ་བྱེད། ལྷ་མེད་པའི་གོ་
 ཞེས་པ་ནི་དཔུགས་མཁྱིལ་པར་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་བྲལ་པའི་ལྷ་མེས་ལྷ་མེད་
 པར་ལྷ་ལྟ་ལྟ་པའི་གོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ནང་གསེས་ལྷ་མེད་པ་སྟོན་པའི་མ་གཤིས་ལྟ་བུ་
 ལྷ་མེད་བྱེད་པའི་གོ་དང་། རྟེན་པ་སྟོན་པར་མ་གཤིས་ལྟ་བུ་ལྷ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ལྷ་གཏོགས་
 བོང་། མཐའ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་ལྷ་ལྟ་བུ་པའི་ལྷ་མེད་ཞེས་དུ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 དེ་མི་དབྱངས་གསལ་བྱེད་ཚུར་རྟེན་པ་ནི་དཔེར་ན། ཨ་མ་དང་ཆ་གཤི་ཚུར་རྟེན་པ་
 ལ་ཆ་མཚོན་ན། གཤམ་གསལ་བྱེད་པ་གཤིགས་པ་དེ་ལྟར་ཏེ།

अ	x	क	ग	ka
आ	xi	का	गा	kā
इ	xi	कि	गी	ki
ई	xi	की	गी	kī
उ	u	कु	गु	ku
ऊ	u	कू	गू	kū

ཀ	x	ཁ	ཀྲ	kr
ཀ	x	ཁ	ཀྲ	kr
ལ	x+ལ	ཀལ / ལྷ	ཀྲ	kl
ཤ	ṣ	ཀེ	ཀྲ	ke
ཤ	ṣ	ཀེ	ཀྲ	kai
འོ	xo	ཀོ	ཀྲ	ko
འོ	xo	ཀོ	ཀྲ	kau

ཡང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་མེད་ལ་དབྱངས་ཁྱགས་པའི་ཐུབ་གཞུགས་ཀྱི་རྩེད་འཕྲུང་
ཚུལ་གྱི་བདེ་བར་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཀ	+	ཨ	=	ཀ	ka
ཀ	+	ཨ	=	ཀ	
ཀ	+	ཨ	=	ཀ	kā
ཀ	+	ཨ	=	ཀ	
ཀ	+	ཨ	=	ཀ	ki
ཀ	+	ཨ	=	ཀ	
ཀ	+	ཨ	=	ཀ	ki
ཀ	+	ཨ	=	ཀ	

क्	+	उ	=	कु	ku
ग	+	अ	=	गा	
क्	+	ऊ	=	कू	kū
ग	+	आ	=	गा	
क्	+	इ	=	कु	kr
ग	+	ए	=	गे	
क्	+	अ	=	कृ	kr
ग	+	इ	=	गी	
क्	+	ए	=	के	ke
ग	+	अ	=	गे	
क्	+	ऐ	=	कै	kai
ग	+	अ	=	गै	
क्	+	ओ	=	को	ko
ग	+	अ	=	गो	
क्	+	औ	=	कौ	kau
ग	+	अ	=	गौ	
क्	+	अं	=	कं	kaṁ
ग	+	अं	=	गं	

क + अः = कः kah

ग + ङः = गः

ཞེས་པ་སྟོགས་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་བསྐྱེས་པས་རྟོགས་སྒྲ་བའོ།
 ཞར་བྱང་ཡི་གེ་འཛོལ་རྟགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི།   अनुस्वार   ཨུམྱར།
 ཞེས་པ་ནི་རྟེན་གྱི་རྟེན་ལྷོ།   anusvāra   ཡུམྱ་བྱ་དང་།   विसर्ग   བསྐྱེས་ཞེས་
 པ་ནི་རྣམ་བཅད་དེ།   visarga   : ḥ རྟེན་གྱི་དང་།   अवगृह्य   ཨའགརྟ་ (ལྷུ)
 avagraha   ḥ   ཞེས་པ་རྟེན་གྱིས་འདིས་མཛོལ་པར་བྱེད་པ་རྟེ།

अ   x̣   कं   गै   kam

अः   x̄   कः   गः   kah

ཞེས་གོང་གསལ་དཔེ་མཛོལ་གྱིས་རིགས་བསྐྱེས་སྒྲ་རྟོགས་པར་བྱེད། རྒྱུར་བྱང་དུ་
 གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་འཛོལ་པ་ལྷོ་ཡིག་ལྷགས་པ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འོ་ཞེས་ཏ་ས་རྣམས་
 ལ་རྟོག་དུ་ཨ་ཡིག་ལྷགས་པ་ནི་ཁ་རྣམས་བརྒྱུད་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་པ་འོ།
 དཔེར་ན།

।	का	ि	कि	ी	की
अ	ग	अ	ग	अ	ग
ā	kā	i	ki	i	ki

क कृ कौ के
ख खी खी खे
ग गी गी गे

कै	को	कौ
कै	को	कौ
ai	o	au

[illegible]

8

འ དབྱངས་ཨི་ཡིག་འདི་ཁྱེགས་པ་ར་ལྟར་ན་ཀྱས་ ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་དེ།

འ ཨི i ཅི ཅེ ci ཅི ཅི ti ཡི ཡི yi ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཨ དབྱངས་ཨི་ཡིག་འདི་ཁྱེགས་པ་ཡིན་ན་ཀྱས་ ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་དེ།

ཨ ཨི i ཡི ཡི ni ཡི ཡི bhi ཡི ཡི yi ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཨ དབྱངས་ཨི་ཡིག་འདི་ཁྱེགས་ན་ཀྱས་ ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་དེ།

ཨ ཨི u ཀྱ ཀྱ ku ཀྱ ཀྱ ru ཨི ཨི su ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཨ དབྱངས་ཨི་ཡིག་འདི་ཁྱེགས་པ་ཡིན་ན་ཀྱས་ ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་དེ།

ཨ ཨི u ཀྱ ཀྱ ru ཨི ཨི hu ཨི ཨི su ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཨ དབྱངས་རི་ཡིག་འདི་ཁྱེགས་པ་ཡིན་ན་ཀྱས་ ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་དེ།

ཨ རི r ཀྱ ཀྱ kr ཨི ཨི dhr ཨི ཨི hr ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཨ དབྱངས་རྩི་ཡིག་འདི་ཁྱེགས་པ་ཡིན་ན་ཀྱས་ ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་དེ།

ཨ རྩི r ཀྱ ཀྱ kr ཨི ཨི hr ཨི ཨི hr ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཨ དབྱངས་ཨི་ཡིག་ཁྱེགས་པ་ཡིན་ན་ཀྱས་ ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་དེ།

ཨ ཨི e ཀྱ ཀྱ ke ཨི ཨི te ཨི ཨི ye ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཨ དབྱངས་ཨི་ཡིག་འདི་ཁྱེགས་ཀྱས་ ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་དེ།

ཨ ཨི ai ཀྱ ཀྱ kai ཨི ཨི tai ཨི ཨི sai ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཨ དབྱངས་ཨི་ཡིག་འདི་ཁྱེགས་པ་ཡི་ཚོ་ཀྱས་ ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་དེ།

ཨ ཨི o ཀྱ ཀྱ ko ཨི ཨི co ཨི ཨི bho ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

འོ དབྱངས་མི་ཡིག་ཁྱགས་པའི་ཆེན་གསལ་ འདིས་མཆོད་པར་བྱེད་དེ།

འོ ཨ au ཏौ ཏྟ tau འོ འྟ nau ཡོ ཡྟ yau ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ལ དབྱངས་མི་ཡིག་འདི་ཁྱགས་ཆེན་གསལ་ འདིས་མཆོད་པར་བྱེད་དེ།

ལ ལེ ལྷ ལྷི kl ལྷ ལྷི ml ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

གསལ་དུ་གསལ་བྱེད་ཡིག་པའི་དབྱངས་ཁྱགས་པའི་བྱུང་གསལ་གསལ་དེ་
མཆོད་རེའུ་མིག་དུ་བཀོད་ནས་བརྒྱུད་པར་བྱེད། ཆགས་འདི་ * ཅན་ནི་དམིགས་
བསལ་རང་བཞིན་དུ་གཏོགས།

+a	+ā	+i	+ī	+u	+ū	+r	+ṛ	+e	+ai	+o	+au	+am	+ah
क	का	कि	की	कु	कू	कृ	कृ	के	कै	को	कौ	कं	कः
ग	गा	गी	गी	गु	गू	गृ	गृ	गे	गै	गो	गौ	गं	गः
ख	खा	खि	खी	खु	खू	खृ	खृ	खे	खै	खो	खौ	खं	खः
घ	घा	घि	घी	घु	घू	घृ	घृ	घे	घै	घो	घौ	घं	घः
च	चा	चि	ची	चु	चू	चृ	चृ	चे	चै	चो	चौ	चं	चः
ज	जा	जि	जी	जु	जू	जृ	जृ	जे	जै	जो	जौ	जं	जः
झ	झा	झि	झी	झु	झू	झृ	झृ	झे	झै	झो	झौ	झं	झः
ञ	जा	जि	जी	जु	जू	जृ	जृ	जे	जै	जो	जौ	जं	जः

क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म
ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म	
ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म		
घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म			
ङ	च	छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म				
च	छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म					
छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म						
ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म							
झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म								
ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म									
ट	ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म										
ठ	ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म											
ड	ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म												
ढ	ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म													
ण	त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म														
त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म															
थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म																
द	ध	न	प	फ	ब	भ	म																	
ध	न	प	फ	ब	भ	म																		
न	प	फ	ब	भ	म																			
प	फ	ब	भ	म																				
फ	ब	भ	म																					
ब	भ	म																						
भ	म																							
म																								

ਫ	ਫਾ	ਫਿ	ਫੀ	ਫੁ	ਫੂ	ਫੁ	ਫੂ	ਫੇ	ਫੈ	ਫੋ	ਫੌ	ਫੰ	ਫੰ:
ਫੇ	ਫੈ	ਫੇ	ਫੈ	ਫੁ	ਫੂ	ਫੇ	ਫੈ	ਫੇ	ਫੈ	ਫੋ	ਫੌ	ਫੰ	ਫੰ:
ਘ	ਘਾ	ਘਿ	ਘੀ	ਘੁ	ਘੂ	ਘੁ	ਘੂ	ਘੇ	ਘੈ	ਘੋ	ਘੌ	ਘੰ	ਘੰ:
ਘੇ	ਘੈ	ਘੇ	ਘੈ	ਘੁ	ਘੂ	ਘੇ	ਘੈ	ਘੇ	ਘੈ	ਘੋ	ਘੌ	ਘੰ	ਘੰ:
ਚ	ਚਾ	ਚਿ	ਚੀ	ਚੁ	ਚੂ	ਚੁ	ਚੂ	ਚੇ	ਚੈ	ਚੋ	ਚੌ	ਚੰ	ਚੰ:
ਚੇ	ਚੈ	ਚੇ	ਚੈ	ਚੁ	ਚੂ	ਚੇ	ਚੈ	ਚੇ	ਚੈ	ਚੋ	ਚੌ	ਚੰ	ਚੰ:
ਛ	ਛਾ	ਛਿ	ਛੀ	ਛੁ	ਛੂ	ਛੁ	ਛੂ	ਛੇ	ਛੈ	ਛੋ	ਛੌ	ਛੰ	ਛੰ:
ਛੇ	ਛੈ	ਛੇ	ਛੈ	ਛੁ	ਛੂ	ਛੇ	ਛੈ	ਛੇ	ਛੈ	ਛੋ	ਛੌ	ਛੰ	ਛੰ:
ਜ	ਜਾ	ਜਿ	ਜੀ	ਜੁ	ਜੂ	ਜੁ	ਜੂ	ਜੇ	ਜੈ	ਜੋ	ਜੌ	ਜੰ	ਜੰ:
ਜੇ	ਜੈ	ਜੇ	ਜੈ	ਜੁ	ਜੂ	ਜੇ	ਜੈ	ਜੇ	ਜੈ	ਜੋ	ਜੌ	ਜੰ	ਜੰ:
ਠ	ਠਾ	ਠਿ	ਠੀ	ਠੁ	ਠੂ	ਠੁ	ਠੂ	ਠੇ	ਠੈ	ਠੋ	ਠੌ	ਠੰ	ਠੰ:
ਠੇ	ਠੈ	ਠੇ	ਠੈ	ਠੁ	ਠੂ	ਠੇ	ਠੈ	ਠੇ	ਠੈ	ਠੋ	ਠੌ	ਠੰ	ਠੰ:
ਡ	ਡਾ	ਡਿ	ਡੀ	ਡੁ	ਡੂ	ਡੁ	ਡੂ	ਡੇ	ਡੈ	ਡੋ	ਡੌ	ਡੰ	ਡੰ:
ਡੇ	ਡੈ	ਡੇ	ਡੈ	ਡੁ	ਡੂ	ਡੇ	ਡੈ	ਡੇ	ਡੈ	ਡੋ	ਡੌ	ਡੰ	ਡੰ:
ਣ	ਣਾ	ਣਿ	ਣੀ	ਣੁ	ਣੂ	ਣੁ	ਣੂ	ਣੇ	ਣੈ	ਣੋ	ਣੌ	ਣੰ	ਣੰ:
ਣੇ	ਣੈ	ਣੇ	ਣੈ	ਣੁ	ਣੂ	ਣੇ	ਣੈ	ਣੇ	ਣੈ	ਣੋ	ਣੌ	ਣੰ	ਣੰ:
ਤ	ਤਾ	ਤਿ	ਤੀ	ਤੁ	ਤੂ	ਤੁ	ਤੂ	ਤੇ	ਤੈ	ਤੋ	ਤੌ	ਤੰ	ਤੰ:
ਤੇ	ਤੈ	ਤੇ	ਤੈ	ਤੁ	ਤੂ	ਤੇ	ਤੈ	ਤੇ	ਤੈ	ਤੋ	ਤੌ	ਤੰ	ਤੰ:
ਥ	ਥਾ	ਥਿ	ਥੀ	ਥੁ	ਥੂ	ਥੁ	ਥੂ	ਥੇ	ਥੈ	ਥੋ	ਥੌ	ਥੰ	ਥੰ:
ਥੇ	ਥੈ	ਥੇ	ਥੈ	ਥੁ	ਥੂ	ਥੇ	ਥੈ	ਥੇ	ਥੈ	ਥੋ	ਥੌ	ਥੰ	ਥੰ:
ਦ	ਦਾ	ਦਿ	ਦੀ	ਦੁ	ਦੂ	ਦੁ	ਦੂ	ਦੇ	ਦੈ	ਦੋ	ਦੌ	ਦੰ	ਦੰ:
ਦੇ	ਦੈ	ਦੇ	ਦੈ	ਦੁ	ਦੂ	ਦੇ	ਦੈ	ਦੇ	ਦੈ	ਦੋ	ਦੌ	ਦੰ	ਦੰ:
ਨ	ਨਾ	ਨਿ	ਨੀ	ਨੁ	ਨੂ	ਨੁ	ਨੂ	ਨੇ	ਨੈ	ਨੋ	ਨੌ	ਨੰ	ਨੰ:
ਨੇ	ਨੈ	ਨੇ	ਨੈ	ਨੁ	ਨੂ	ਨੇ	ਨੈ	ਨੇ	ਨੈ	ਨੋ	ਨੌ	ਨੰ	ਨੰ:
ਪ	ਪਾ	ਪਿ	ਪੀ	ਪੁ	ਪੂ	ਪੁ	ਪੂ	ਪੇ	ਪੈ	ਪੋ	ਪੌ	ਪੰ	ਪੰ:
ਪੇ	ਪੈ	ਪੇ	ਪੈ	ਪੁ	ਪੂ	ਪੇ	ਪੈ	ਪੇ	ਪੈ	ਪੋ	ਪੌ	ਪੰ	ਪੰ:
ਫ	ਫਾ	ਫਿ	ਫੀ	ਫੁ	ਫੂ	ਫੁ	ਫੂ	ਫੇ	ਫੈ	ਫੋ	ਫੌ	ਫੰ	ਫੰ:
ਫੇ	ਫੈ	ਫੇ	ਫੈ	ਫੁ	ਫੂ	ਫੇ	ਫੈ	ਫੇ	ਫੈ	ਫੋ	ਫੌ	ਫੰ	ਫੰ:

व	वा	बि	बी	बु	बू	बु	बू	बे	बै	बो	बौ	वं	वः
घ	घा	घि	घी	घु	घू	घु	घू	घे	घै	घो	घौ	वं	वः
भ	भा	भि	भी	भु	भू	भु	भू	भे	भै	भो	भौ	भं	भः
ङ	ङा	ङि	ङी	ङु	ङू	ङु	ङू	ङे	ङै	ङो	ङौ	ङं	ङः
म	मा	मि	मी	मु	मू	मु	मू	मे	मै	मो	मौ	मं	मः
य	या	यि	यी	यु	यू	यु	यू	ये	यै	यो	यौ	यं	यः
र	रा	रि	री	रु	रू	रु	रू	रे	रै	रो	रौ	रं	रः
ल	ला	लि	ली	लु	लू	लु	लू	ले	लै	लो	लौ	लं	लः
व	वा	वि	वी	वु	वू	वु	वू	वे	वै	वो	वौ	वं	वः
श	शा	शि	शी	शु	शू	शु	शू	शे	शै	शो	शौ	शं	शः
ष	षा	षि	षी	षु	षू	षु	षू	षे	षै	षो	षौ	षं	षः
ह	हा	हि	ही	हु	हू	हु	हू	हे	है	हो	हौ	हं	हः

स सा सि सी सु सू स सृ से सै सो सौ सं सः
 श श्र शी श्रु शृ श्रे श्रौ श्रं श्रः
 ल ला लि ली लु लू लृ ल्रे ल्रौ ल्रं ल्रः
 ङ ङा ङी ङी ङु ङू ङृ ङ्रे ङ्रौ ङ्रं ङ्रः

ཆེས་པ་བཞིན་ནོ།

[illegible]

दू दू दू रु रु शु शु शु हु
दू दू दू रु रु रु शु शु शु हु
du dū dr ru rū su sū sr hu

ॐ नमः शिवाय ॥

ཡང་གསལ་བྱེད་མེད་མེད་ཅི་ནང་གསལ་མཁུན་ལས་དང་པ་ལས་ལྷན་གཞུགས་
འདི་རིགས་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱུར་སྐད་ལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

$$\text{क} + \text{ष} = \text{क्ष}$$

Edw. 11. 2.

ཀ + ར = ལ

ག + ར = ཅ

ཁ + ར = ཅ

ཏ + ར = ཏ

ཉ + ར = ཉ

ཐ + ར = ཐ

ད + ར = ར

ཆ + ར = ཆ

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

དབྱངས་སྒྲིག་ན་མེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཡིག་རྣམས་ནི་ **विराम** མིར་མ་ (ཏུལ་རྟུ་) ཞེས་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཚན་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། **वाक्** ལྷག་ **vāka** ངག་གས་སྐད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།

དབྱངས་སྒྲིག་ན་མེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཡིག་གཉིས་སམ་གསུམ་ཡན་འདུས་པ་དེ་ནི་གསལ་བྱེད་གྱི་མཚན་སྒྱུར་སྒྲངས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་དེའི་འགྱུར་སྒྲངས་གསལ་གསལ་ཏུ་མ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།

གཅིག་གསལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་དང་པོའི་གཡས་སུ་མ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ནི་རྒྱལ་མཚན་པར་བྱེད་ཡོད་ཆོ། གསལ་བྱེད་མཚན་སྒྱུར་སྒྲངས་ཀྱི་ཆ་ལྟར་པ་འདི་དབྱིང་བར་བྱ་ལྟེ། སྒྲ་མདོ་ལས་གང་ཞིག་ཡིན་གྱི་མིང་ཅན་དེ་ནི་དབྱིང་ཞེས་ཞུ་དང་བྱིང་སྒྲིགས་གང་ལ་ཡང་ཇེས་འབྲེལ་དབྱིང་པ་དེ་ལ་ཡིན་གྱི་མིང་ཅན་ཅེས་ཟེར་ཏེ་དེ་ནི་དབྱིང་པ་ལྟེ།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན།

ག + ད = གད

ག   ད   གད
ga   da   gda

ཅ + ཡ = ཅཡ

ཅ   ཡ   ཅཡ
ca   ya   cya

ཕ + ཏ = ཕྟ

ཕ   ཏ   ཕྟ
sa   ta   sta

ཐ + རྩ + ཡ = ཐམྩཡ

ཐ   རྩ   ཡ   ཐམྩཡ
ta   ma   ya   tmya

གཉིས། གཡ་རྩེ་གསལ་བྱེད་ཡིག་དང་པོའི་གཡས་ཕྱི་གས་ནས། ཀླང་པ་ཅན་གྱི་
ཡིག་མེད་ཆེ་གསལ་བྱེད་གཉིས་པའི་མགོའི་ — གཟུགས་འདི་ཕྱི་གས་ནས་འགྲི་བར་བྱ་
ཞི། དཔེར་ན།

ང + ཀ = ཅྀ   ཀ + ཀ = ཅྀྀ   ད + ཏ = ཏྟ

ང   ཀ   ཅྀ   ཀ   ཀ   ཅྀྀ   ད   ཏ   ཏྟ
na   ka   nka   ka   ka   kka   ta   ta   tta

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

གསུམ། དང་པོའི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་ གཡ་རྩེ་གསལ་བྱེད་གཉིས་པ་ནི་

न ल क द र ण ग ज्ञे स यि व भु व ह्वा दे वि छे द शी म स्त्रे द घे ण । षा त्रु ण स दे रं र
क स भु व्वा वि रं ण ण स षा त्रु म स्त्रे द घे रं र । द वे र व ।

तृ + न = तन   पू + ल = प्ल

त न क म य ष
ta na tna pa la pla

ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱ།

བཞི། གནིས་པའི་དམིགས་པས་ལ་ཅན་ཏེ།   གལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་གནིས་པ་ནི་
 མ་པ་མ་དང་ཡ་ཡིན་ཕྱིན་རྗེས་ལ་འབྱིད་གསུང་ཏེ།   དཔེར་ན།

क + म = कम   क + य = कय

ka   ma   kma   ka   ya   kya

ॐ नमः शिवाय ॥

ཡེ། གཞན་དམིགས་བསལ་ཅན།

क + थ = कथ

क	थ	क्थ
ka	tha	ktha

ཐུག་གསལ་བྱེད་པའི་ཚུན་མཆོམས་སྒྱུར་ཏུ་སྐྱབ་གཞུགས་འཁྱར་ཅུང་ཆེ་བའི་
མིགས་དཔེར་ན།

क + त = क्त   क + ष = क्ष

का   ता   क्ता

ka   ta   kta

का   षा   क्क्षा

ka   ṣa   kṣa

ज + ञ = ज्ञ   ण + ण = ण्ण

जा   णा   ज्ञा

ja   ṇa   jña

णा   णा   ण्णा

ṇa   ṇa   ṇṇa

ཞེས་པ་ལ་སྒྲགས་པའོ།

ཐུན་ཀྱང་རེ་ཡིག་ནི་གསལ་བྱེད་དམ་ཡང་ན་རྟེན་མི་ཡིག་གི་སྒྲུབ་ཏུ་གསལ་

གསལ་སྐྱབ་གཞུགས་འདིས་མཆོམས་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན།

क   के   क्त

का   के   क्ते

rka   rke   rkte

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

བརྒྱད། གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ཡིན་ཡང་འགྱུར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆེར་གཅིག་
ཉི། དཔེར་ན།

ད + ཕ + བ = དཕལ

ཏ + ར + ལ = ཏལ

ད   ཕ   བ   དཕ
da   dha   va   ddhva

ཏ   ར   ལ   ཏལ
ta   ra   ya   trya

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

དག། ལྷན་ཏུ་སྒྱུར་པའི་གསལ་བྱེད་མཆོམས་སྒྱུར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁག་ཅིག་ཉི།
དཔེར་ན།

ཀ

ཀ

ཀལ

ཀལྷ

ཀལ

ཀ

ཀལ

ཀྷ

ka

ka

ka

ka

ka

ka

ka

ka

ka

kka

kkha

kkpa

kkya

kta

ktya

ktra

ཀཏ

ཀཏ

ཀཏྷ

ཀྷ

ཀཏྷ

ཀྷ

ཀྷ

ktva

ktha

kthna

kna

knya

kma

kya

ཀ	ཀྱ	ཀླ	ཀ	ཀྲ	ཀླ	ཀླམ
ṅ	ṅa	ṅa	ṅ	ṅa	ṅa	ṅa
Kra	krya	kla	kva	kṣa	kṣṇa	kṣam

ཀླམ	ཀླམྱ	ཀླམ	ཀླམ	ཀླམ	ཀླམ	ཀླམྱ
ṅma	ṅmya	ṅya	ṅva	ṅra	ṅsra	ṅsanta
kṣma	kṣmya	kṣya	kṣva	kṣra	kṣatra	kṣānta

ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ
ṅ	ṅ	ṅ	ṅ	ṅ	ṅ	ṅ
kha	khna	khya	khva	khra	khll	khalvāṭa

ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ
ṅ	ṅ	ṅ	ṅ	ṅ	ṅ	ṅ	ṅ
ga	gda	gdha	gdhva	gna	gnya	gbha	gbhya

ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ	ཀླ
ṅ	ṅ	ṅ	ṅ	ṅ	ṅ	ṅ
gva	gma	gya	gra	grya	gla	gadyāna

घ	घ	घ्न	घ	घ	घ	घ	घ्य
𑂔	𑂔	𑂔𑂰	𑂔𑂰	𑂔𑂰	𑂔	𑂔𑂰	𑂔𑂰
gha	ghna	ghnya	ghma	ghya	ghra	ghrya	ghvya

ङ	ङ	ङ	ङ	ङ	ङ	ङ	ङ
𑂕	𑂕	𑂕	𑂕𑂰	𑂕	𑂕	𑂕𑂰	𑂕
ṅa	ṅka	ṅkta	ṅktya	ṅkya	ṅkva	ṅkṣa	ṅkha

ञ	ञ	ञ	ञ	ञ	ञ	ञ	ञ
𑂖	𑂖	𑂖	𑂖	𑂖	𑂖	𑂖	𑂖
ṅkhyā	ṅgya	ṅgra	ṅgha	ṅghna	ṅghya	ṅkṣya	

च	च	च	च	च	च	च	चन्द्र
𑂗	𑂗	𑂗	𑂗	𑂗	𑂗	𑂗	𑂗
ca	cca	ccha	cchra	cchya	cña	cñya	candra

चम	चय	च	च	च
𑂗	𑂗	𑂗	𑂗	𑂗
cma	cya	cva	cchma	cchla

ཅ	ཅལ	ཅལ	ཅད	ཅཱ	ཅཱམན
ཅ	ཅུ	ཅ	ཅད	ཅཱ	ཅཱམན
cha	chya	char	chada	chaga	chadman

ཇ	ཇལ	ཇལ	ཇལ	ཇལ	ཇལ	ཇལ
ཇ	ཇུ	ཇ	ཇད	ཇཱ	ཇཱ	ཇཱ
ja	jja	jha	jjha	jjva	jra	jya

ཉ	ཉལ	ཉལ	ཉལ	ཉལ	ཉལ	ཉལ
ཉ	ཉུ	ཉ	ཉད	ཉཱ	ཉཱ	ཉཱ
ña	ñja	ñcha	ñja	ñjya	ñsya	ñsra

ཏ	ཏལ	ཏལ	ཏལ	ཏལ	ཏལ	ཏལ
ཏ	ཏུ	ཏ	ཏད	ཏཱ	ཏཱ	ཏཱ
ta	tka	tta	tttha	tya	tva	tsa

ཐ	ཐལ	ཐལ
ཐ	ཐུ	ཐ
tha	thya	thra

ཇ	ཇླ	ཇུ	ཇཱ	ཇླ	ཇུ	ཇཱ
ṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ
ṭa	ṭga	ṭḍa	ṭgya	ṭgra	ṭḍha	ṭḍhya

ཇ	ཇླ	ཇུ	ཇཱ
ṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ
ṭha	ṭhya	ṭhva	ṭhra

ཏ	ཏླ	ཏུ	ཏཱ	ཏླ	ཏུ	ཏཱ
ṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ
ṭa	ṭḍa	ṭḍha	ṭḍa	ṭḍya	ṭḍha	ṭḍa

ཏླ	ཏླ	ཏླ
ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ
ṭṭa	ṭṭya	ṭṭva

ཏ	ཏླ	ཏླ	ཏླ	ཏླ	ཏླ	ཏླ
ṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ	ṭṭ
ṭa	ṭka	ṭṭa	ṭṭya	ṭṭva	ṭṭha	ṭṭa

ह्य	त्र	त्य	त्फ	त्स	त्स्य
ह्रय	ह्रत्र	ह्रत्य	ह्रत्फ	ह्रत्स	ह्रत्स्य
tnya	ttra	tpa	tpha	tma	tnya

त्य	त्ल	त्स	त्स्य	त्स्न	त्क्र
ह	ह्य	ह्र	ह्र्य	ह्र्व	ह्र
tya	tp̥la	tsa	tsya	tsna	tkra

थ	थ्य	थ्न	थ्य	थ्व	थ्व्य
थ	थ्य	थ्न	थ्य	थ्व	थ्व्य
tha	thya	thna	thnya	thva	thvya

दा	द्वा	द्व	द	द्ध	द्या	द्र
𑂔	𑂕	𑂖	𑂗	𑂘	𑂙𑂚	𑂛
da	dga	dgra	dda	ddha	ddhya	ddra

झ	झ	झ	झ	झ	झ
झ	झ	झ	झ	झ	झ
drya	dghya	dghra	dna	dbra	dbhya

ध	ध	ध्या	ध्य	घ	घ	ध्य
𑦢	𑦢	𑦢	𑦢	𑦢	𑦢	𑦢
dha	dhna	dhmā	dhya	dhra	dhva	dhrya

न	न्त	न्त्य	न्त्र	न्त्स	न्थ	न्द
𑦣	𑦣	𑦣	𑦣	𑦣	𑦣	𑦣
na	nta	ntya	ntra	ntsa	ntha	nda

न्ध	न्द्र	न्य	न्य	न्ध	न्न
𑦣	𑦣	𑦣	𑦣	𑦣	𑦣
nddha	ndra	ndha	ndhya	ndhra	nnā

न्य	न्म	न्य	न्व	न्स	न्ध
𑦣	𑦣	𑦣	𑦣	𑦣	𑦣
nya	mma	nya	nva	nsa	nhya

प	प्त	प्त्य	प्म	प्म	प्य	प्प्र
𑦤	𑦤	𑦤	𑦤	𑦤	𑦤	𑦤
pa	pta	ptya	pna	pma	pya	ppra

ལ	ཤ	ཇ	མ	ཁ	ཏ
ལ	ཤ	ཇ	མ	ཁ	ཏ
pla	psa	pta	pcha	ptva	ppha

ཕ	ཕ	ཕ	ཕ	ཕ	ཕ
ཕ	ཕ	ཕ	ཕ	ཕ	ཕ
pha	phya	phra	phrya	phla	phtha

བ	བ	བ	བ	བ	བ
བ	བ	བ	བ	བ	བ
ba	bra	bja	bda	bdha	bdhva

བ	བ	བ	བ	བ	བ
བ	བ	བ	བ	བ	བ
bba	bbha	bva	bma	bra	bla

བ	བ	བ	བ	བ	བ
བ	བ	བ	བ	བ	བ
bha	bhya	bhrva	bhva	bhvyā	bhṇa

म्	म्ण	म्न	म्प	म्प्र	म्ब	म्य
མ	མྱ	མྲ	མཱ	མཱར	མུ	མུ
ma	mna	mna	mpa	mpra	mba	mbya

म्भ	म्य	म्र	म्ल	म्ब	म्ह
མུ	མུ	མུ	མུ	མུ	མུ
mbha	mya	mra	mra	mva	mha

य्	यण	य्य	यव	यम	यल	यह
ཡ	ཡྱ	ཡྲ	ཡཱ	ཡཱ	ཡཱ	ཡཱ
ya	yna	yya	yva	yma	yla	yha

ल्	ल्क	ल्ग	ल्ज	ल्त	ल्प	ल्ब
ལ	ལྱ	ལྲ	ལཱ	ལཱ	ལཱ	ལཱ
la	lka	lga	lja	lta	lpa	lva

ल्म	ल्न	ल्य	ल्ल	ल्ह	ल्ब
ལྷ	ལྷ	ལྷ	ལྷ	ལྷ	ལྷ
lma	lna	lya	lla	lha	lbya

व	न	व्य	ल	ह	न्य	ण
वा	ना	व्या	ला	हा	न्या	णा

श	श्च	श्च्य	श्च	श्च्य	श्च्य	श्च
शा	श्चा	श्च्या	श्च	श्चा	श्च्य	श्च

श्च	श्च्य	श्च	श्च्य
श्चा	श्च्या	श्च	श्चा

ष	ष्क	ष्क	ष्ट	ष्क्ष	ष्क	ष्ट
षा	ष्का	ष्क्रा	ष्टा	ष्क्षा	ष्का	ष्टा

ष्ट	ष्ट्य	ष्ण	ष्य	ष्य	ष्य
ष्टा	ष्ट्या	ष्ण	ष्या	ष्य	ष्य

མ	ཡ	མ	ཡམ	ཡ	ཡ
མ	ཡ	མ	ཡ	ཡ	ཡ
ma	ya	sa	ssa	spla	spha

ས	སྐ	སྐ	སྐ	སྐ	སྐ	སྐ
ས	སྐ	སྐ	སྐ	སྐ	སྐ	སྐ
sa	ska	skra	skha	sta	stya	stra

སྐ	སྐ	སྐ	སྐ	སྐ	སྐ
སྐ	སྐ	སྐ	སྐ	སྐ	སྐ
stva	stha	sthya	sna	spa	spha

ཧ	ཧ	ཧ	ཧ	ཧ	ཧ	ཧ
ཧ	ཧ	ཧ	ཧ	ཧ	ཧ	ཧ
ha	hna	hna	hma	hya	hva	hla

ཧ	ཧ	ཧ	ཧ
ཧ	ཧ	ཧ	ཧ
hri	hu	hū	hra

ཞེས་པ་ལ་སྐག་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ། །

ལེགས་སྦྱར་ཡི་གེའི་ཚིག་མཚམས་གཅིད་རྩས་པོད་ཡིག་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་
པའི་ཚིག་ཤད་ ། འདིས་ཚིག་གི་མཚམས་སམ་སྟན་ངག་གི་ཚིག་བྲེད་གཅིག་གི་
མཚམས་གཅིད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉིས་ཤད་ ། འདིས་ཚིག་ཚིག་ལས་རྫོགས་
ཚིག་གམ་སྟན་ངག་ཤོ་ལ་ཀ་གཅིག་གི་མཇུག་རྫོགས་མཚམས་མཚན་པར་བྱེད།
གཞན་འབྲུག་ཞབས་ཀྱི་ (Avagraha) འམ་ལྷུ་ཏེ་ཞེས་པའི་རྟགས་ ༥ ཉུ འདིས་ཐོག་
མའི་ཡི་གེའི་ འ ཞ་བསྐྱེད་པར་མཚན།

ཚིག་གང་རུ་དབྱེད་པ་ཡིག་གམ་རྫོགས་སུ་ འཕྱུར་བྱེད་ (Anusvāra) འམ་
ང་རྩ་དང་ཡང་ན་ विस्मा (visarga) རྟམ་བཅད་གང་རུང་ཞིག་གིས་མཇུག་
བསྟུ་བར་བྱེད་ཅིང་དེའི་རྫོགས་སུ་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་གང་རུང་ཞིག་གིས་འགོ་འཇུག་ས་
པར་བྱེད་རྩས་སོ་སོར་དབྱེས་ནས་འབྲི་དགས་པ་དེ་པོད་ཡིག་དང་གཞི་ནས་ཡོངས་སུ་
མཚུངས་པ་ཀུན་ཤིས་ལྟར་རྒྱུ། །

གཞན་ཡང་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་ཨང་གི་འབྲི་སྟངས་ནི་པོད་ལ་མཚན་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཆ་ཡོད་ཅེས་གྱི་ཚེས་སུ་སྤྲང་བར་མཐོང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་པོད་ཀྱི་ཨང་
གི་འབྲི་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལེགས་སྦྱར་ཡི་གེའི་ཨང་གི་འདི་ཡིན་པའི་བྱེད་རྒྱུ། ། དེ་མ་
བད་དེང་སང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གིས་ཐུན་མོང་རུ་སྦྱོང་བཞིན་པའི་ཨང་གི་འབྲི་སྟངས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་ཨང་གི་འདི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

1 2 3 4 5 6 7 8 9

[illegible]

[illegible]

[illegible]

དེའང་མི་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཡིག་གི་དོན་ཏུ་ཡིག་གཞན་གྱི་སྐད་མཚན་པར་བྱེད་པ་ལ་
 དེར་སངས་འཇམ་མཁུ་སྤྱོད་ཏུ་རྩོམ་པའི་ཡིག་ལས་ལ་ཉིང་ཡིག་ཞེས་པ་དེ་དང་རྩོམ་པོ་དང་
 ཡིག་འདི་གཉིས་པས་མེད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཁྱད་སྤངས་ཅིང་ཚང་ལྡན་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་
 བོད་ཡིག་གི་སྐྱེ་རིག་པའི་གཞུང་འདི་ཡིན་པར་མཚན་པས་ན། གསལ་ཏུ་བོད་ཏུ་
 དར་བའི་སྐྱེ་རིག་པའི་གཞུང་ལས་མཚན་མས་སྐྱེར་ལུ་པའི་གོ་དོན་དང་དེའི་ཐུན་མོང་གི་
 སྐྱེར་སྐྱེང་སྐད་མས་དབྱངས་ཅན་སྐྱེར་པའི་མེ་འབྲེལ་གྱི་གོ་རིམ་པའི་ལྟ་སྟེན་གྱི་
 དཔེ་ལྟར་དེ་བརྒྱུག་སྤྱིའི་ཡིག་གཞུག་སྐད་དང་བཅས་ཏེ་གོ་བདེ་པར་འབྲེལ་བར་བྱུང་།

[illegible][illegible]

काययित् ॥ ॥ गङ्गायै नमः ॥ ॥ श्रीगङ्गायै नमः ॥ ॥

यस्येतसंज्ञातस्यलोपः । यशुत्वं शङ्खत्वं च । षट्छिन्ने छेद उवदेवे दृष्टम् ।

वर्णादिशानंलोपः   * वङ्गदङ्गर्विषयः   यिणेखिअक्षरबद्धिचर ।

वर्णाविरोधोलोपश ॥ ॥ वङ्गविङ्गवङ्ग ॥ विष्णोः कृष्णपदमङ्गपदविन्दुपद
उत्तराङ्ग ॥

मित्रवदागमः ॥ खिह्वद्गुणम् ॥ गङ्गेद्वन्द्ववर्जित्पुण्यम् ॥

शतब्रह्मदेशः ॥ महुब्रह्मदेशः ॥ दशद्वन्द्वब्रह्मदेशः ॥

स्वरानंतरिताहसाःसंयोगाः । श्रुतं ह्येकमुक्तम् ॥ दध्नाश्वमववेद
पदेऽङ्गशब्दाशब्दादङ्गाशब्दात् ॥

कुचुदतुपुवर्गाः ॥ गुहृदुदुपुवर्गः ॥ गुहृदुदुपुवर्गः ॥

अरेदोनामिनोगुणः ॥ अरेदं कृषिर्वैश्वर्यम् । अरुज्जगत्कृषिर्ब्रह्मायवन्तवर्गः ॥

ଆରିଔବୃଦ୍ଧିଃ । ଜୁରୈର୍ଜୀଃ । ଜୁଜୁରୈର୍ଜୀଂ ଯଥେଷାଂ ସତ୍ ।

अन्त्यस्वरादिष्टिः ॥ ॐ नमो भगवते ॥ ॐ नमो भगवते ॥ ॐ नमो भगवते ॥

अन्त्यात्पुर्बउपध ॥ ॥ अङ्गुष्ठमङ्गुष्ठम् ॥ अक्षरं अक्षरं अक्षरं ॥

[illegible]

लोपशिपुनर्नासिन्धः   * यद्येति सुकृत् शब्दः   छिन्नं यत्तत्क्षरं अक्षरं क्षुरं यत्तत्
यिक्वं॥

एदोतोऽतः   * जेङ्हं ऽ ह४   जेङ्गुज्ज-दण-वस-ज्जुम् ।

सवर्णदीर्घःसहः ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ଅହଃ ।   * ଖେଉଁଖେଉଁ   ଖେଉଁଫାଉଁଫାଉଁ ।

અરઓ ।   ‡ બ્રહ્મ   બ્રહ્મવર્ષ ।

ॐ अरु । ॥ दिव्यरु । दिव्यरुदे ।

क्वचिदार । ॥ ग० ईदुन । अ० अर० सुन० दुर्ग ।

लक्ष्मलू ।   * विजया   विजयादे ।

एऐऐ । ॥ जेजेजे । जेददजेदजेद ।

ओऔऔ ।   ः ङङङ   ञदढं णनण्ड ।

ओष्ठोत्वौ । ॥ ॐ नमः ॥ ॐ नमः ॥ ॐ नमः ॥

इतिस्वरस्वस्तिव्याकरणस्यसूतृस्वरसिन्धसमाप्ताः ॥ इतिश्वरशृङ्गिषुगरुडशुश्रू

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

臘月廿五日

གསུམ་པ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མཆོམས་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ།

नामी । ॥ कृष्ण । ॥ अक्षय्यवर्ष । ॥

यद्वेत्ते । ॥ ५५८ ॥ श्रीगुरुभक्तिसिद्धिदायकः ॥

औपातः ॥ अवेसू ५४ ॥ अवेसू ५५ ॥

पुनः ॥ ५७४ ॥ ५७५ ॥

दूरादाहानेऽप्युतः । ह्रस्वह्रस्वेतेऽह्रस्वः सुन्दरं चन्द्रमसं विन्दत ॥

[illegible]

བཞི་པ། གསལ་བྱེད་གྱི་མཆ་མས་སྒྱུར་གྱི་མདོ།

चपाअवेजवाः ॥ ठंयूअवेहंयूः ॥ ठंयवेअयंयवेहंयवे ॥

जमेजमावा ।   † छेछेसू ।   छ'ख'ल'छ'ख'पद'क'र ।

चपाच्छः ॥ तं पृष्ठं ॥ तं च यथा शक्तिः ॥

होइमः   ॥ ॐ ह्रीं क्लीं ॥   नमि ह्रीं क्लीं वरुणाय नमः ॥

स्तोःश्रुभिःश्रुः   ॥ ह्रीं क्लीं श्रीं ॥   नमुरे मरुत्कवचम् मरुते ।

नशात । ॥ वसुन्त । मन्त्राद्यधिकर्षे ।

षुभिःषुः   ॥ ॐ नमः ॥   सुं क्कयसं ग्रीसं सुं यं ।

तोर्लिः ॥ ॐ नमः ॥ ॐ नमः ॥ ॐ नमः ॥

अन्तस्थाद्विप्रभेदाः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

नवि । ६३३ । १२५४५३३ ।

दोरन्त्यात् । ॥ त्रैलोक्य ॥ अक्षरितुल्यवर्णः ।

नःसकृच्छते । ॥ १४ ॥ नःसकृच्छते । ॥ १४ ॥

शेचका । ॥ मेठगा ॥ नयनठगायद्वर ।

उपनोहस्वद्विःस्वरे । ॥ ॐ हृषीकेश ॥ सुमहोपायः हस्तः सुमहोपायः शिवः ॥

ಅ: ಹ: ಹ: ||

स्वसैवपाद्मसनां । ॥ यथैतद्भक्त्युद्भूतं । यथाप्यङ्गसंयमसंयुतं ॥

मोऽनुस्वारः ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ वाके ह्येव श्रुतं नमः ॥

नश्चवदान्तेक्षसे । वसुधैकुर्वितुम् । कर्मण्येवाधिकारस्मात्

स्वरेमः   ॥ सुतेकः   द्रुतसंख्यायाँ ।

यमायपेऽस्यवा ।   † यन्नयनेऽशुभम् ।   यन्नायन्नयन्नयन्नयन् ।

ཡབ་ལ་སྐུ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིན་ཆོར་གྱི་ཁྲིའི་ཕྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཤིང་། སྐུ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིན་ཆོར་གྱི་ཁྲིའི་ཕྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཤིང་།

श्रीछन्दसि । श्रीकृष्णाय । श्रीगणेशाय ।

इतिस्वरस्वस्तिव्याकरणसूत्राद्विज्ञानसिन्धुसमाप्ताः ॥ छतिश्वरशृङ्गेरुगणेशसुब्रह्म

ཐུགས་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་ཀྱི་མཆོམས་།

ལྷོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་།

ལྷ་བ། ནམ་པར་བཅད་བྱའི་མཆོམས་སྦྱར་གྱི་མདོ།

विसर्जनीयस्यसः   ¶ བིས་ཇུ་ལྷ་སྦྱུས་ཅུ་ ནམ་པར་བཅད་བྱའི་མདོ།

शषसेवा ।   ¶ ཤཤ་སེལ། ཤཤ་ས་ལ་ཡང་ནའོ།

कुप्योः   ¶ ཀུམྱོ་རྒྱུ་ལྷ། ཀུམྱ་དག་ལ་རྒྱུ་དག་ཡང་ནའོ།

वाचस्यपत्यादयः   ¶ བུ་ཅུ་པ་ཅུ་དལ་ཅུ་ བུ་ཅའི་པ་ཅི་ལ་སྒྲིག་ས་པ་ནམས་ལའོ།

अहोरोरात्रिषु ।   ¶ ཨ་ཏྲོ་རྩྱ་འི་ཤུ། ཨ་ཏྲ་ཅུ་རྩྱ་འི་མ་ཡིན་པ་ལ་རུའོ།

अतोऽत्युः   ¶ ཨ་ཏྲོ་འུ་ཅུ་ ཨ་ཏྲ་ལས་ཨ་ཏྲ་ལ་ཅུའོ།

झवि ।   ¶ ཅུ་བི། ཅུ་བལའོ།

आदवेलोपश्   ¶ ཨ་ཏྲ་ཤེལ་པ་སྒྲ། ཨ་ཏྲ་ལས་ཨ་ཏྲ་ལ་དེའིའོ།

स्वरेयत्वंवा ।   ¶ སྦྱ་རེལ་ཏྲི་སྒྲ། དབྱངས་ལ་སྦྱ་ཉིད་ཡང་ནའོ།

भोसः   ¶ རྒྱ་སྦྱ་ རྒྱ་ས་ལས་ས།

नमिनोरः   ¶ རྒྱ་མིན་རྩྱ་ རྒྱ་མིན་ལས་རུའོ།

अुषसोरोवुधे ।   ¶ ཨ་ཏྲ་སོ་རྩྱ་ཆེ། ཨ་ཏྲ་སའི་བུ་རྒྱ་ལ་རུའོ།

रेफप्रकृतिकस्यखपेवा ।   ¶ རེམ་ཤུ་ཤི་ཏི་ཀ་ཤུ་ལ་སྒྲ། ར་ཡིག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལ་པ་ལ་ཡང་ནའོ།

२:      ॥ २४   द'यन'सो ।

रिलोपोदीर्घश्च ।   ॥ रिलोपोदीर्घश्च ॥   र. ल. द. उ. ऋ. ए. ओ. ऋ. ए. ओ. ऋ. ए. ओ. ॥

सैषाधसे । ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ ॥

མཚན་མཐོང་ལྟེན་ལེ་མཛོད་ཀྱི་མཐུན་པུ་ལོང་། ད་ནི་མཛོད་རེ་ལེ་བཞེན་ཞེས་
གསལ་དུ་འགྲེལ་བར་བྱུང་།

ས་བཅད་གསུམ་པ། ལྷོ་ཁྱེད་མཆོམས་རྒྱུ་ལྷ་བའི་འགྲེལ་པ།

དང་པོ། བད་ཆད་རྟོན་པའམ་མིང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

གཞུང་དོན་དོན་ལ་འཁྱུག་པར་ཐོག་མར་ཡིག་རྩམས་ཀྱི་སྐུ་མི་རྩམ་འཁྱུར་
གཙོ་བོར་རྟོན་པའི་མཆོམས་རྒྱུ་ལྷ་འི་གོ་རིམ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ཡིག་མེ་མའི་
མིང་དང་བད་ཆད་དོན་འཛིན་ཕྱག་ལ་ཆེ་བས་མིང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་མཆོམས་རྒྱུ་
ཀྱི་གོ་རིམ་རྟོན་ཏུ་འཛིན་གོས། དེ་རྟོན་ཏུ་མ་མཛད་ན། མུས་འབྲུང་གཞུང་མང་
བར་དྲག་པའི་འཛོམས་རྒྱུང་གི་འགལ་བར་མཐོང་བའི་རྟོན་དང་། སྐུ་མི་གོ་རིམ་
མ་གསལ་བས་རྒྱ་འབྲུག་ས་པར་འཁྱུར་བའི་ལྷ་རྟོགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྟོན་དང་བརྟེན་
རྒྱལ་མི་བདེ་བའི་སྐབ་འདོད་མེད་པའི་ཡིད་ལྷག་པར་འཁྱུར་བའི་ལྷན་རྒྱུང་གི་རྟོན་ཏུ་
འཁྱུར་ཤས་ཆེ་བས། མཆོམས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐོག་མར་མིང་བཅའི་གོ་རིམ་དེས་པར་རྟོན་
ལ་འཆད་པར་བྱེད་དེ། ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མིང་ཏུ་གདགས་
པར་མ་མཛད་ན། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྫོངས་པར་འཁྱུར། དེ་བས་རྫོངས་པ་
བསལ་བའི་ཕྱིར། མགོན་པོས་མིང་ཏུ་གདགས་པར་མཛད། ཅས་གསུངས་པ་
རྣམ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་རྣམ་གོང་གསལ་མདོ་རེ་རེ་བཞིན་འགྲེལ་བར་བྱ་རྟེ།

[illegible][illegible]

ནམ་པ་ཀུན་རྒྱུ་ལྷ་མིལ་རིང་པོའི་ཆོག་མེད་ཀྱང་ཤིན་རྒྱུ་རིང་པོ་ནི་སྐབས་འགར་ཡོད་
 པར་བཞེད་པས། ཀུན་མཁྱེན་ཀྱིས་ཀལ་པའི་འཁྱེན་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་ལས།
 ལྷ་མིལ་གི་རིང་པོ་བྱས་པའི་རབ་སྒྲུར་མེད་པས། དཔེར་བརྗོད་མེད་ཅེས་མ་ཆེན་
 ཐུགས་རྗེ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་ཞེས་མཛད་ཡོད་པས་ན། དེ་ལ་འཇམ་མེད་ཐུང་
 གསུམ་ནང་པན་རྒྱུན་འདྲ་མཚུངས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཅིང་འ ར ལ་མི་གཉིས་ལྷ་བྱ་
 མཚུངས་པ་ཡིན་ཡང་ནང་གཞེས་པན་རྒྱུན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་སྐྱེས་ནམས་
 ཀྱང་འདྲ་ལོ། །དེས་ན་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་བྱུང་ཆུང་ཞིང་མཚུངས་པའི་ཡི་གེ་བྱུང་ཆེ་བར་
 མངོན་ཏེ། མཚུངས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་ལ་སྐྱེས་ཀུན་མཛོད་དེ། དཔེར་ན།
 མཚུངས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ལ་འདྲ་བའང་ཡིན་པའི་སྐུ་ལ་འ འཇམ་དང་སྐུ་ལྷ་བྱ་དང་།
 མཚུངས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཡང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་ལ་འ ར ལ་དང་མི་ལྷ་བྱ་དང་།
 མཚུངས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐུ་ལ་གསལ་བྱེད་ ཀཀ་ལྷ་བྱ་
 བཅས་སོ། །

འདིར་སྐྱེ་རིང་ཐུང་གི་ཆད་བྱེས་པ་ནི་ཡི་གེ་རེ་རེ་སྐྱོག་པའི་སྐྱེ་གང་དང་སྐུན་རིང་
 ཐུང་གི་བྱུང་པར་ལ་གི་བར་བྱ་སྟེ། ནམ་འབྲེལ་ལས། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་
 མཐའ་ཡང་། མིག་འདྲུམ་ཆད་ཏུ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེས་
 བྱ་དར་ལ་བབ་པ་ཞིག་གི་མིག་འབྱེད་འདྲུམ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་སྐྱོག་པའི་སྐྱེ་གང་དང་གི་
 ཐུང་བྱའི་ཆད་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ཆད་ནི་རིང་པོ་དང་། གསུམ་གྱི་ཡུན་

༡ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་པ་སྐྱེ་བྱེད་གཉིས་བ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དཔེ་ཀལ་པའི་འཁྱེན་ནག་པོ་འགྲོ་ཞེས་ཞེས་
 པ་ལོ།

ཚད་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཡིན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱཏོ། །དེའང་ཕྱི་མོ་གཅིག་པ་ ཨ ར ས་
 དང་ཨི་ལྷ་འུ་ཆ་མས་ནི་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཐུང་ཐུང་སྟོག་པ་དང་། ཕྱི་མོ་གཅིག་པ་
 ཨ ར རྒྱ་དང་ཨི་ལྷ་འུ་ཆ་མས་ནི་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་རིང་ཐོར་སྟོག་པ་དང་། ཕྱི་མོ་
 གསུམ་པ་ ཧེ འུ་ཞི་དང་ཨི་ལྷ་འུ་དྲ་དང་ཐུག་ས་མཚོན་པ་ཆ་མས་ནི་གསུམ་གྱི་ཡུན་ཚད་ ཤི
 བ་ཏུ་རིང་ཐོར་སྟོག་དགོས་པ་དང་། དབྱངས་ཡིག་གང་ཡང་སྟོག་ལ་ཞུགས་མེད་
 པའི་གསལ་བྱེད་ཆ་མས་ནི་ཕྱི་མོ་ཐུང་གྱི་ཡུན་ཚད་ཏུ་སྟོག་དགོས་པ་བཅས་ཐོག་མ་ཉིད་
 བས་སྟོག་ཐུང་ས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས། དབྱངས་དེ་ཆ་མས་ཡང་སྒྲ་གདངས་སྐད་
 གསངས་མཚོན་པོར་འདྲོན་པ་དང་། བར་མར་འདྲོན་པ་དང་། དམ་འབར་
 འདྲོན་པའི་ཚད་དེས་ཅན་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཅ ཡི་ལ་རིང་པོ་མེད་པས་དེ་དོར་པའི་
 ལྷག་མ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་བཞི་པོ་རེར་ཡང་གསུམ་རེ་ཕྱེ་བས་དབྱངས་ཡིག་བཞི་
 པུ་ཞིག་ཉིས་སུ་འཕྱར་རོ། །ཁྱིམ་ཡིག་ཞེས་པ་ནི། མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་
 ཚིག་གཞིར་ལྷར་པའི་རག་ཏུ་སྐད་གྱི་གདངས་དེར་གྱེའོ། ། ཆ་མ་འབྲེལ་ལས།
 དག་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐང་དང་། ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་
 ས། །དེའང་སྒྲའི་རིང་ཐུང་གི་ཚད་འཛིན་པའི་ཐད་ལ། རྩར་རྩ་མའི་སྒྲ་འི་སྒྲ་ལས་
 སྐྱོད་ཏུ། འུ་མ་འབྲེལ་པའི་ ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཐོད་སྐད་ཏུ་བསྒྱུར་ན། གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་རྩར་གྱི་ཡུན་
 ཚད་ཐུང་རྩར་གྱི། གསུམ་ཡུན་གཅུག་ཐུང་ཅན་དག་སྟེ། ཐུང་གྱི་ཡུན་ཚད་འུ་ཆ་

ནུལ།^༡ ཞེས་སྟོན་ཆགས་བཞིའི་སྐད་ལ་དཔེར་བྱས་པ་རྟེ། དེའང་སྟོན་ཆགས་
བཞི་ག་ཤེས་ཤིང་དེའི་སྐད་ལ་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་དེའི་སྐད་གདངས་ཀྱི་
ཡུན་ཚད་དེས་དཀའ་བས་སྤྱིར་བཏང་གིང་སྟོན་དེ་གོ་བདེའོ་ཞེས་སྟོན་དཔེན་ཉིད་
ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

लोकाच्छेषस्यसिद्धिपरितिवक्ष्यति ॥ * ལྟ་སྟོན་གྱི་སྒྲིའི་ཉི་བཅུ་ཉི། ལྟ་
མ་འཇིག་རྟེན་ལས་བྱུང་པ་འདིར་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་མཚུངས་པ་དང་འདྲ་
བ་དང་རིང་བྱུང་གི་ཚད་ལ་སྟོན་པ་བར་ཆད་མིང་འདོགས་བྱས་པ་ལས། གཞན་
གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་རིགས་ཉེ་བསྟུ་བ་དང་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་དང་
རྟེན་ལ་སྟོན་པའི་ལྟ་མ་ཉེ་འཇིག་རྟེན་ལས་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡུལ་གྱི་ལམ་སྐད་ཀྱི་
རིགས་དང་བསྟན་བཅས་རྣམས་ལས་བརྗོད་བདེ་བར་གྲགས་ཤིང་བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱང་
གཞུང་འདིར་འགྲོའི་གི་ཚུལ་ཏུ་སྦྱར་བྱུང་བས་དེ་དག་ལས་སྐད་བར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་
དེ། ཅི་རིགས་པ་འོག་ཏུ་རིམ་བར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རྒྱ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན།
གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་བྱུང་བྱུང་། གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་རིང་པོ་རྟེ། གསུམ་གྱི་ཡུན་
ཚད་ལྷོད། བྱེད་ཀྱི་ཡུན་ཚད་གསལ་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལའང་སྐད་གདངས་
སྐད་གསངས་མཐོན་པོར་འདོན་པ་ལ་ འདུག་ ལྟ་བུ་དང་། བར་བར་འདོན་པ་ལ་
ཤར་ལྟ་ ལྟ་བུ་དང་། དམངས་བར་འདོན་པ་ལ་ འདུག་ ལྟ་བུ་རྟེ་གསུམ་གསུམ་

^༡ རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་སྤྱི་ཏུ་ལྟ་ཞེས་སྟོན་པའི་བསྟུར་བ་མང་ཡང་། འདིར་ཚད་ཀྱི་དོན་ཉེ་ཚད་ཆེས་པ་མོངས་ཚད་དང་ནོར་དོགས་པས་ཡུན་
ཅེས་བར་སྐད་དོད་མེད་ཀྱང་མི་ནོར་བའི་ཆེད་ཏུ་སྐྱེས་ཐབས་སུ་བསྟན་ཏེ་ཡུན་ཚད་ཅེས་བྱའོ། ། རྟོན་པ་བསྟུར་བ་ནི་སྤྱད་ཞེས་མཐོངས་པ་མ་
ཞེས་པའི་མ་ལ་འབྱུག་པ་ཡོད་པས། མཐོན་ཏེ་དབྱངས་ལ་ཐེར་དབྱངས་བྱུང་བྱེད་གཅིག་གི་མིང་ཡིན་ན་དེ་ཚམས་དང་ཡང་། དབྱངས་བྱེད་པ་མེད་
ལ། ལྟ་བུ་བྱེད་པ་བྱུང་ཡང་དེ་གསལ་བྱེད་སྟོན་མེད་རྣམས་ལ་བཤད་པས། ལྟ་བུ་རྟེ་མི་ལྟ་བུ་མི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས།

[illegible]

हयवरलजणनङ्गमझढधधभजडङ्गबखफळठथचटतकपशषसाद्यंताभ्यां ॥

[illegible]

གསལ་བྱེད་ནང་བཅེགས་མ་ལྟ་ཡོད་པས་མཐུག་པོ་སྒྲུབ་པ་གསལ་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ།
 དེའང་ ར བ ཏ་ནས་པའི་བར་གྱི་ཡིག་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ལ་ཏ་པའི་ཡིག་ཞེས་པ་བསྟུས་མིང་
 ཡིན་པ་དང་། གཞུང་གཞན་ཏུ་སྒྲུབ་ཏེ་ཡིག་ཉི་ཤུ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ལ་ས
 ལ་ནས་པའི་བར་གྱི་ཡིག་བཅུ་གསུམ་པོ་ལ་ལ་སའི་ཡིག་ཞེས་པ་བསྟུས་མིང་ཡིན་ཅིང་།
 གཞུང་གཞན་ཏུ་སྒྲུབ་ཏེ་ཡིག་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། ། ས བ ས གཞུང་བཞི་པོ་ལ་
 ཏུ་བའི་ཡིག་ཞེས་བྱའོ།

आद्यंताभ्यः । རྒྱུ་ཏུ་རྒྱུ། མོག་མ་དང་མཐའ་མ་དག་གིས་སོ། ། གསལ་
 བྱེད་ཡིག་འདི་ག་རིམ་ལྟེ་ཆེན་སོ་སོར་བཅད་ཅིང་བཞེབས་པ་ནི་དགས་ངེས་ཀྱི་བྱ་བ་
 བྱེད་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པ་དང་ལྟེ་ཆེན་ཏུ་བཞེབས་པ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡང་བརྗོད་
 དགས་པས་འཕྲལ་འཕྲལ་ཏུ་བརྗོད་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་གསལ་བྱེད་ཡིག་ལྟེ་ཆེན་སོ་
 ཏུ་བསྟུས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ ར ས ཏ་ཞེས་པས་ཏ་ནས་པའི་བར་གྱི་ཡིག་ལྟེ་ཆེན་སོ་
 བསྟུན་པས་གསལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོག་མ་དང་མཐའ་མའི་ཡིག་གཉིས་བརྗོད་
 པས་དེའི་བར་གྱི་ཡིག་ལྟེ་ཆེན་སོ་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཏུ་ **हसेऽहर्हसः** ། ཏས་
 ལས་ར་ཏ་མ་ཡིན་པའི་ཏས་ལྟེ་ཆེན་སོ་ཞེས་པ་དང་། **हसईपुसि** ། ཏས་སྒྲིལ་ལས་སའི་
 འོ། ། ཞེས་པ་སོགས་ ར ས ཏ་ཞེས་པའི་ཆོག་གང་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་དབ་
 པར་བྱེད་གོས་སོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་ ར བ ཏ་ཞེས་པས་ཏ་ནས་པའི་བར་གྱི་སྒྲུབ་ཏེ་
 ཡིག་ཉི་ཤུ་པོ་ལྟེ་ རྟལ་ལྟེ་ལྟལ་ འཇུག་ཏུ་ རྟལ་ལྟེ་ལྟལ་
 ར ། རྟལ་ལྟེ་ལྟལ་ རྟལ་ལྟེ་ལྟལ་ རྟལ་ལྟེ་ལྟལ་ རྟལ་ལྟེ་ལྟལ་ རྟལ་ལྟེ་ལྟལ་
 གསལ་ཏུ་ རྟལ་ལྟེ་ལྟལ་ ཞེས་ རྟལ་ལྟེ་ལྟལ་པའི་ཆོག་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཐམས་

[illegible]

[illegible]

དེ་ལྟར་གཞུང་འདིར་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཁ་རིམ་རི་ལྟར་བརྒྱགས་པའི་ཚུལ་དེ་
 དག་ལས་གཅོད་མཆོམས་རིང་བྱང་ཅི་རིགས་པའི་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མའི་ཡིག་རེ་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱར་ནས་རྫོས་པས་དེའི་བར་གྱི་ཡིག་རྣམས་བསྟུས་པར་ག་རུས་བ་ཡིན།
 ཁོར་ཏུ་རྫོས་པའི་ འ བ ཨ ལ ད ང ། ཅ ས ཏ མ ། ཈ བ ཏ ལ ། ཉ མ ཏ ལ ། འ བ
 ར ལ ། འ བ ཅ ས ཏ མ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ ཏ ལ
 འ བྱང་ཞིང་ཆོག་རྒྱགས་ཆེ་བའི་གསལ་ཡིན་པས་ཐོག་མ་ནིང་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོང་ཞིང་
 བྱང་ཚུལ་པར་བྱས་ན་ལེགས།

हसाव्यञ्जनानि ।

༥ ཏཱ་ཕུ་ཕུ་ཕུ་ནི། ཏཱ་ཏཱ་མཱ་ནི་གསལ་བྱེད་ཏཱ་མཱ་མོ། གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐོག་མའི་ཆ་ཏཱ་ཡིག་དང་མཐའ་མའི་ས་མཱ་ཡིག་ལྟར་ཅིག་ཏུ་ ཟུར་ནས་ལྷོན་པ་དེའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་སོ་གསུམ་པོ་ཏཱ་མཱ་ལ་ནི་ཆ་སྒྲུབ་ཏཱ་མཱ་ཡི་གསལ་བྱེད་ ཏཱ་མཱ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་ བེ་འཇེན་ བེ་ལྷུ་ན་ཅི་ཏཱ་པར་གསལ་བའི་དོན་ ལ་འཇུག་པས། བརྗོད་པ་མི་འདྲ་བ་རྩ་ཆོག་ས་གསལ་པར་བྱེད་པ་གཞིར་ཟུར་པས་ ཏཱ་གསལ་བྱེད་དེ་ལྷག་ས་འདིའི་གསལ་བྱེད་ཏཱ་མཱ་སུ་དོན་བཟུང་བའོ། །

स्वरहीनव्यञ्जनानि ।

༥ ལྷ་འཁྱེད་ཕྱུ་ནི། དབྱངས་ཏཱ་མཱ་པ་གསལ་བྱེད་དོ། །འདི་ཁ་རྒྱུད་གི་མདོ་ཐོག་མའོ། འདི་ནས་གཉེན་དང་འདྲ་བ་ནི་ གཤམ་ ལྷག་མའི་ ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་བདུན་ནི་ཁ་རྒྱུད་གི་མདོ་ཡིན་པར་གྲགས། ཇི་སྐད་ཏུ་ ཆས་ ཏཱ་མོ་མོར་བཟུས་པའི་ཡི་གེ་དབྱངས་བྲལ་ཏཱ་མཱ་ལ་ནི་སྒྲིག་མེད་ཁོ་ན་ལ་དེས་པས་ གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཏེ། བེ་འཇེན་ བེ་ལྷུ་ན་ རྩ་ལྷོ་མེད་སྒྲིག་ཆགས་པ་རྩ་ཏུ་ ཆགས་པའི་དོན་ བེ་མི་ཡིས་བཀག་པས་བཟུང་བྲལ་བ་རྩ་ཏུ་འདི་དོན་ནོ། །

काययित् ।

༥ ལྷ་ལྷེ་ན། ལྷ་ནི་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་འོ། ། ཆས་ ཏཱ་མོ་མོར་ བཟུས་པའི་ཡི་གེ་འམ་གསལ་བྱེད་ཏཱ་མཱ་གྱི་སྒྲིག་ཏུ་གནས་སྐབས་ འ་ འ་ཡིག་གི་ དབྱངས་རེ་ལྷགས་པ་ཏེ། ཇུ་ ལྷ་གྱི་མིང་ཅན་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཆེན་གཞན་དང་འཕྲད་ པའི་ཆེད་བྱ་བར་བྱ་ཏེ། དེ་དག་ནི་དག་ཏུ་བརྗོད་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་བརྗོད་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ཕུ་ཕུ་ཕུ་གསལ་བྱེད་དོ།

༥ ཏཱ་ཏཱ་མཱ་ནི་སྒྲིག་ཏུ་འམ་གསལ་བྱེད་པ།

वर्णादर्शनलोपः ॥ वक्रद्वयं च ॥ यिमे विषयं च दृष्टिं च ॥ वर्ण

54

ཨ་ཨ་གཉིས་ཀ་ཁྱེས་ནས་ཨེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཤམ་དུ་མ་མའི་ཨ་ཡང་ན་དུའོ། །
ཞེས་པ་ཚགས་དུའི་པའི་ཚོ་གཤང་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་མ་ལུ་ཀ་པར་བུའོ། །

[illegible][illegible]

དེ་ལ་འཁྱ ཞུ་རྒྱུ་ཡ་ཤེན་མཐར་འཇུག་པའི་ གཤམ་ ཞུག་པ་དང་། དེའུ་ དེས་
 མེག་པ་ལ་ འདྲ ཞུ་རྒྱུ་ཡ་ཤེན་པའི་ཤེན་མཐར་འཇུག་པའི་ གཤམ་ ཞུག་པ་དང་།
 ཡོད་པའི་ཤེན་པ་།

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

ਆਰੈ ਔਵੁਧਿ: ॥ ਜੁਨੈ ਭੀਠਿਐ ॥ ਜੁਨੈ ਭੀਠਿਐ ॥ ਭਯੋ ਭਯੋ ॥ ਭਯੋ ਭਯੋ ॥
 ਭਯੋ ਭਯੋ ॥ ਭਯੋ ਭਯੋ ॥ ਭਯੋ ਭਯੋ ॥ ਭਯੋ ਭਯੋ ॥ ਭਯੋ ਭਯੋ ॥ ਭਯੋ ਭਯੋ ॥

[illegible][illegible][illegible]

असंयोगादिवरोद्धस्वलघुः   ॥ अक्षय्यसूत्रे पञ्चसूत्राय ॥   अक्षय्यसूत्राय
 दशपञ्चसूत्राय अक्षय्यसूत्रे पञ्चसूत्राय ॥   अक्षय्यसूत्राय
 अक्षय्यसूत्रे पञ्चसूत्राय ॥   अक्षय्यसूत्राय

[illegible][illegible]

[illegible]

གཉིས་པ། དབྱངས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་བཤད་པ།

དེ་ནི་དབྱངས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་ནམས་བཤད་པར་བྱ་ཞེ། དབྱངས་ཡིག་ཅན་
 རྒྱུ་འབྲུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་གསུམ་ཞེ། དང་པོ། འབྲུ་བའི་ཡིག་
 མ་ཡིན་པ་འབྲུ་པ་ལས་རྣམ་འགྱུར་འབྲུ་འབྲུ་ཚུལ་དམིགས་གསལ་དང་བཅས་པ།
 གཉིས་པ། མཆོམས་སྦྱར་གྱི་ཡིག་འབྲུ་པ་ལས་རྣམ་འགྱུར་འབྲུ་འབྲུ་ཚུལ་ཞར་བྱང་
 དང་བཅས་པ། གསུམ་པ། མཚུངས་འབྲུ་འབྲུ་ཡིག་འབྲུ་པ་ལས་རྣམ་འགྱུར་
 འབྲུ་ཚུལ་དང་མཚུངས་འབྲུ་མ་ཡིན་པ་འབྲུ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་མ་དང་བཅས་པའོ།

དབྱངས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་ནི་དཔེར་ན། མདོ་ལས་ **इयंस्वरे ॥** १ ཡི་ཡིག་ནི།
 དབྱངས་ལ་ཡི་ཡོད། ཞེས་པ་ནི་ཚུ་རྩལ་གྱི་མཐའ་ལ་ཡི་ཡིག་རིང་ཐུང་གང་བྱུང་ཡང་
 བ་རྩལ་རྩལ་དེ་དང་འབྲུ་བ་མ་ཡིན་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡིག་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་བའི་ཆེ།
 ཚུ་རྩལ་གྱི་ཆོག་མཐའ་ཡི་ཡིག་ནི་ཡ་རུ་འགྱུར་དགོས་ཞེས་པའོ། དཔེར་ན། ཚུ་རྩལ་
 རྩལ་ཞེས་རྒྱུ་དོད་ དམི དམི་ཞེས་པའི་རྣམས་བཞག བ་རྩལ་རྩལ་མིག་གི་
 རྒྱུ་དོད་ གཤམ་ གཤམ་ཞེས་པའི་ཆོག་གོགས་བཞག་ཆེ། དམི གཤམ་ དམི གཤམ་
 ཡ། ཞེས་གནས་པ་ལ། གཤམ་བའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྲུལ་བར་བྱའོ་
 ཞེས། རྒྱུ་ཞེས་གོ་ཡི་ཡིག་ཐུལ་པས། བྱ་རྒྱུ་དབྱངས་མེད་རྩལ་མ་དང་། གཤམ་བའི་
 རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྲུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུ་ཞེས་གོ་ རྒྱུ་ཞེས་གོ་
 ཐུལ་ནས་རྒྱུ་ཞེས་རྩལ་བཞག་བཞག་བྱའོ་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པ་ཞེས་གོ་རིམ་པ་རྩལ་བ་

ཡིན་པས་རྒྱ་སྟོན་མེད་ཀྱི་མཁུག་དེར་འཇོག་དགོས་པའི་དོན་ནོ། ། ཡུ་རྒྱ་སྟོན་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུར་པ་ འཁྲུག་ཏུ་འཁྱུག་པ་མཆོག་། དེ་ཡང་ཏུལ་རྒྱ་ཕྱེད་ཆོ་རྒྱུག་ཁ་མེད་ཀྱི་རྒྱུག་ས་ནས་
 འབྲི་བ་ནི་སྟོན་ཕྱོད་མེད་པ་ཁ་ཁས་སྟེ་རྒྱུག་མེད་ཡིན་པས་ནས་ཡང་མ་དོར་
 བར་ལག་མེད་ཀྱི་དར་ནས་འོངས། དཔྱད་ཀྱི་འཕྲུལ་ཞེས་གནས་པ་
 ལ། རྩམས་པའི་དབྱངས་ལ་མི་ཡུལ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ཀྱི་མི་ཡིག་དེ་ ཡུ་ཡུལ་གྱི་
 བརྒྱུར། ཡུ་ཡུ་སྟོན་མེད་ཀྱི་རྒྱུར་པ་ འཁྲུག་ཏུ་འཁྱུག་པ་མཆོག་། དཔྱད་ཀྱི་འཕྲུལ་
 དེ་རྒྱུལ་ཞེས་གནས་པ་ལ།

[illegible][illegible]

स्वरहीनपरणसंयोज्यं ॥ ३ ॥ स्वरहीनं परणसंयोज्यं । द्रष्टव्यं गौडक

[illegible][illegible]

[illegible]

དངོས་ལྷན་གྱི་པར་ཐོན་མཁུངས་ཀྱི་ཁོང་གི་དབྱེ་བཤེད་ལ་ཞིབ་པོ། ཁྱིམ་ཐོག་མ་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལས་འག་མཚན་ལས་ཀྱི་དེ་ལྟར་གོ་དགས་པ་ཡིན་ནོ། རེ་པའི་བ་
ཏུ་མདོ་གཞན་གྱིས་པལ་བཟུང་དགས་པ་ཡིད་ནུབ་པ། མདོ་དེ་དག་གཞུང་འདིར་སྤངས་
ཏེ་པལ་བཟུང་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་གཞན་ནས་སྤངས་དགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

[illegible]

ཆམ་ ॥ རི་མོ་ རི་མོ། དེ་མཆོག་ཏུ་རང་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱངས་པ་
རྒྱལ་ལ་ཡུང་ན་ཆུ་རྒྱུ་མཐའི་ ཆམ་ རི་མོ་མོ་ རི་མོ་མོ་ཏུ་བཞུར་ཏེ། དཔེར་ན།

སའི་རྒྱ་དོད་ པུ་ སའི་ཁེ་ས་པའི་རྒྱ་ས་ཁོག་ | འོ་ཁྱི་རྒྱ་དོད་འཕྲི་མཆུ་ ཁེ་ས་
 པའི་ཁོག་ཁོག་ས་ཁོག་ | ཀལ་པའི་རི་མ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྲུལ་པར་བྱའོ་ཁེ་ས་
 བུ་འོ་ཁྱི་སྒྱ་ག་ཀྱི་རྒྱ་རི་སྒྱལ་ བུ་རྒྱ་སྒྱ་མེད་ཏུ་བྱུར་པ་ རྒྱ་སྒྱ་ས་མཆུ་
 རྒྱ་རི་སྒྱ་ ཁེ་ས་མེད་འདས་ རྒྱ་རི་ལྷག་ རྒྱ་རི་ལྷག་ཏུ་བཟུར་ རྒྱ་སྒྱ་མེད་ཏུ་
 བྱུར་པ་ རྒྱ་སྒྱ་ས་མཆུ་ དབྱེས་ཁྱི་ས་དཔེ་པ་པ་རི་ལ་ཏུ་ཡང་དག་
 པར་བྱུར་རི་ཁེ་ས་ རྒྱ་སྒྱ་མེད་ འཕྲུལ་ཏུ་བྱེས་ བུ་རྒྱ་སྒྱ་མེད་ རྒྱ་སྒྱ་
 ཏུ་བྱེས་པས་ | བེམ་ཁྱི་ སའི་དོད་ཁེ་ས་ལྷག་པའོ་ |

[illegible][illegible]

འདིས་ཤུ་ལྔ་ལྟེན་པ་ལྟར་། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་མ་རྩལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་
 རྒྱུ་རྩེ་ལྟར་ཡུལ་སྤྱོད་མེད་པ་ལྟར་ཏུ་བྱངས་། རྒྱུ་སྤྱོད་མེད་པ་ལྟར་ཏུ་བྱངས་
 པས། སྙེད་ནུ་ལྟར་འདྲེན་ཏུ་དེ་མིག་ཅེས་ལྟེན་པ་ལོ།

[illegible][illegible]

[illegible]

[illegible]

རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཀྱང་གྲོ་མྱོག་གི་ཨ་མ་ལྷལ། རྒྱ་མ་
 མྱོག་མེད་ཏུ་ལྷུང་བ་དུས་རྒྱུ་མཚོན། འཕུ་ཨོ་མ་མྱོག་མེད་ཞེས་ཨ་མ་དང་ཕ་མྱོ
 འདུས་པས་ ཨོ་མོ་ཏུ་འབྱུང། ཨོ་ཨོ་ཨོ་མོ་དང་མོ་ལ་མོ་མོ་ཞེས་ཨ་མ་དང་ཨོ་མོ
 འདུས་པས་ ཨོ་མོ་གི་ཤ་ཅན་ཏུ་འབྱུང། དབྱངས་གྱིས་དམན་པ་པ་རིམ་ཏུ་ཡང་
 དག་པར་སྒྱུར་རེ་ཞེས་ཀྱང་གྲོ་མྱོག་མེད་མོ་མྱོག་ཏུ་དངས་པས། རྒྱ་མོ་མོ་མོ་ཞེས་ལྷལ་པ་
 བརྒན་པ་དང་ལྷུང་ལྷུགས་པ་འཇམ་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ལོ།

དཔལ་མེ་ཆེན་པོ་འདྲ་དོད་ འཕྲིན་ལྷ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞེས། འཛིག་གི་ཁྱུ་རྒྱུ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་རྟགས་ཞེས། གོ་གོ་ལ་མོགས་པའི་པ་རྩ་ལ་འཕྲིན་ལྷ་ལ་མོགས་པ་
 ལྟར་ན་པར་དུ་འཇུག་ཡིག་འགྲུག་ལྟར་པར་བྱ། གཤམ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་
 འདས་པར་འབྲལ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱེད་རྟག་གི་འཇུག་ལ། ལྷ་ལྷ་རྟག་མེད་དུ་
 ལྟར་པ་ཏུ་ལྷ་རྟག་མཆོག་། འཕྲུལ་འཇུག་ལྷ་ལྷ་མེད་ཞེས་འཇུག་འདུས་པས་མེད་
 འབྱུང་། འོ་འོ་འོ་མེད་མེད་ལྷ་ལྷ་མེད་ཞེས་འོ་མེད་འོ་མེད་འདུས་པས་འོ་མེ་
 གཅན་དུ་འབྱུང་། དབྱངས་ཀྱིས་དཔལ་པ་པ་རྩ་ལ་དག་པར་རྒྱུར་རྩ་ཞེས་སྐྱེད་
 ལྷ་རྟག་མེད་འོ་མེ་རྟག་དུ་དཔལ་པས། འཕྲིན་གྱི་ཁྱུ་རྒྱུ་ཞེས་ལྷ་པ་དཔལ་མེ་
 ཆེན་པོ་གཅིག་གི་མིང་རྟེ། རི་སྐྱེད་དུ། བྱིས་ཀྱི་དང་ཕྱི་སྐྱེད་པོ་ཆེ། གཤམ་འབྱུར་
 མིང་རྟེད་པའོ་འདུམ། རྟེན་འདུམ་སྐྱེད་པར་རྟེན་པར་། བྱི་པ་ལྷ་མེ་ཆེན་པོ་
 འདུག། འཕྲིན་གྱི་ཁྱུ་ཞེས་པར་བརྟེན། ཞེས་པ་ཕྱི་འཕྲིན་པས་བསྐྱུར་རྒྱལ་ལ་མི་དང་
 མི་མ་ཡིན་གྱི་དཔལ་དང་། རྩ་མོས་སྐྱེད་པ་ལྷ་ལྷ་མེ་པར་བྱེད་གྱི་དཔལ་མེ་དེ་འདྲ་ཡོད་
 ཅེས་མཆོག་གསལ་ལས་བཤད་པ་གཞན་ནས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡིན།

नव्यज्ञानेस्वरासन्धेयाः ॥ १ ॥ **ནུབ་ལྗེ་སྐྱོད་ལྟུང་ལྟུང་།** གསལ་བྱེད་ལ་དབྱངས་
 རྣམས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱངས་པ་རྣམས་ཚུ་རྣམས་ཀྱི་དབྱངས་མཐའ་
 རྣམས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། གསལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཚུ་རྣམས་ཀྱི་དབྱངས་
 རྣམས་མཆོམས་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ ཡ་ཡིག་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཡང་
 རྒྱལ་མ་འགར་དབྱངས་དང་འདྲ་བའི་ཆོག་སྒྱུར་ཏེ་ལམ་གྱི་ཆད་བཟོད་པ་ཞོགས་ཀྱི་
 དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཆོམས་སྒྱུར་སྐབས་པའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།
 བ་ལང་གི་རྒྱད་དོད་ གོ་གོ་ཞེས་པའི་ཉགས་ཞོག ། རྒྱང་གསལ་གྱི་རྒྱད་དོད་ཡུའི་
 ཡུའི་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱགས་ཞོག ། ཀལ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྲལ་བར་
 བྱའོ་ཞེས་ གོ་གོའི་རྒྱགས་གོ་ཡོ་ཞེས་ལ། ཀལ་རྒྱགས་མེད་ཏུ་ལྷུ་རྒྱས་མཆོག་
 བ་རྣམས་ཏུ་དབྱངས་མེད་ཀྱང་ ཡ་ལམ་ཐོང་བ་ལས་དམིགས་བསལ་ཏུ་ འོ་འབྲ་ཞེས་
 འབྲའོ་ཞེས་ འོ་བ་ཞེས་འབྲར་བཞུར། རུ་བ་རྒྱགས་མེད་ཏུ་ལྷུ་རྒྱས་མཆོག་
 ལམ་གྱི་ཆད་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་མཆོམས་སྒྱུར་དཀོས་པས། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་
 བ་རྣམས་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རྒྱུ་ཞེས་ལུ་བ་རྒྱགས་མེད་ལུ་ཕུ་ཞོག་ཏུ་བྱངས། དབྱངས་
 ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྣམས་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རྒྱུ་ཞེས་ ཀལ་རྒྱགས་མེད་ལ་འཇོག་ཏུ་
 བྱངས་པས། གཡུའི་ཀལ་ཏུ་རྒྱང་གསལ་གཞིས་ཀྱི་དོན་དང་མཆོམས་སྒྱུར་མཁུས་ཆོ་ གོ་ཡུའི་ གོ་ཡུའི་
 བ་ལང་བཟེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་སྒྱིར་བཏང་བ་ལང་རྣམས་འདྲེས་པར་ལྷུར་པ་ལ་
 མཆོམས་སྒྱུར་སྐབས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ऐआय् ॥ १ ॥ **འེ་ཨེ་ཡེ། འེ་ཨེ་ཡེ།** །དབྱངས་གང་ཏུང་ཞིག་པ་རྣམས་ལ་བྱུང་ན་

72

[illegible]

དཔྱིལ། མིང་ངམ་རྟགས་ལ་རྣམ་དཔྱེ་སྦྱར་ནས་ཆོག་ཏུ་བྱས་པའི་མཐའི་ལྷ་ཨེ་ཡིག་

འཕྲ་ཞལ་ཏུ་བརྒྱུར་བ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ ཡུ་ཡུ་ཡིག་དང་ རྒྱ་ཡིག་དག་ཡང་ན་
 དབྱི་བར་བྱ་ཏེ། རྒྱ་ཏུ་ཆོག་མཐའ་གནས་པའི་ འཕྲ་ཞལ་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡུ་ཡུ་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་དག་ཡང་ན་དབྱི་བར་བྱ་ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། དེ་རྣམས་
 ཀྱི་རྒྱ་དང་དོད་ རེ་ཉེ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞོག །ཆུ་རྒྱ་ཤིག་གི་རྒྱ་དང་དོད་ཀྱི་འགྲུ་ཏེ།
 ཞེས་པའི་ཆོག་རྟགས་བཞག་པ་ལ། གཤམ་བའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྲལ་
 བར་བྱའོ་ཞེས་ རེ་ཉེ་ཞེས་ཤིག་གི་ རྟེན་པའོ། ། རྒྱ་ཤིག་མེད་ཏུ་ཐུར་པ་རྟུལ་རྟུལ་
 མཆོཅ། རྟེན་པའི་ཞེས་པས་ རྟེན་པའི་ཞེས་ཏུ་བརྒྱུར། ཡུ་ཡུ་ཤིག་མེད་ཏུ་
 ཐུར་པ་རྟུལ་རྟུལ་མཆོཅ། ཆོག་མཐའི་ ཡུ་ཡུ་ཡིག་ཡང་ན་དབྱི་འོ་ཞེས་ཡུ་ཡུ་ཞེས།
 དབངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྟུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུར་རོ་ཞེས་ རྒྱ་ཤིག་མེད་ འ་ཞ་
 ཤིག་ཏུ་བྱངས། རྟེན་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟུལ་རྟུལ་ཏེ་རྣམས་ཆུ་རྒྱ་ཤིག་མེད་པར་བྱུང་པའོ། །
 ཡང་ན་མ་ཞེས་པར་མཆོམས་རྒྱུར་བས། རྟུལ་རྟུལ་ཏེ་རྣམས་འོད་པ་ཞེས་
 ཐུང་པའོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་དོད་ རེ་ཉེ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞོག །གདན་ཀྱི་
 རྒྱ་དང་དོད་ འཕྲས་ཏེ་ཞེས་པའི་ཆོག་རྟགས་ཞོག ། གཤམ་བའི་རིམ་པ་ལས་མ་
 འདས་པར་འབྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ རྟེན་པའི་ཞེས་ཤིག་གི་ རྟེན་པའོ། ། རྒྱ་ཤིག་མེད་
 ཏུ་ཐུར་པ་རྟུལ་རྟུལ་མཆོཅ། རྟེན་པའི་ཞེས་པས་ཞེས་ཏུ་བརྒྱུར། ཡུ་ཡུ་
 ཤིག་མེད་ཏུ་ཐུར་པ་རྟུལ་རྟུལ་མཆོཅ། ཆོག་མཐའི་ ཡུ་ཡུ་ཡིག་ཡང་ན་དབྱི་འོ་
 ཞེས་ ཡུ་ཡུ་ཞེས། དབངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྟུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུར་རོ་ཞེས་ རྒྱ་
 ཤིག་མེད་ འ་ ཞེས་ཏུ་བྱངས། རྟེན་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟུལ་རྟུལ་ཏེ་རྣམས་འོད་པ་ཞེས་

ཞེས་སྐུབ་པའོ། །ཡང་ན་ཚིག་མཐའི་ ཡུལ་མཁྱེས་པར་དྲངས་པས། འུ་ཡུལ་པ་འུ་ཡུལ་
 ཉ་སྐྱུལ་མཁོ་ཁྱོད་ལ་གང་ན་ཞེས་སྐུབ་པའོ། །

ཡང་མཁས་པའི་སྐད་དོད་པའི་པོ་པོ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་མཁོག་། འདིའི་སྐད་དོད་
 རྒྱུ་ཞིན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲིག་མཁོག་། ཀལ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྲུལ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱི་འོ་མ་སྒྲུལ་། དེ་ལྟར་སྒྲིག་མེད་ཏེ་ལྷན་པ་རྒྱལ་རྒྱས་
 མཆོག་། འོ་འབྲུ་མ་སྒྲུལ་འོ་ཞེས་པས་མེས་མཁོག་ཏེ་བསྐྱར་། བྲ་ལྟར་སྒྲིག་མེད་ཏེ་ལྷན་
 པ་རྒྱལ་རྒྱས་མཆོག་། ཆོག་མཁོག་ཡུལ་ལྷན་དག་ཡང་ན་དེ་ལྟར་ཞེས་པས་ བྲ་ལྟར་དེ་
 དེ་བྱངས་ཀྱིས་དམག་པ་མ་རྒྱ་ཏེ་ཡང་དག་པར་སྐྱར་རྒྱེས་ དེ་ལྟར་སྒྲིག་མེད་འོ་མ་
 མོག་ཏེ་དྲངས་། པད་འཇུག་པར་ཞིན་ཞེས་མཁས་པ་འདི་ཞེས་བྱུང་པའོ། །ཡང་ན་ བྲ་
 ལ་མ་སྐྱིས་པར་དྲངས་པས་ པད་འཇུག་པར་ཞིན་ཞེས་མཁས་པ་འདི་ཞེས་བྱུང་པའོ། །

ཡང་འདི་དག་གི་རྒྱུ་དོད་ འཤུ་ཞེས་པའི་རྣམས་ཞེས། དབང་པོའི་
རྒྱུ་དོད་ རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཆོག་གྲགས་ཞེས། གཞུ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་
པར་འཕྲུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྟེ་ཆོད་རྣམ་གི་འོ་ཞེས་པ། སྐྱེ་མཆོག་མེད་ཏུ་བྱུར་པ་
ཏུ་རྣམས་མཆོག་། འོ་འབྲུ་ཞེས་པའི་ཞེས་པས་ཞེས་པ་ཏུ་བསྐྱུར། བྲ་མཆོག་མེད་
ཏུ་བྱུར་པ་ཏུ་རྣམས་མཆོག་། ཆོག་མཐའི་ཡུལ་ཡུལ་དག་ཡང་བྲ་མཆོག་མེད་པ་མཆོག་
དབྱངས་ཀྱིས་དཔལ་པ་པོ་པ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྐྱུར་རོ་ཞེས་སྟེ་མཆོག་མེད་ འཤུ་
ཞེས་ཏུ་བྱངས། འཤུ་ཞེས་ཏུ་ཡང་པོ་འདི་དག་ཅེས་བྱུང་པའོ། ཆོག་
མཐའི་ བྲ་མཆོག་མེད་པར་བྱངས་ན་འཤུ་ཞེས་ཏུ་ཡང་པོ་ཞེས་
བྱུང་པའོ།

[illegible]

[illegible]

གཤམ་ཡུ། རྒྱ་རྒྱུ་མེད་ཏུ་ཐུང་བ་ཉལ་རྒྱུ་མཆོམ་། འདྲ་བའི་ཡི་གེ་འདུས་
 བ་ལས་རིང་པོར་ཞེས་པས། འཇ་དང་འཇ་འདུས་པས་ གཤམ་རིང་པོར་འཐུར།
 དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་མ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་ཐུང་རྒྱུ་ཞེས་ རྒྱ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་
 མོག་ཏུ་དྲངས་པས། གྲུ་མེད་ཀྱི་ཞེས་ཐུབ་པ་དང་ཅན་འདིར་ཞེས་པས།
 དེ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་རྒྱུ་དོན་ དཔེ་དེ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་། འདིར་ཀྱི་རྒྱུ་དོན་
 རྒྱུ་ཞེས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཐོག་ཞེས་། གཤམ་བའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འཐུར་
 བར་ཐུང་ཞེས་ བེ་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱི་ རྒྱུ་ཞེས་ཡུ། རྒྱ་རྒྱུ་མེད་ཏུ་ཐུང་བ་ཉལ་རྒྱུ་
 མཆོམ་། འདྲ་བའི་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་རིང་པོར་ཞེས་ རྒྱ་རྒྱུ་ རྒྱུ་ཞེས་པས་
 རྒྱུ་རིང་པོར་ཐུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་མ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་ཐུང་རྒྱུ་
 ཞེས་ རྒྱ་རྒྱུ་མེད་ རྒྱུ་ཞེས་ཏུ་དྲངས་པས། དཔེ་ཞེས་ཞེས་ཐུབ་པ་ཞེ་འདི་
 ཞེས་སོ། །

ཐུང་བཤད་བཅུན་བཅོམ་དེས་པ་ཡུ། བེ་ཐུག་རྒྱུ་མེད་དང་ལན་པར་འཐུར།
 ཐུ་མས་རྒྱ་མ་འཛོམས་པ་ཡང་། མང་ཏུ་འཐུར་ཞེ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཞེས་ཞེས་ཀྱི་
 དབྱངས་ལ་ རྒྱུ་ ཞེས་ཞེས་པ་ལ་ཞེས་པ་ཐུང་བཤད་ཀྱི་མེད་ལས་ཐེ་ཐུག་ཏུ་
 བཤད་པ་འོག་མ་འདི་རྒྱུ་མེད་དང་ལན་པས་གཅི་ཆེ་བ་རྒྱུ་མང་ཏུ་འཐུར་བས་ཐུང་
 བཤད་དང་དམིགས་པས་ལ་ཐུ་མེད་ལ་འཐུར་པར་ཐུར། ཐུང་བཤད་ཏུ་དབྱངས་
 བ་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་ རྒྱུ་ཞེས་ཀྱི་ རྒྱུ་ཞེས་ཏུ་འཐུར་བར་བཤད་ཀྱང་། བེ་
 ཐུག་ཏུ་ རྒྱུ་ཞེས་ཞེས་པ་ལ་ རྒྱུ་ཞེས་པ་ རྒྱུ་ཞེས་ཏུ་འཐུར་བར་ རྒྱུ་རིང་པོར་
 འཐུར་བཞི་ཐུ་མེད་དབང་བཅུན་པས་ཐུས་པས། །

ཡང་གསེལ་དང་གསེལ་མདའ་རྒྱ་དྲོད་ ལོང་ལོ་སྒྲིལ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞེས།
 ཇི་ཤི་སྒྲིལ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོགས་ཞེས། ཇི་ཤི་སྒྲིལ་ལ་སྟོགས་པའི་པ་རྩལ་དུ་ རྩལ་རྩལ་ལ་
 ལ་སྟོགས་པའི་ ཅི་ཁི་དབྱི་བར་བཤད་དེ་ཞེས་པས་ ལ་ལའི་སྟོག་གི་ཨ་མ་ཁྱེས། ལྷ་
 ལ་སྟོག་མེད་དུ་བྱུར་པ་རྩལ་རྩལ་མཆོཅ། དབྱར་ས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྩལ་དུ་ཡང་
 དག་པར་རྒྱུར་རྩལ་ ལྷ་ལ་སྟོག་མེད་ ཇི་སྒྲིལ་ག་དུ་དང་ས་པས། ལོང་ལོ་སྒྲིལ་ ལྟོག་སྒྲིལ་
 ལྷ་ཞེས་བྱུང་པ་གསེལ་དང་གསེལ་མདའ་ཞེས་པས། ཡིད་དམ་མེམས་ཀྱི་རྒྱ་དྲོད་
 བསམ་ མདུན་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞེས། ཇི་ཤི་སྒྲིལ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོགས་ཞེས། ཇི་ཤི་
 སྒྲིལ་ལ་སྟོགས་པའི་པ་རྩལ་དུ་ རྩལ་རྩལ་ལ་སྟོགས་པའི་ ཅི་ཁི་དབྱི་བར་བཤད་དེ་ཞེས་
 པས་ ལ་ལའི་སྟོག་གི་ཨ་མ་ཁྱེས། ལྷ་ ལ་སྟོག་མེད་དུ་བྱུར་པ་རྩལ་རྩལ་མཆོཅ།
 དབྱར་ས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྩལ་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུར་རྩལ་ ལྷ་ལ་སྟོག་མེད་ ཇི་སྒྲིལ་
 སྟོག་དུ་དང་ས་པས། བའི་ཤི་ མཐོ་སྒྲིལ་བྱུང་པ་ཡིད་ལ་ཤར་ཞེས་པས།

79

ཅིག་ཅེས་པ་ནི། འོ་འོ་འོ་ མཆོམོམོ་ཞེས་པའི་པར་ཏུ་སྒྱུར་བཏང་བ་ཞི། མུ་རྩ་
རྟགས་མཐའི་ འ ཡ་དང་ས་རྩ་ལོག་མའི་ ར མི་སྟགས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྱུར་གྲུགས་
གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལས་ས་རྩ་བཟུང་ནས་རྟགས་མཐའ་དཀྱི་བ་དང་། རྟགས་
མཐའ་བཟུང་ནས་ས་རྩ་དཀྱི་བ་སྟགས་ནི་མེའི་ན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །

[illegible][illegible]

བདག་གི་འཁྱུར་བ་ཞེས་པའོ། །

[illegible]

ལྷན་ཏུ་འགྱུར། རྒྱུ་མེད་ཏུ་གྱུར་པ་ཏུ་ལྷན་མཆོད། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་
པ་པ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རྒྱེས། རྒྱུ་མེད་ ཏཱ་ཏི་ སྐྱུ་ཏུ་བྱངས།
དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རྒྱེས། རྒྱུ་མེད་ཨ་ ལྷ་
སྐྱུ་ཏུ་བྱངས་པས། ཏཱ་ཏི་ལྷ་སྐྱུ་ཏུ་མེད་པ་ལྷ་སྐྱུ་ཏུ་མེད་ཏུ་མེད་པ་
ཆེས་འཕེལ་བའི་དོན་ནོ།

ཡང་གང་པའི་རྒྱུད་དོན་ སྒྲིཊ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞོག ། རོངས་པའི་རྒྱུད་
 དོན་རྒྱུར་ རིན་པའི་གཞུང་ གཞུང་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འགྲུལ་པར་བྱོལ་
 ཞེས་ཏེ་རྟག་གི་ཨ་མ་ཕུལ། བྱ་རྟག་མེད་ཏེ་ལྷུང་པ་རྟུལ་རྟུལ་མཆོག་།
 བཅའི་དཔར་ལ་ལས་ལྷུང་ཏེ་ཞེས་པས་ཨ་མ་དང་རྒྱ་རིམ་ཏུ་ས་པས་འཁྲུག་ཏེ་
 འཁྲུག། རྟུལ་ཏེ་མེད་ཏེ་ལྷུང་པ་རྟུལ་རྟུལ་མཆོག་། འདྲ་པའི་ཡི་མེ་འཁྲུག་པ་ལ་
 རིང་པོར་ཞེས་པས་ ཨ་མ་དང་ཨ་མ་འཁྲུག་པས་ཨ་ ལྷུ་རིམ་ཐོར་བྱུར། དཔྱད་ས་
 གྱིས་དཔལ་པ་མ་རྟུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུར་རྟུལ་ཏེ་མེས་ རྟུལ་ཏེ་མེད་ བྱ་རྟག་ཏེ་
 དངས། དཔྱད་ས་གྱིས་དཔལ་པ་མ་རྟུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུར་རྟུལ་ཏེ་མེས་ བྱ་རྟག་
 མེད་ཨ་ ལྷུ་ཐོག་ཏེ་དངས་པས། སྒྲིཊ་རྟུ་ ཞེས་ལྷུང་པ་གང་པའི་ལ་པའི་ལ་
 པའོང་མ་ཞེས་སོ། ། ལ་ལས་གང་པའི་ཏུ་ས་ལྷུ་ཐོར་བ་དང་སོང་བ་ཞེས་ལྷུང་འབྱེལ།

འདུལ་པ་མ་ འཇུག་ཏུ་བྱུང་། རྩ་ཤོག་མེད་ཏུ་བྱུང་པ་རྒྱལ་མཚོ་ན། འདྲ་
 བའི་མི་མེ་འདུལ་པ་ལ་རིང་པོར་ཞེས་ཨ་མ་དང་ཨ་མ་འདུལ་པ་མ་ གྲུ་རིང་པོར་
 བྱུང་། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་ལ་རྩ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་རྩོམ་ རྩ་ཤོག་མེད་
 བའི་ཤོག་ཏུ་བྱངས། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་ལ་རྩ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་རྩོམ་
 བའི་ཤོག་མེད་ གྲུ་ཤོག་ལ་བྱངས་པ་ན། ཏུ་མའོ་རྩ་ཤོག་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་པ་ལ་ལྷག་
 བའི་ཤོག་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་པ་ལ་ལྷག་པོ་ལོ།

ཡང་འཁྱུང་བ་འགར། རྒྱུ་རིམ་དག་ཅན་ཚུན་མཚུངས་པའི་ཡིག་ཡང་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མི་རུ་མི་འཁྱུར་རུ། རུ་ར་པ་དག་གི་འདྲ་བ་ཡང་ན་འཁྱུང་།

པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་རིལ་མཐའི་རྒྱ་རིལ་གྱི་དེ་པ་རིལ་ཏུ་ལེ-
ཡིག་བྱུང་ན། རྒྱ་རིལ་དག་ཡང་ན་འདྲ་པའི་ཡིག་པར་བཤད་པས། ལྷན་ཅིག་ཏུ་
འདུས་པ་ལས། རྒྱ་རིལ་བརྒྱུན་རྒྱ་རྒྱ་རིལ་པོ་དང་། ལེ་པ་བརྒྱུན་ལེ་པ་
ཐུང་ཏུ་རེ་བྱུང་། ལེ་པ་ལ་རིལ་པོ་མེད་པའི་ཐུང་རིལ་།

འོ་འོ་འོ། ། མཚན་མོ། མ་དང་མ་ལ་མོད། །མཚན་མོ་བྱེད་པས་གྲུབ་ལ།
 དོན་ནི། ཚུ་རྩལ་གྱི་མཐའི་འཇུག་པའི་ལྟར་ལྟར་གང་ཡིན་པ་རྩལ་གྱི་འོ་མཚན་གྱི་
 དང་འོ་མཚན་གྱི་གང་ལྟར་དང་འདྲེས་པ་ལ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ་འོ་མཚན་གྱི་འཇུག་ཏུ།
 དཔེར་ན། རྒྱུ་ལྟར་དོད་པའི་ཉལ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞོག ། ཟུ་གྱི་སྒྲིག་དོད་
 འོད་པོ་མཚན་མོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གྲགས་བཞག ། གཤམ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་
 འཕྲུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྒྲིག་གི་འཇུག་པས་ བྲ་སྒྲིག་མེད་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཉལ་རྟགས་མཚོན། འོ་འོ་འོ་མ་དང་མ་ལ་མོད་ཞེས་པས་འཇུག་པའི་འོ་མ་
 འདྲེས་པས་འོ་མ་གཤམ་པ་ཅན་ཏུ་འཇུག། དབྱེད་སྒྲིག་དམན་པ་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་
 དག་པར་སྒྲིག་རྩལ་ཞེས་བྲ་སྒྲིག་མེད་འོ་མཚན་གྱི་དབྱེད་པས། འོ་མཚན་ཉལ་
 བྲ་ཞེས་གྲུབ་པ་ལྟར་གྱི་ཟུ་ཞེས་པའོ།

ཡང་རྒྱུ་ལྟར་དོད་པའི་ཉལ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞོག ། རེངས་པའི་སྒྲིག་དོད་
 འོ་འོ་འོ་མ་དང་མ་ལ་མོད་ཞེས་པས་འཇུག་པའི་འོ་མ་
 འདྲེས་པས་འོ་མ་གཤམ་པ་ཅན་ཏུ་འཇུག། དབྱེད་སྒྲིག་དམན་པ་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་
 དག་པར་སྒྲིག་རྩལ་ཞེས་བྲ་སྒྲིག་མེད་འོ་མཚན་གྱི་དབྱེད་པས། འོ་མཚན་ཉལ་
 བྲ་ཞེས་གྲུབ་པ་ལྟར་གྱི་ཟུ་ཞེས་པའོ།

འོ་མཚན་མོ། ། མཚན་མོ། མ་དང་མ་ལ་མོད། མཚན་མོ་བྱེད་པས་གྲུབ་ལ།
 མཐའི་འཇུག་པའི་ལྟར་ལྟར་གང་ཡིན་པ་རྩལ་གྱི་འོ་མཚན་གྱི་འཇུག་ཏུ།

[illegible]

ཡང་ཁྱིལ་མི་རྒྱ་དོད་ སྐྱུལ་ ལྷུལ་ཁེས་པའི་རྟགས་ཞིག རྩོམ་པའི་རྒྱ་དོད་
 འོ་ཁུ་ རྩོམ་ ཁེས་པའི་མིག་སྟོགས་ཞིག ། གཤམ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་
 འབྲལ་པར་བྱའོ་ཁེས་ ལ་ལའི་སྟོགས་ཀྱི་ འཇམ་སྒྲུལ། ལྷ་ས་སྟོག་མེད་ཏུ་བྱུར་པ་རྟལ་
 རྩོམ་མཆོད། འོ་ཤེ་ཁྱོ་ལོ། རྩོམ་དང་མེ་ཏུ་འོ་ཡང་ནའོ་ཁེས་པས་ འཇམ་དང་ འོ་
 མེ་འདུས་པས་མེ་ཏུ་འབྱུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྩལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་
 རྩོམ་ ལྷ་ས་སྟོག་མེད་ འོ་ རྩོམ་ཏུ་བྱངས་པས། སྐྱུ་ལོ་ཁུ་ ཁེས་བྱུལ་
 པ་དང་། ཡང་ན་སྐྱི་འབྲས་སྤར་མེ་ཏུ་དང་ མེ་ཏུ་འོ་ཡང་ནའོ་ཁེས་ འཇམ་དང་ འོ་
 མེ་འདུས་པས་ འོ་ མེ་ཀེ་གཅན་ཏུ་བྱུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྩལ་ཏུ་ཡང་

[illegible][illegible]

ਨਾਮੀ । ॥ ਕੁਝ ॥ ਭਾਖੀ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਦਸੁ ਭਾਗ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥
 ਸਿਰਿ ਭਾਗ ਭੋਧਾ ਜਸੁ ਭਾਗ ਧਿਕ ਕਾ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਸੁਧਾ ਪਾਇ ਪੈ ॥ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ
 ਕੋ ॥ ਅਦਸੁ ਭਾਗ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ
 ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ
 ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ
 ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ
 ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ
 ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ
 ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ
 ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਅਮੀ ਭਾਖੀ ਭੇਸ ਪਾਇ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥ ਧਨ ਕਾ ਧਿਕ ਕੋ ॥

ཡོད་པའི། རྒྱ་རྒྱུ་གསེས་ནི་དམག་པོ། རྒྱ་རྒྱུ་གསེས་ཆེ་བ།

བྱུང་ནས་ཀླུ་པ་པའི་ཆོག་མཐའ་ རྩོམ་ཡིག་དང་ ཕ་སྐུ་ཡིག་དང་ རྒྱུ་ཡིག་དེ་
 གསུམ་ནི་གཉིས་ཆོག་གི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ན་ཉིད་ལས་ཀྱང་པ་རྩལ་གྱི་དབྱངས་ལ་
 རྟག་ཏུ་མཆོམས་སྐྱར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁོ་བ་མཆོམས་པའི་ཆོག་ས་པ་མ་
 གཏོགས་ རྩོམ་མཐའ་དང་ ཕ་སྐུ་མཐའ་དང་ རྒྱུ་མཐའ་ལ་གཉིས་ཆོག་འུ་མེ་
 རྩོམ་སྐྱར་པའི་ལུལ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་པ་རྩལ་ལ་དབྱངས་ཡོད་ཀྱང་མཆོམས་
 སྐྱར་ཐོབ་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན། མེད་ག་གི་སྐྱེད་དོད་འགྲོ་ཞེས་པའི་
 རྟགས་ཞོག །འདིར་གྱི་སྐྱེད་དོད་འགྲོ་ ཞེས་པའི་ཆོག་ཞོགས་པའཇག རྩུལ།
 རྩུལ་གཉིས་ཉིད་ལས་སྐྱེད་པས་མཆོམས་སྐྱར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་འགྲོ་ཞེས་པའི་
 རྟགས་ཞོག་ཀྱང་གསུགས་མི་འཇུར་བར་དེ་པའི་ན་ཉིད་གནས་མེད་ག་འདིར་ཞེས་པའོ། །

[illegible][illegible]

འོན་ཀྱང་། མའོ་ལ་མཁོ་གསལ་ཅི་མཆིར་པཏེ་གི་མཆོང་མ་འཁོ་གསལ་པཏེ་
བར་མཆོང་མ་ཆོར་མོ་པ་པའི་མཆིར་འདིར་གི་གཏོགས་ཆེ། ཁོར་པའི་རྒྱུད་དོར་མའོ།

མཆི་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ། འདྲ་བའི་རྣང་དྲོད་ རེབ་ཞིབ་ཞེས་པའི་ཆོག་གྲགས་ཞོག །
 ཀལ་བའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པས་ ནི་རྟེན་གྱི་མི་ཆོས་
 ལྷལ། རྟེན་གྱི་མེད་ཏུ་ལྷུང་བ་ཉལ་རྟགས་མཚོན། འདྲ་བའི་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལ་
 རིང་པོའོ་ཞེས་པས་ རྟེན་དང་ རྟེན་འདུས་པས་ རྟེན་རིང་པོར་གྱུར། དབྱངས་
 གྱིས་དམན་པ་མ་རྟུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རེ་ཞེས་ རྟེན་གྱི་མེད་ རྟེན་མོག་ཏུ་
 དྲངས་པས། མཆི་བ་ཞེས་གྲུབ་པ་ལོར་བྱ་འདྲ་བ་ཞེས་པའོ།

ས་གཞི་འམ་གནས་མའི་རྣང་དྲོད་ རོད་སྟེ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞོག །འདི་
 རྣང་དྲོད་ རེབ་ཞིབ་ཞེས་པའི་ཆོག་གྲགས་ཞོག ། ཀལ་བའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་
 པར་འབྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ ནི་རྟེན་གྱི་མི་ཆོས་ རྟེན་ལྷལ། རྟེན་གྱི་མེད་ཏུ་ལྷུང་བ་
 ཉལ་རྟགས་མཚོན། འདྲ་བའི་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལ་རིང་པོའོ་ཞེས་པས་ རྟེན་དང་ རྟེན་
 འདུས་པས་ རྟེན་རིང་པོར་གྱུར། དབྱངས་གྱིས་དམན་པ་མ་རྟུ་ཡང་དག་པར་
 སྒྱུར་རེ་ཞེས་ རྟེན་གྱི་མེད་ རྟེན་མོག་ཏུ་དྲངས་པས། རོད་སྟེ་བ་ཞེས་
 གྲུབ་པ་གནས་མ་འདི་ཞེས་པའོ།

ཆོ་གྲུག་གི་རྣང་དྲོད་ དམུ་རྟེན་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞོག །འདི་རྣང་དྲོད་
 རེབ་ཞིབ་ ཞེས་པའི་ཆོག་གྲགས་ཞོག ། ཀལ་བའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྲལ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་ ནི་རྟེན་གྱི་མི་ཆོས་ རྟེན་ལྷལ། རྟེན་གྱི་མེད་ཏུ་ལྷུང་བ་ཉལ་
 རྟགས་མཚོན། འདྲ་བའི་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལ་རིང་པོའོ་ཞེས་པས་ རྟེན་དང་ རྟེན་འདུས་
 པས་ རྟེན་རིང་པོར་གྱུར། དབྱངས་གྱིས་དམན་པ་མ་རྟུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རེ་
 ཞེས་ རྟེན་གྱི་མེད་ རྟེན་མོག་ཏུ་དྲངས་པས། དམུ་རྟེན་ཞེས་གྲུབ་པ་

94

བཤེས་པ་འདི་རྒྱ་དང་དོན་ལྡན་ཞུས་པ་འདི་རྟགས་ཞེས། ། བསམ་མཁུ་རྒྱ་དང་
 མཉམས་པེ། མཁུ་མེ་བཤེས་པ་འདི་ཚོས་སྟོན་པ་བཞག། འུ་པའ་ཞུས་པེ་ལྟ་འདྲ་བཤེས་པ་ས་
 མཚམས་རྒྱུ་རྩལ་པ་མ་ཡིན་པེ་བཤེས་ལ་འཕེལ་མཉམས་པེ། ཞུས་པེ་མཁུ་མེ་བཤེས་པ་འདི་ལྷུ་བ་
 བཟུགས་མི་འཇུག་པར་དེ་བཞིན་ཏུ་གནས། རྒྱུ་འདི་རྩལ་པ་སམ་བཤེས་པ་འདི།
 (གཟིགས་པེ་འཇུག་པེ་མཚོས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པེ་ལྟ་འདྲ་བཤེས་པ་འདི།)

[illegible]

དེའྲུང་ཤོག་གི་རྒྱུད་དོད་འཕེའི་མི། མཉམ་པའི་ཁེས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལོག་ འུ་པའི་
 མཉམ་པའི་ཁེས་པའི་མཉམ་པའི་རྒྱུད་དོད་པའི་མཉམ་པའི་ཁེས་པའི་ཁེས་པའི་ཁེས་པའི་
 ཁེས་པའི་ཁེས་པའི་ཁེས་པའི་ཁེས་པའི་ཁེས་པའི་ཁེས་པའི་ཁེས་པའི་ཁེས་པའི་ཁེས་པའི་

[illegible][illegible]

ବିଷୟ-ସୂଚୀ ।

[illegible][illegible]

इतिस्वरस्वस्तिव्याकरणस्यसूत्रात्प्रकृतस्थानसिन्धसमाप्ताः । ॐ नमः शिवाय ॥

चपाअवेजवाः । ॥ ठंयुअवेजयुः ॥ ठंयुअवेजयुः ॥ ठंयुअवेजयुः ॥ ठंयुअवेजयुः ॥

རིམ་པའི་ཀློང་དཔེར་བརྒྱུད་ཀྱི། དྲུག་གི་སྒྲུང་དོར་ཅད་ཀྱི་ཁུ་ཁེས་པའི་རྒྱལ་པ་

[illegible]

རག་གམ་མིག་གི་སྒྲིབ་དོན་ བཀུ་བྱ་ཤིང་པའི་རྟགས་ཤོག། །འི་རྟ་པའམ་
 བདེན་པའི་སྒྲིབ་དོན་ ཡམ་ཤིང་པའི་མིག་རྟགས་པའི་ག བཤམ་འཕེལ་བ།
 ཅ་པའི་མཐའ་ལ་ཐའོ་ཤིང་པའི་ རྟ་ཤིག་ རྟ་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར། དབྱེད་སྟེང་གི་
 དམན་པ་ལ་རྟ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་རྟོགས་ རྟ་ཤིག་ཤིང་ ཡ་ཤིག་ཏུ་བྱངས་
 པས། བཤམ་ཡེ། ། རྟ་ཤིང་ཤིང་པའི་རྟ་ཤིང་པའི་མིག་ཅེས་པ་
 དང་། བཤམ་ཤིང་པའི་རྟ་ཤིང་པའི་མིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

[illegible]

དཔེར་ན། རྟོག་གི་སྒྲིབ་དོན་ བཀུ་བླ་གྲ་ཁེ་ས་པའི་རྟག་ས་ཞིག ། འཛམ་གྱི་སྒྲིབ་
 དོན་ མཚན་ རྟོག་གི་ས་པའི་རྟོག་གྲོག་ས་བཞག ། འཛམ་གྱི་ཡང་ན་ཉམ་

ནམས་སྐྱེ་ཞེས་པས་ རྒྱ་ཡིག་ རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་
རྩ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རྒྱུ་ཞེས་ རྒྱ་སྐད་མེད་ མ་ཐོག་ཏུ་དྲངས་པས།
བཞུགས། རྒྱ་སྐད་ཞེས་ཀྱང་པ་ཆོག་ཅམ་ཞེས་པ་ལྟེ་དྲོ་ལ་མི་གནས་པའོ།

ཡང་ན་མི་འགྱུར་བ་ལྟེ། ཆོག་གི་སྐད་དོད་ བཀྲ་ཤུག་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྐད་ཞོག །
ཅམ་ཀྱི་སྐད་དོད་ མཚན་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱལ་སྐད་ཞོག བཟུང་བཞུགས། ཅ་པའི་
ཞབ་ལ་འབྲེལ་ཞེས་པས་ རྒྱ་ཡིག་ རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་
པ་རྩ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རྒྱུ་ཞེས་ རྒྱ་སྐད་མེད་ མ་ཐོག་ཏུ་དྲངས་པས།
བཞུགས། རྒྱ་སྐད་ཞེས་ཀྱང་པ་ཆོག་ཅམ་ཞེས་པ་ལྟེ་དྲོ་ལ་མི་གནས་པའི་དྲོ་ལོ།

རྒྱ་གི་སྐད་དོད་ བཀྲ་ཤུག་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྐད་ཞོག །མིའི་སྐད་དོད་ མཚན་
ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱལ་སྐད་ཞོག བཟུང་བཞུགས། ཅ་པའི་ཞབ་ལ་འབྲེལ་ཞེས་ཀྱི་འགྲེམ་ལྟར་བྱས་པས་
པས་ རྒྱ་ཡིག་ རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྩ་ཏུ་ཡང་དག་
པར་སྒྱུར་རྒྱུ་ཞེས་ རྒྱ་སྐད་མེད་ མ་ཐོག་ཏུ་དྲངས་པས། བཟུང་བཞུགས་
ཀྱང་པ་པ་ མ་ཐོག་ཏེ་གཞོན་ལྟ་གདོད་རྒྱལ་གོ། ཡང་ན་མི་འགྱུར་བ་ལྟེ། རྒྱ་གི་
སྐད་དོད་ བཀྲ་ཤུག་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྐད་ཞོག །མིའི་སྐད་དོད་ མཚན་ཞེས་པའི་ཆོག་
རྒྱལ་སྐད་ཞོག བཟུང་བཞུགས། ཅ་པའི་ཞབ་ལ་འབྲེལ་ཞེས་ཀྱི་འགྲེམ་ལྟར་བྱས་པས་
པས་ རྒྱ་ཡིག་ རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྩ་ཏུ་ཡང་དག་པར་
སྒྱུར་རྒྱུ་ཞེས་ རྒྱ་སྐད་མེད་ མ་ཐོག་ཏུ་དྲངས་པས། བཟུང་བཞུགས་
ཀྱང་པ་པ་ མ་ཐོག་ཏེ་གཞོན་ལྟ་གདོད་རྒྱལ་གོ།

འཕགས་པ། ་ ཅ་པ་ལས་ཤི་ཆོད། ཅ་པའི་ཡི་གེ་གང་

[illegible][illegible][illegible]

ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་རོལ་ཤིང་། གུ་སྐྱོན་གཉིད་ཆ་ཉ་མོག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ།   བཀའ་
བརྟུན་ཞེས་སྐབས་པ་སྒྲུབ་པའི་མེད་གོམས་འབྲས་ཕྱིད་ཀྱི་དག་པ་མ་མེད་གོའི་སྐད་ཅིས་
སྐབས་སྐབས་མི་འདྲ་པ་ལས་རྩོད་པ་ཅིག་པའོ།

དབྱངས་ཀྱི་སྒྲིབ་དོད་ འབྲ མཉུ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞིག །གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་
 དོད་ ལྷོལ་ཞེས་པའི་མིག་སྟགས་པའིག ། རྟེན་མཉུ་རྟེན་མཉུ་ཞེས་
 པམ་ རྟེན་མིག་ མཉུ་མིག་ཏུ་བསྐྱར། བཟུང་བའི་མཉུ་མཉུ་ཞེས་
 པམ་ རྟེན་མིག་ རྟེན་མིག་ཏུ་བསྐྱར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་མཉུ་མཉུ་མཉུ་
 དག་པར་སྐྱར་རྟེས་ རྟེན་མིག་མཉུ་ མཉུ་མིག་ཏུ་བྱངས་པམ། འཇམ་ལྷོལ།
 མཉུ་མཉུ་ཞེས་ཀྱིས་ཀྱིས་པ་དབྱངས་གསལ་དག་ཅེས་པ་དང་། མཉུ་མཉུ་ འབྲ མཉུ་ཞེས་
 པའི་རྟགས་ཞིག །གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དོད་ ལྷོལ་ཞེས་པའི་མིག་སྟགས་པའིག
 བཟུང་བའི་མཉུ་མཉུ་ཞེས་པམ་ རྟེན་མིག་ རྟེན་མིག་ཏུ་བསྐྱར།
 དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་མཉུ་མཉུ་མཉུ་དག་པར་སྐྱར་རྟེས་ རྟེན་མིག་མཉུ་ རྟེན་
 མིག་ཏུ་བྱངས་པམ། འཇམ་ལྷོལ་ཞེས་ཀྱིས་ཀྱིས་པ་དབྱངས་གསལ་དག་ཅེས་ཀྱིས་
 གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དོད་ ལྷོལ་ཞེས་པའི་མིག་སྟགས་པའིག །

[illegible]

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

དེའི་སྐད་དོད་པར་ ཉམ་ བེས་པའི་རྟགས་ཞེས། །འཁྱེད་མ་རིགས་མཉམ་མམ་
 འབྲེལ་པའི་སྐད་དོད་ ཇི་ཀའི་ བེས་པའི་ཅིག་རྟགས་ཞེས། །ལུམི་ཕུ་ ལུ་རྟགས་
 ལྷིས་ལུ་འབྲེལ་པས་ ལུ་ ཉམ་ལིག་ ལུ་ ལྷིག་ལུ་བསྐྱར། །དབྱེད་ས་ལྷིས་དམའ་པ་ལ་
 རེ་ལ་ལུ་ཡང་དག་པར་སྐྱར་རེ་བེས་ ལུ་ ལྷིག་ལུ་ཇི་ཀའི་ ལྷི་ལྷིག་ལུ་དབྱེད་པས།
 བཟུང་ལུ་ ཉམ་ལྷིག་ལུ་ལུ་པ་དེ་འཁྱེད་མ་དེ་རིགས་མཉམ་མམ་དེ་འབྲེལ་པར་ཕྱེད་
 ཅེས་པ་ལོ། །

तोर्लिः   * १६५०   नुवे-वा-वा-वा-वे।   कुं-र-वा-गुं-केण-अमर-नुवे-दे त

ཆེས་མ་ལུ་ལ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར། ཆོག་མཐའ་དང་ ལྷན་སྐྱོང་གསུམ་ རྒྱ་
དཔུས་མ་ཆེས་ལུང་རྩེ་ལུ། རྒྱ་ཡིག་ལུ་ལ་ཏུ་ལུང་པ་ལ་ཆེས་ལུ་སྐྱོང་ཅན་
ཏེ་ཆེ་ཕྱིན་ཅན་ཏུ་བ་ཅི་གཞུང་འདི་དང་སྤྱི་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། དབྱངས་ཀྱིས་
དམན་པ་མ་རྩུ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་རྩེ་ཆེས་ལུ་ལ་སྐྱོང་མེད་ ཁི་ལི་ཐོག་ཏུ་བྱངས་
པས། མཁའ་ལྷོ་མཁའ་ལྷོ་ཆུ་ལྷོ་ལྷོ་ཆེས་ལུ་པ་ཏུ་དེ་མོ་འབྱི་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་དོད་ མཁའ་ ཆུ་ལྷོ་ཆེས་པའི་ཆོགས་ཆོགས་ ལའང་ཆོད་
སྐད་དོད་ ཡུལ་ལུ་ཆེས་པའི་ཆོག་གོགས་ཆོགས་ འཕྲུལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ མཐའ་གནས་
ལ་གཉིས་སུ་དབྱེད་ཆེས་པས་ རྒྱ་ཡིག་གཉིས་བཞིན། རྒྱ་སྐྱོང་མེད་ཏུ་ལུ།
ཏོ་ལོ་ལོ་ ཏུ་ལུ་ལ་ལ་ལོ་ཆེས་པས་ རྒྱ་ཡིག་ཆེས་མ་ ཡུ་ལུ་ཡིག་ཏུ་ལུ། རྒྱ་
ཡིག་ལུ་ལ་ཏུ་ལུང་པ་ལ་ཆེས་ལུ་སྐྱོང་ཅན་ཅན་ཏུ་ཆེ་ཆེས་པས་ རྒྱ་ཡིག་ཆེས་ལུང་
རྩེ་ལུ། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་སྐྱོང་གསུམ་ ཡུ་ལུ་སྐྱོང་མེད་ ཡུ་ལུ་སྐྱོང་ཏུ་
བྱངས་པས། མཁའ་ལྷོ་ ཆུ་ལྷོ་ལྷོ་ཆེས་ལུ་པ་ཏུ་དེ་མོ་འབྱི་ལའང་ཆོད་ཆེས་པའོ། མཁའ་
ཆུ་ལྷོ་ བུ་ལུ་ཆེས་པ་ མཁའ་ལྷོ་ ཆུ་ལྷོ་ལྷོ་ཆེས་ལུ་པ་ཏུ་དེ་མོ་འབྱི་ཆུང་ཆེས་པའོ།

འཇུག་། འཇུག་། ར་ལ་མ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་ ཅ་ ར་ཡིག་མ་རྩུ་ལ་ཏུང་
བ་ཆུ་རྩུ་ཏེ་ ཏེ་ཆེ་ཏེ་ ཏེ་ ཏེ་ཏེ་ཏུ་འཇུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་
སྐད་དོད་ མཁའ་ ཆུ་ལྷོ་ཆེས་པའི་ཆོགས་ཆོགས་ འཇུག་གི་སྐད་དོད་ ཅམ་ ར་ལྷོ་
ཆེས་པའི་ཆོག་གོགས་ཆོགས་ འཇུག་ ར་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཆེས་པས་ རྒྱ་ཡིག་གཞན་ཏུ་
འཇུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་མ་རྩུ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་རྩེ་ཆེས་
རྒྱ་སྐྱོང་མེད་ ཅ་ ར་སྐྱོང་ཏུ་བྱངས་པས། མཁའ་ལྷོ་ ཆུ་ལྷོ་ལྷོ་ ཆེས་ལུ་པ་

བྱུང་ན་དེ་ཉིད་གངས་མཆོངས་ཀྱི་ ཅུ་པ་ཙམ་རྣམས་སྤྱུང་ཁེས་པས་ ཅུ་ཚུ་ཡིག་
གོང་མ་ ལུ་ཙུ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་མ་རྣམས་ཏུ་ཡང་དག་པར་
སྒྱུར་རེས་ ལུ་ཙུ་སྤྱི་མེད་ ཅུ་ཆ་ཐོག་ཏུ་བྱངས་པས། འབཅའ་ཏུ་བསྒྱུར་རེས་
ཡུལ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཏུགས་ཁེས་པའོ།

འདིར་དངོས་བཟུལ་ཏུ་སྤྱུང་ཁེས་པ་བཤད་ཀྱང་། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུག་པའི་
༥ ཀྱི་ཚིག་ཀྱི་དུང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་རིང་པོ་ལས་ཀྱང་དོ། ཁེས་སྤྱུངས་འགར་ ཕལ་ལྷན་
ཡུལ་སྤྱུང་རིང་པོའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་ ཅུ་ཆ་ཡིག་གཉིས་སྤྱུང་ཁེས་པའོ། དགའ་བ་
འཛུམས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་དོད་ མེད་ མེད་ཁེས་པའི་ཏུགས་ཞོག ཅུ་ ཆུ་ ཁེས་པའི་
ཆོག་གྲགས་བཞག ཅུ་ ཆ་ཡིད་ཁེས་པས་ ཅུ་ ཆ་ཡིག་གཉིས་བཞོད། ཅུ་ཚུ་ཡིག་
གོང་མ་ཏུ་ལྷན་མཆོད། མེད་ཅུ་པ་ཙམ་སྤྱུང་ཁེས་པས་ ཅུ་ཚུ་ཡིག་གོང་མ་ ལུ་
ཙུ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་མ་རྣམས་ཏུ་ཡང་དག་པར་
སྒྱུར་རེས་ ལུ་ཙུ་སྤྱི་མེད་ ཅུ་ཆ་ཐོག་ཏུ་བྱངས་པས། མེད་ཅུ་པ་
མེད་ཅུ་པ་ ཁེས་ཡུལ་པ་དགའ་བ་འཛུམས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་ཁེས་པའོ།

རྒྱུ་ཆ་ཡིད་སྤྱུང་དོད་ མེད་ ཁེས་པའི་ཏུགས་ཞོག ཅུ་ ཆུ་ ཁེས་པའི་ཆོག་
གྲགས་བཞག ཅུ་ ཆ་ཡིད་ཁེས་པས་ ཅུ་ ཆ་ཡིག་གཉིས་བཞོད། ཅུ་ཚུ་ཡིག་གོང་
མ་ཏུ་ལྷན་མཆོད། མེད་ཅུ་པ་ཙམ་སྤྱུང་ཁེས་པས་ ཅུ་ཚུ་ཡིག་གོང་མ་ ལུ་
ཙུ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་མ་རྣམས་ཏུ་ཡང་དག་པར་
སྒྱུར་རེས་ ལུ་ཙུ་སྤྱི་མེད་ ཅུ་ཆ་ཐོག་ཏུ་བྱངས་པས། མེད་ཅུ་པ་
མེད་ཅུ་པ་ ཁེས་ཡུལ་པ་དགའ་བ་འཛུམས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་ཁེས་པའོ།

[illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥ पयान् पद्मकृत्विशः पतिः
 कृष्णः शैविः । सि शैविशः पतिः कृष्णः पद्मः । नश्वरदान्तेष्टसे । कृष्णः शैविः

དང་རྣམས་ལ་ཡང་ནའོ་ཞེས་པས་ ས་ ར་ཡིག་རྩེས་ལྷང་རྩེས་ལྷར། སྤྱི་མཆིམས་
ཞེས་པར་ལྷུ་བ་པོ་མ་རྣམས་སམ་ཐུ་རྣམས་ཞེས་པའོ།

ལྷེས་པའི་རྒྱང་དྲོད་ ཕུམ་ སུམ་ཞེས་པའི་རྣམས་ཞེས་ བྱུ་རྩི་ཞེས་པའི་ཆོག་
སྒྲིགས་བཞག་ ཆོག་མཐའ་ བྱུ་རྩི་ལྷང་རྩི་བྱེ་ ཕུམ་ སུམ་ལྷི་ རྩ་ལྷི་ཆོག་
མཐའ་མིན་ཡང་པ་རྩེ་ལ་ ལྷ་ ས་ རྣམས་འཕྱི་ མ་ ར་ཡིག་མཐོང་པས་དྲོད་ལྷར་རྩེ།
མཐོང་བའོ། ཆོག་མཐའ་དང་རྣམས་ལ་ཡང་ནའོ་ཞེས་ རྩ་ཡིག་རྩེས་ལྷང་རྩེས་
ལྷར་པས། ཕུ་བྱུ་རྩི་ཞེས་ལྷུ་བ་པོ་ལྷེས་པ་དག་ཅེས་པའོ།

འཁར་བའམ་ཁྱི་ལེ་འདྲི་རྒྱང་དྲོད་ ཀུམ་ རྩ་ཞེས་པའི་རྣམས་ཞེས་ ས་ སུམ་ཞེས་
པའི་ཆོག་སྒྲིགས་བཞག་ འདྲི་ རྩ་ལྷང་ཆོག་མཐའ་མིན་ཡང་ ལྷ་ ས་ རྣམས་དང་
འཕྲད་པས་དྲོད་ལྷར་རྩེ། མཐོང་བའོ། ཆོག་མཐའ་དང་ ལྷ་ ས་ རྣམས་ལ་
ཡང་ནའོ་ཞེས་ རྩ་ཡིག་རྩེས་ལྷང་རྩེས་ལྷར་པས། ཀུམ་ རྩ་ཞེས་ལྷུ་བ་པོ་
འཁར་བའམ་ཁྱི་ལེ་འདྲི་ཞེས་པའོ། རྩ་ལྷ་པ་ལས་ལྷང་ རྩ་ རྩ་ལྷ་དག་གི་ ལྷར་རྩེ་
ལ་རྩེས་ལྷང་རྩེས་ལྷུ་བ་པོ་ལྷར་རྩེ།

འཁར་བའམ་ཁྱི་ལེ་འདྲི་རྒྱང་དྲོད་ ཀུམ་ རྩ་ཞེས་པའི་རྣམས་ཞེས་ ས་ སུམ་ཞེས་
པའི་ཆོག་སྒྲིགས་བཞག་ འདྲི་ རྩ་ལྷང་ཆོག་མཐའ་མིན་ཡང་ ལྷ་ ས་ རྣམས་དང་
འཕྲད་པས་དྲོད་ལྷར་རྩེ། མཐོང་བའོ། ཆོག་མཐའ་དང་ ལྷ་ ས་ རྣམས་ལ་
ཡང་ནའོ་ཞེས་ རྩ་ཡིག་རྩེས་ལྷང་རྩེས་ལྷར་པས། ཀུམ་ རྩ་ཞེས་ལྷུ་བ་པོ་
འཁར་བའམ་ཁྱི་ལེ་འདྲི་ཞེས་པའོ། རྩ་ལྷ་པ་ལས་ལྷང་ རྩ་ རྩ་ལྷ་དག་གི་ ལྷར་རྩེ་
ལ་རྩེས་ལྷང་རྩེས་ལྷུ་བ་པོ་ལྷར་རྩེ།

[illegible][illegible][illegible]

ཞེས་བྱལ་བ་གང་འདི་ནམས་ཞེས་པ་དང་ཡང་ན་ ལུ་ལུ་མ་གྱུར་པར་རང་སྐྱོར་
གནས་པས། ཡོང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱལ་བ་གང་འདི་ནམས་ཞེས་བྱལ་བ་གཞུགས་
མི་འདྲ་པར་དོན་གཅིག་པའོ། །མདོ་དཔོན་ལྷ་ཡ་ལ་ལ་གསུམ་ལས་མ་
གསུངས་ཀྱང་། ལ་ཡ་དང་ར་ར་བྱལ་བ་མཆོངས་པའི་སྐབས་མང་པས། ར་ར་
ཡང་འདྲ་ལྟོ། རྒྱུ་པའི་སྐད་དོད་ཕྱི་ཕྱི་ཞེས་པའི་ནགས་ལ། རྒྱན་དང་ནད་ཀྱི་
སྐད་དོད་ རོག་ རོག་ ཅེས་པའི་ཆོག་སྒྲིགས་བཞག་པར། བརྩམ་མཁུ་ར་ར་མཐོང་
བས་ར་ར་ར་ར་མཐོང་། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་མཐོང་ཡུ་ཡང་དག་པར་ཚུར་ར་
ཞེས་ར་ར་སྒྲིག་མཐོང་ར་ར་སྒྲིག་ཀྱང་དག་པས། ཕུ་རོག་ ཕུ་རོག་ཞེས་བྱལ་བ་ཕྱིས་
ཕུ་རོག་ཅེས་པ་དང་། ཡང་ན། ཕུ་རོག་ ཕུ་རོག་ཞེས་བྱལ་བ་ཕྱིས་ཕུ་རོག་ཅེས་
བྱལ་བ་གཞུགས་མི་འདྲ་པས་དོན་གཅིག་པ་ཆོན་པའོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་སྐད་ཀྱི་སྐད་འཕྲུ་
ལས་གསུངས་སོ། །

ཤིལ་འདྲེས། ། རྒྱུ་ཆེན་པོ། རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའོ། ། རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་རིག་བྱེད་
ལས་བྱུང་པའི་ཡིག་ཐག་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་ཡིག་གཞུགས་འདི་སྐད་ཅེས་མི་འདྲ་བ་ཁ་གས་
མཆོངས་ཀྱང་། རྒྱག་སྐད་ཅེས་པའི་ཕྱི་ཕྱི་ཐེར་བའམ་ཚུ་ཡང་ཐེར་བ་འདྲ་བས་ཐོད་ཡིག་ཀྱི་
ཚུར་བཏར་རྒྱུ་ཡིག་གཞུགས་ཀྱི་འདི་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཆོད་བཞེགས་པ་ལ་ཡིག་
ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པོ། ། རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱལ་བ་
ཡོད་དེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱེད་ལས་ **ཤེས་པ་འཕྲུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་རོལ་**
ལ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱི་འཕྲུ་ཆེན་པོ་ ར་ར་ཡིག་དང་ **ཤེས་པ་འཕྲུ་ཆེན་པོ་**
ཤེས་པ་འཕྲུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱི་འཕྲུ་ཆེན་པོ་ ར་ར་ཡིག་དང་ **ཤེས་པ་འཕྲུ་ཆེན་པོ་**

ਬਧੰ ਧਰ੍ਮਾਭੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕ੍ਰਮਾਭਾਵਾ ॥ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹ ਸੋਮਾ: ਯਥਾ: ਭੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ
ਕ੍ਰਮਾਭਾਵਾ ॥ ਭੀਉਨਦਸਿ । ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾਭੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ
ਪਦਾਰਥਾ ॥ ਬਧੀਸੋਮਾ: ਧਰ੍ਮਾਭੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥

ਦੇ ਪਦਾਰਥਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥ ਭੀਉਨਦਸਿ । ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ
ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥ ਭੀਉਨਦਸਿ । ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ
ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥ ਸਭੀਹਿਤਾ । ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ
ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥

ਦੇ ਪਦਾਰਥਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥ ਭੀਉਨਦਸਿ । ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ
ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥ ਭੀਉਨਦਸਿ । ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ
ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥

ਦੇ ਪਦਾਰਥਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥ ਭੀਉਨਦਸਿ । ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ
ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥ ਭੀਉਨਦਸਿ । ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ
ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥

ਇਤਿ ਸਵਰਸ੍ਵਸ੍ਤਿ ਵਯਾਕਰਣ ਸੂਤ੍ਰਾਧਿ ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ ॥ ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ
ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥ ਭੀਉਨਦਸਿ । ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ
ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥ ਇਤਿ ਭੀਉਨਦਸਿ ਪਦਾਰਥਾ
ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ਪਦਿ ਕੇਸ਼ਾ ॥

ལྷ་པོ། རྣམ་པར་བཅད་བྱའི་མཚམས་སྒྲིལ།

རྣམ་པར་བཅད་བྱའི་མཚམས་སྒྲིལ་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། **विसर्जनीयस्यसः**

༥ བེམ་ཆེན་ཡུལ་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་བྱའི་སྒྲིལ། ཚིག་སྒྲུ་མའི་མཐའ་སྒྲེ་ཆུ་རྩ་ལ་
 རྒྱུ་ལྷན་གང་རྒྱུ་ལྷན་གང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་བཅད་བྱའི་སྒྲིལ། ཚིག་སྒྲུ་ལྷན་གང་
 དེའི་པ་རྩ་ལ་རྒྱུ་ལྷན་གང་ལྷན་པའི་ཡི་གེ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་གང་རྒྱུ་
 བ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་བཅད་དེ་ཉིད་སྒྲིལ་གྱི་ལྷན་པར་བྱའི་ཞེས་སོ།

དཔེར་ན། ལྷན་གང་གི་སྒྲིལ་དོད་ཆ་ཆེ་ཞེས་པའི་རྣམས་ཞོག །འཇུག་
 པར་བྱེད་དམ་ལྷན་པར་བྱེད་བྱའི་སྒྲིལ་དོད་ཆ་ཆེ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲུ་ལྷན་གང་
 དེ་རྣམས་ **विसर्जनीयस्यसः** རྣམ་པར་བཅད་བྱའི་སྒྲིལ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ཀའི་རྣམ་
 པར་བཅད་སྒྲིལ་བཞུགས། དབྱེད་སྒྲིལ་དམ་ལྷན་པར་བྱེད་དམ་ལྷན་པར་སྒྲིལ་རྩ་ཞེས་
 སྒྲིལ་ཞེད་ཉི་མོག་གྱུ་བྱེད་སྒྲིལ། **कस्तनोति** ཀལ་མོག་ཉི་མོག་ལྷན་པར་བྱེད་
 པར་བྱེད་ཅེས་པའོ།

ལྷན་གང་གི་སྒྲིལ་དོད་ཆ་ཆེ་ཞེས་པའི་རྣམས་ཞོག །སྒྲིལ་པར་བྱེད་པའི་
 སྒྲིལ་དོད་ཆ་ཆེ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲུ་ལྷན་གང་
 རྣམ་པར་བཅད་བྱའི་སྒྲིལ་ཞེས་པས་རྣམ་པར་བཅད་སྒྲིལ་བཞུགས། །སྒྲིལ་པར་བྱེད་
 རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ཞེས་པས་སྒྲིལ་ལྷན་གང་སྒྲིལ་བཞུགས། །དབྱེད་སྒྲིལ་དམ་ལྷན་
 པ་པ་རྩ་ལ་རྒྱུ་ལྷན་གང་ལྷན་པར་སྒྲིལ་རྩ་ཞེས་སྒྲིལ་ཞེད་ཉི་མོག་གྱུ་བྱེད་སྒྲིལ།

[illegible][illegible]

ཡང་དེ་པའི་ནུ་མུ་ལ་གང་གི་སྐད་དོད་ཀ་ཀུ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཞོག ཏུ་མ་
 བུ་ཁྱེད་པའི་སྐད་དོད་ གཞུང་། ར་རྟེ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལྷགས་ཞོག ར་ཤེས་པ་ ར་ཤེས་པ་
 ཡང་ན་འོ་ཞེས་པ་མ་གཤི་ཆོག་རྟགས་ཀ་རྟུ་པ་ཅད་དེ་ སྐ་སྐ་ཏུ་པ་མུ་ར། རུ་མི་ལུ་

ཐོག་ཏུ་བྱངས་པས། ཀཔམ་ཏི། གཤིབ་ཏི་ཞེས་ཐུབ་པ་གང་སྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ།
ཡང་ཐུབ་གཞུགས་གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་རང་སྐར་བཞག་པས། ཀཔམ་ཏི། གཤིབ་ཏི་
ཞེས་ཐུབ་པ་གང་སྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་ཐོག་མའི་དོན་དང་མཆུངས་སོ། །

༥ གང་གི་སྐད་དོན་ ཀཔམ་ གཤིབ་ཏི་ཞེས་པའི་ཆུགས་ཞོག ། འབྲས་ཐུ་བྱེད་པའི་སྐད་
དོན་ཆེན་ཏོ། ། སེམས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཐོགས་ཞོག ། གུ་ལུ་དག་ལ་རྒྱུ་དག་ཡང་ནའོ་
ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ བོ་ ཡིག་ཏུ་བཞུར། ། ཕུ་སྐྱེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱིས།
དབྱངས་བྱིས་དམན་པ་པ་རྒྱ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རྒྱེས་ རྒྱ་སྟོག་མེད་པ་ཐོག་ཏུ་
བྱངས་པས། ཀཔམ་ཏི། གཤིབ་ཏི་ཞེས་ཐུབ་པ་གང་འབྲས་ཐུ་བྱེད་ཅེས་པའོ། །
ཐུབ་གཞུགས་གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་རང་སྐར་བཞག་པས། ཀཔམ་ཏི། གཤིབ་ཏི་
ཞེས་ཐུབ་པ་གང་འབྲས་ཐུ་བྱེད་ཅེས་ཐོག་མའི་དོན་དང་མཆུངས་སོ། ། ཡང་ན་ཞེས་
པས་རྣམ་བཅད་ རྒྱུ་དག་ཏུ་མི་འབྱུར་པ་རང་སྐར་གནས་པའམ་ཡང་ན་ ཀམ་པ་ཀ
ཀ་ཁ་པ་པ་བཞི་པོ་ མ་པ་ཁ་པའི་ཡི་གེའི་ནང་ཆོན་ཡིན་པས་རྣམ་བཅད་ སྐྱ་སྐྱ་
བཞུར་བཞིར་མདོད་ཐུབ་ཐུབ་ཏུ་བྱས་ཀྱང་ཅོད། ། གཙོ་བོ་དམིགས་པས་ལ་
བྱི་ཐུབ་ཐུབ་འདི་དབང་བཅོན་ཏེ། སྐྱེར་བཏང་བཞུན་བཅོས་དེས་པ་ལ། བྱེ་
ཐག་ཐུབ་པ་དང་ཐུན་པར་འབྱུར། ཞེས་སྟོགས་སྐར་བྱངས་པ་ཏུར་རོ། ། རྒྱུ་
ཞེས་པ་འདི་དག་ལ་ལྷལ་ཁམས་འགར་ ཀོལ་ ཀོལ་ ཀོལ་ ཀོལ་ ཀོལ་ ཀོལ་ ཀོལ་ ཀོལ་
གས་སོས་མོད། འཁྲུ་མཁའི། འཕྲུ་མཁའི། ཞེས་པའི་སྐྱེ་གངས་ཐོན་པའི་
སྟོག་ཐུབ་འདི་ནི་བྱིས་ཐོན་ཐུགས་བྱི་ པའི་ཐོན་པའི་སྐྱེ་གངས་ཐོན་པའི་
ཐུབ་ཐུབ་འདི་ནི་ཞེས་པར་གསུངས་ཞེས་སྐབ་དཔོན་ཆེན་མོ་སྐྱེ་ཆོ་རྒྱལ་

༥ རྒྱལ་གྱི་སྐད་དོད་ བཅུ་ ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྐོག་། །བདག་པོའི་སྐད་
དོད་ པའི་ བཅུ་ ཞེས་པའི་ཆོག་གྲགས་ཞོག་། །དེ་ནས་ བཀའ་སྤྱད་པའི་པུ་ལ་
ཐུ་བཅུ་དཔུ་ བཅུ་འི་པའི་པ་སྐོག་ས་པ་རྒྱལ་ས་པའི་ཞེས་པས་རྒྱལ་བཅད་ སྐྱེ་སྐྱེ་
ཏུ་བསྐྱུར། །དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རྒྱེ་ཞེས་ སྐྱེ་
སྐྱེ་མེད་ པ་ བཅོག་ཏུ་དབྱངས་པས། །པའི་སྤྱད་པའི་བཅུ་ཞེས་ཐུ་བཅུ་པ་
བདག་གས་རྒྱལ་གྱི་བདག་པོ་སྐྱེ་མེད་གེ་ཞེས་པའོ།

༥ རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐད་དོད་ བུ་མེད་ བྱེད་ཀྱི་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྐོག་། །བདག་པོའི་
སྐད་དོད་ པའི་ བཅུ་ ཞེས་པའི་ཆོག་གྲགས་ཞོག་། །བུ་མེད་ པའི་ བྱེད་
གནས་པར་སྐྱེ་པར་ འཁྱེད་ བུ་མེད་། ཏུ་བྱེད་དག་གི་ ཀར་ཀར་དང་ པའི་ བཅུ་དག་
ལས་ཆོས་སྐྱེད་དང་སྐྱེད་གས་ སུར་སུར་སྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་པས། སུར་སུར་
ལྷག་པ་བྱིན། དེ་སྐྱེད་ལས་ལྷག་པ་བྱིན། ལྷག་པ་བྱིན་དོད་ལྷག་པ་བྱིན།
ཆོག་ལས་དང་ སུར་སུར་བྱིན་པའི་སྐྱེད་ཀྱིས་ འཁྱེད་དཔེ་ཞེས་པས་ འཁྱེད་ཀྱིས་
སེར་སེར་དག་གིས་རྒྱལ་བཅད་དོ་ཞེས་པས་ སྐྱེ་སྐྱེ་རྒྱལ་བཅད་བྱས་ནས།
བཀའ་སྤྱད་པའི་པུ་ལ་ བཅུ་འི་པའི་པ་སྐོག་ས་པ་རྒྱལ་ས་པའི་ཞེས་པས་
སྐོག་གྲགས་རྒྱལ་བཅད་སྐྱུར་ཡང་ སྐྱེ་སྐྱེ་བསྐྱུར། །དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྒྱུ་
ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རྒྱེ་ཞེས་ སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་ པ་ བཅོག་ཏུ་དབྱངས་པས། །བུ་མེད་པའི་
བྱེད་སྐྱེད་ ཞེས་ཐུ་བཅུ་པ་རིག་བྱེད་བདག་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་པའོ།

༥ བྱེད་པའི་སྐད་དོད་ ཀར་ ཀར་ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྐོག་། ཀར་ ཀར་ཞེས་པའི་
ཆོག་གྲགས་ཞོག་། །བཀའ་སྤྱད་པའི་པུ་ལ་ བཅུ་འི་པའི་པ་སྐོག་ས་པ་

ཆམས་ལའོ་ཞེས་པས་ཆམ་བཅད་ སྒྲིག་ཏུ་བསྐྱར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་
པ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རོ་ཞེས་ སྒྲིག་མེད་ ཀ་ གོག་ཏུ་བྱངས་པས།
ཀར་སྐྱར་ ཞེས་ཐུབ་པ་བྱེད་པའམ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པའོ།

༥ མཚོག་གི་སྒྲིག་དོད་ པར་ སྒྲིག་པའི་རྒྱལ་ཞོག་ བྱེད་པའི་སྒྲིག་དོད་
ཀར་ ཀར་ ཞེས་པའི་ཚོག་གྲགས་ཞོག་ ཁོ་ནས་ བཅས་པའི་ཕྱི་ལོ་ སྒྲིག་པའི་
དམ་ སྒྲིག་པའི་ཕྱི་ལོ་སྒྲིག་པ་ཆམས་ལའོ་ཞེས་ཆམ་བཅད་ སྒྲིག་ཏུ་བསྐྱར།
དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རོ་ཞེས་ སྒྲིག་མེད་ ཀ་
གོག་ཏུ་བྱངས་པས། པར་སྐྱར་ ཞེས་ཐུབ་པ་མཚོག་གི་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པའོ།

༦ དེའི་སྒྲིག་དོད་ བྱེད་ཏུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཞོག་ བྱེད་པའི་སྒྲིག་དོད་ ཀར་
ཀར་ ཞེས་པའི་ཚོག་གྲགས་ཞོག་ ཀ་ ཀ་ བྱེད་པའི་ཕྱི་ལོ་ སྒྲིག་པའི་
ཀར་ ཀར་ བྱེད་པའི་ཕྱི་ལོ་སྒྲིག་པ་ཆམས་ལའོ་ཞེས་ཆམ་བཅད་ སྒྲིག་ཏུ་བསྐྱར།
དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རོ་ཞེས་ སྒྲིག་མེད་ ཀ་
གོག་ཏུ་བྱངས་པས། པར་སྐྱར་ ཞེས་ཐུབ་པ་མཚོག་གི་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པའོ།

༧ བྱེད་ཏུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཞོག་ བྱེད་པའི་སྒྲིག་དོད་ ཀར་
ཀར་ ཞེས་པའི་ཚོག་གྲགས་ཞོག་ ཁོ་ནས་ བཅས་པའི་ཕྱི་ལོ་ སྒྲིག་པའི་
དམ་ སྒྲིག་པའི་ཕྱི་ལོ་སྒྲིག་པ་ཆམས་ལའོ་ཞེས་ཆམ་བཅད་ སྒྲིག་ཏུ་བསྐྱར།
དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་རོ་ཞེས་ སྒྲིག་མེད་ ཀ་
གོག་ཏུ་བྱངས་པས། པར་སྐྱར་ ཞེས་ཐུབ་པ་མཚོག་གི་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པའོ།

པ་འབྱུང་བ་དེས་ནམ་བཅད་ཕ་ཁྱུ་བསྐྱར། ར་ཏའི་སྒྲིག་གི་ཨ་ཡུལ། འཕུའོ
ཨ་ཁྱུ་ལ་ཨོའོ་ཞེས་སྒྲིག་གིས་མཆོམས་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན།

༥ ཉིན་མོའི་སྐད་དོད་ འཇུག་ ཨ་ཏུ་ ཞེས་པའི་རྒྱལ་ས་ཞོག ། མཆོམས་མོའི་སྐད་
དོད་ ར་ཏུ་ རྒྱུ་ ཞེས་པའི་ཆོག་གྲིག་ས་ཞོག ། དེ་ནས་ ར་ཏུ་ རྒྱུ་ ཞེས་པས་
ནམ་བཅད་ ཕ་ ཁྱུ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར། གཤམ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྱུང་བར་བྱའོ་
ཞེས་ ར་ཏུ་སྒྲིག་གི་ཨ་ ཨ་ཡུལ། འཕུའོ ཨ་ཁྱུ་ལ་ཨོའོ་ཞེས་ཨ་ ཨ་དང་
ཕ་ ཁྱུ་འདུས་པས་ཨོ ཨོར་གྱུར། དབྱངས་གྲིས་དམན་པ་པ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་
སྦྱར་རྒྱུ་ ར་ ཏུ་སྒྲིག་མེད་ཨོ ཨོ་ཐོག་ཏུ་དབྱངས་པས། འཇོག་ཏུ་ ཨོ་རྒྱུ་
ཞེས་གྲུབ་པ་ཉིན་མཆོམས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

༦ ཉིན་མོའི་སྐད་དོད་ འཇུག་ ཨ་ཏུ་ ཞེས་པའི་རྒྱལ་ས་ཞོག ། གཤམ་གས་གྲི་སྐད་
དོད་ རྒྱུ་ རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཆོག་གྲིག་ས་ཞོག ། དེ་ནས་ ར་ཏུ་ རྒྱུ་ ཞེས་པས་ནམ་
བཅད་ཕ་ ཁྱུ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར། གཤམ་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་འབྱུང་བར་བྱའོ་
ཞེས་ ར་ཏུ་སྒྲིག་གི་ཨ་ ཨ་ཡུལ། ར་ ཏུ་སྒྲིག་མེད་ཏུ་གྱུར་པ་ ར་ཏུ་སྒྲིག་
མཆོམས། འཕུའོ ཨ་ཁྱུ་ལ་ཨོའོ་ཞེས་ཨ་ ཨ་དང་ཕ་ ཁྱུ་འདུས་པས་ཨོ ཨོར་གྱུར།
དབྱངས་གྲིས་དམན་པ་པ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་རྒྱུ་ ར་ ཏུ་སྒྲིག་མེད་ཨོ ཨོ་
ཐོག་ཏུ་དབྱངས་པས། འཇོག་ཏུ་ ཨོ་རྒྱུ་ཞེས་གྲུབ་པ་ཉིན་མོའི་གཤམ་གས་ཞེས་པའི་
དོན་ནོ། །

འཇོག་ཏུ་ ཨོ་རྒྱུ་ ཨ་ཡས་ཨ་ཡུལ། ། (ཨ་ཡས་ཨ་ཡུལ་གྱའོ་ཡང་
ཟེར།) རྒྱུ་ཡིག་མཐའི་ ཨ་ ཨ་ཏུ་ཨ་ཡུལ་མཐའ་ཅན་ལ་ནམ་བཅད་ཡོད་པ་དང་།

ཡང་ན་འགྱུར་ཅིང་། ཡང་ན་སྒྱིར་བཏང་དཔྱི་བཞིན་དོ། ཀལ་པར་ལྷན་དག་
ལས་དབྱངས་ལ་དཔྱིའོ་ཞེས་པ། གཤམ་ལ་བཤད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་།
འདིར་ འ ཨ་རིང་ཐུང་གཉིས་ཀའི་མཐའི་རྣམ་བཅད་ལ་ཁྱད་མེད་པར་བཞེད།
སྒྱིར་ན་འཕྲ་ཨན་ཅེས་པ་ འ ཨ་ཐུང་ཁོན་དང་། འཕྲ་ཨན་ཅེས་པ་ གཤམ་རིང་
ཁོན་ར་བཞེད་ཀྱང་། འདིར་འ ཨ་ཞེས་སམ་ཨ་ ཨ་ཞེས་གང་སྒྲིབ་ཀྱང་གཉིས་ཀར་
གོ་དགོས་པར་འདོད་དེ། ཀལ་ཐུང་འདིར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ འཕྲ་ཨན་དང་ འཕྲ་
ཨན་ལ་མ་དེས་ཏེ། རུཌ་མཉུ་ལ་འདྲ་འདྲའོ་ཞེས་རྒྱ་ར་ན་མའི་སྒྲིབ་ལས་
གསུངས་སོ། འདིར་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དོད་དེ་ལྷ་ལྷེས་པའི་རྟགས་ཞིག།
འདིར་ཀྱི་སྐད་དོད་འཇམ་ ལྷེས་པའི་ཆོག་གྲགས་ཞིག འདིར་ན་ སྔའཇམ་པ་ལོ།
༥ ལྷེས་པའི་སྐད་དོད་ཡང་ན་ཁོ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་རྣམ་བཅད་ རྒྱ་
ལྷེས་ཀྱི་བཞུར། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་ས་རྒྱ་ཡང་དག་པར་སྒྱིར་རྒྱེས་ རྒྱ་
ལྷེས་མེད་ འ ཨ་ལྷེས་ཀྱི་དབྱངས་པས། དེ་ལྷེས་ཀྱིས་ལྷེས་པའི་རྟ་
རྣམས་འདིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ཡང་ན་གོང་སྐད་ འཕྲ་ལྷེས་ཀྱི་སྐད་པའི་སྐད་
པ། ལྷེས་ལས་ལ་དཔྱིའོ་ཞེས་པས། རྣམ་བཅད་ཀྱིས་པ་ལ་སྐད་མཚན་སྒྲིབ་
བཞེད་པར་མུར་སྐད་བཞག་པས་ན། དེ་ལྷེས་ཀྱིས་ལྷེས་པའི་རྟ་རྣམས་
འདིར་ཞེས་སྐད་མའི་དོན་དང་འདྲ་བ་ལྷ་བུའོ།

མོས་ རྟ་རྣམས་ལས་སོ། མོས་ རྟ་རྣམས་པའི་ས་རྒྱ་
འ བ ཨ་བ་སོ་སོར་བཞུར་བུང་ན། མཐར་བཞེད་ སྐད་དབྱངས་མེད་རྣམ་བཅད་
དུ་ཐུར་པ་དེ་དཔྱིའོ། ཞེས་ མོས་ རྟ་ མོས་ རྟ་ མོས་ རྟ་ མོས་ རྟ་

རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་གསལ་ཆེ། མི་མཐའ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བཅད་དེ། །འདི་འདྲའི་རིགས་
ཀྱན་ལ་དབྱངས་སྒྲུབ་ནས་བྱ་བ་བྱས་ནས་སྒྲིག་ཞུ་ལ་གོ་བདེའོ། །དེ་ནས་འབྱུང་བའི་
ཡི་གེ་འི་ཨ་མཐོང་བས་ན་ **འཛིན་པོ།** རྒྱལ་པོ་ལས་རྩོམ་ཞེས་པའི་
མདོ་འདིས་རྒྱལ་བཅད་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དབྱངས་ཀྱིས་དམན་པ་པ་རྩོམ་ལྟ་
ཡང་དག་པར་སྒྲིག་རྩོམ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་དང་སྒྲུབ་པས། **འཛིན་པོ།**
ཨ་མཐོང་ཆེ། ཞེས་བྱུང་བའི་ཨ་མཐོང་ཞེས་པའོ། །

། མཁས་པའི་སྐད་དོད་པདུ་ བུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ རྒྱ་མཐོང་པའི་སྐད་
དོད་ཡེ་ཤེ། ཡེ་ཤེ་ཞེས་པའི་ཆོག་གྲགས་ཞེས། །ཏུ་ཏུའི་སྒྲིག་གི་ཕྱི་སྒྲུབ་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཡི་པར་བྱི་རྒྱལ་བཅད་དེ་ **འཛིན་པོ།**
། རྒྱལ་པོ་ལས་རྩོམ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ **འཛིན་པོ།**
། རྒྱལ་པོ་ལས་རྩོམ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ **འཛིན་པོ།**
ཞོང་མ་སྒྲིག་མེད་ཏུ་སྒྲིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་
ཡང་དག་པར་སྒྲིག་རྩོམ་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་
རིག་པས་རེས་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་
འཛིན་པོ། བུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་

འཛིན་པོ། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་
མདོ་འདི་ལྟ་བུ་ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་
ཡང་དག་པར་སྒྲིག་རྩོམ་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་
རིག་པས་རེས་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་ཨ་མཐོང་ལྟ་བུ་

[illegible][illegible]

सैवाधसे । ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ अद्वैतं यथा कथयामि । तस्य वक्ष्यामि ।
 यदेतत् कथयामि शीघ्रं वक्ष्यामि । ननु यथा कथयामि । तस्य वक्ष्यामि ।
 एतं कथयामि शीघ्रं वक्ष्यामि । ननु यथा कथयामि । तस्य वक्ष्यामि ।
 कुरुते । ननु यथा कथयामि । तस्य वक्ष्यामि ।
 यथा कथयामि । तस्य वक्ष्यामि ।

ཡུལ་	ཡུལ་	འཇུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་
སྒྲུབ་	སྒྲུབ་	མཁའ་མཁའ་
ཐུག་	ཐུག་	ཐུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་
ཐུག་	ཐུག་	ཐུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་
ཐུག་	ཐུག་	ཐུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་
ཐུག་	ཐུག་	ཐུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་
ཐུག་	ཐུག་	ཐུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་
ཐུག་	ཐུག་	ཐུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་

ཐུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་ཐུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་

པལ་སྐད་ཀྱི་ལམ་ནས་ཁྱིམ་གྱི་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལེགས་སྒྱུར་སྐད་ཀྱི་བཅས་པར་
 གཤམ་། ཏུས་རབས་བཅུ་པའི་རྒྱུ་ནས་བཟུང་བྱུགས་ཀྱི་པལ་སྐད་ནི་ཆོག་མཚན་ལྟར་
 མ་གཤམ་པར་དར་བ་དང་དེ་ནས་ཁ་ཆེ་ཆོས་ལུགས་པས་བཅོལ་འདྲེལ་བྱས་པོག་
 ལེགས་སྒྱུར་སྐད་རིམ་གྱིས་ཉམས་པར་བྱུང་། དེར་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
 ལེགས་སྒྱུར་སྐད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དེ་བཅུ་གཞུག་ནི་ཏུས་རབས་བཅུ་གཤམ་དཔུས་
 རྒྱད་ཏུ་དར་བའི་བཅུ་གཞུག་ལོན་པའི་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་མང་གཞིའི་མོག་དར་བྱས་པུར་
 ཞིང་ཏུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པར་དེས་གཏན་ཏུ་དར་བྱུང་བའི་ཡིག་གཟུགས་
 བྱིན་ཡོད།

མི་སྒྲིལ་སྐད་ཡིག་ནི་གནའ་པོའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཡིན་པ་དེའང་སྤྱི་པོའི་
 རྒྱ་ཀྱི་མ་རབས་1500 ལྷན་པོ་རབས་1000 ཅུམ་གྱི་ཡར་རྒྱས་ནས་དར་མགོ་རྒྱུགས་
 བྱིང་། ཏུས་རབས་པར་མའི་སྐབས་ཅམ་ཏེ་སྤྱི་པོའི་རྒྱ་ཀྱི་མ་རབས་1000 ལྷན་པོ་
 རབས་400 ཅུམ་གྱི་བར་ལ་དར་བྱུགས་ཆེ་བར་འཕེལ་བྱས་པུར་ཞིང་། དེའང་ཡིག་
 དར་པའི་གནས་ཏུས་མི་གཅིག་པར་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་འདྲི་ཕྱངས་ལྱུང་མི་འདྲ་བར་
 དར་ཏེ། ཏུས་རབས་དང་པོའི་སྐབས་ཅམ་ནས་རྒྱ་གར་བྱང་རྒྱུད་ཏུ་དར་བའི་ཡིག་
 གཟུགས་དེ་རིམ་གྱིས་དབྱིབས་སྒྲུ་བཞི་མར་མངོན་པ་དང་། རྩ་རྒྱུད་ཏུ་དར་བའི་
 ཡིག་གཟུགས་དེ་རིམ་གྱིས་དབྱིབས་ཤོར་རྒྱུ་མ་འདྲོན་པ་དང་། བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་
 གཟུགས་དེ་ཏུས་རབས་བཞི་པའལ་ལྷ་པོའི་སྐབས་སུ་གུམ་གུམ་པོའི་ཡིག་གཟུགས་སུ་
 བྱུར་པ་དང་། དེ་ནས་ཏུས་རབས་བཅུ་གཤམ་པའི་སྐབས་ནས་གུམ་པོའི་ཡིག་གཟུགས་ལས་
 རིམ་གྱིས་ **सिद्धाम** མི་རྒྱུ་ལེས་པའི་ཡིག་གཟུགས་བྱུང་ཞིང་། མི་རྒྱུ་ལེས་པའི་ཡིག་

ཅམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་དག་སྤྱོད་ཏེ་མ་ཚུལ་མཆོན་གྱིས་
 ཅུག་གིས་མཛད་པའི་ཉེ་བར་བསྐྱར་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་ཡིག་འདྲི་མདོ་དང་།
 སྐབ་དཔོན་ཆོས་སྤྱོད་གིས་མཛད་པའི་ཡིག་འདྲི་མདོའི་འགྲེལ་པ་བཅས་པོད་ཡིག་ཏུ་
 བསྐྱར་པ་དེ་ནི་བཏུན་པ་བྱིད་ར་གྱི་རྩ་ས་འགོར་སྤྱི་རིག་པའི་གཞུང་པོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་
 པའི་ཚོག་མ་ཡིན་པར་མངོན། རྩ་ས་རབས་དེའི་རིང་པོད་རང་རྩ་བྱོན་པའི་སྤྱི་རིག་
 སྤྱོད་པའི་མེ་པར་མཁས་ལྟ་བུ་གྲགས་ཅན་གྱི། རྗེ་མ་པར་ཀུན་དག་འཁྱུལ་མཆོན་དང་།
 བོད་ཉུན་རྟོག་ཆེ་ཚུལ་མཆོན། བོད་མ་རྩ་བ་སྤྱོད་པ་བཏུན་པ། མཆོག་ལྟོན་ལེགས་
 པའི་སྤྱོད་པ་དཔུང་བྱུན་མཛེས་པའི་མེ་རྟོག་ལྟོ་མཆོག་པ། དཔལ་མེ་རྩ་བ་སྤྱོད་པ་
 བཏུན་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱུ་ཉུན་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་མེགས་མང་བྱོན་ལ། རྗེ་
 མ་པར་ཡན་རྩ་བོད་རང་གི་མཁས་པས་བསྐྱར་པ་དང་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་ནང་པའི་
 ཆོས་གཞུང་མ་གཏོགས་མི་སྤྱོད་འཇུག་རིག་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞུང་མཛད་པས། བཅུ་
 ལྟ་རིག་པའི་གནས་གྱི་མ་ལག་ད་རྩར་ཆ་ཆོད་པར་བྱ་བ་མཛད་པར་མངོན་ཏེ། ལྟ་
 ཡིད་མངས་ཆུས་ཆུ་མཆོད་ཞལ་ལྟོན། ལྟ་མིས་པོད་གྱི་སྤྱོད་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་
 བཏུན་བཅས་བརྒྱད་མཛད་པ་མེགས་ནས་མེ་པར་སྤྱོད་མཆོག་མང་པོས་མཁྱེན་པའི་
 སྤྱོད་ལུལ་རྩ་མཛད་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ལྟོན་དག་ལྟོན་སྤྱོད་པ་མཛད།
 སྤྱོད་པར་ཉེ་རིག་གནས་ཆུང་བའམ་མ་སྤྱོད་རིག་པའི་གནས་ལྟར་གྲགས་པ་ནམས་ས་
 པར་ཡན་ལ་མ་དར་ཞིང་། དེ་ནས་ཐར་མེ་ཉི་མ་ཆུལ་མཆོན་ཡན་ལ་དར་ཡང་པོད་
 སྤྱོད་རྩ་གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་མ་འཇུར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བོད་དཔལ་ཡབ་ལྟས་
 ལྱིས་སྤྱོད་པའི་བྱིངས་མདོ་ཡིག་འདྲི་མདོའི་འགྲེལ་དང་། ལྱི་མའི་བྱིངས་མདོ་ལྟར་འགྲེལ་

བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བརྒྱད་རིམ་གྱི་དུས་ལུན་ཆེས་རིང་པའི་རྒྱ་བོད་
 གྲྀན་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་ལས་ཀྱིས་བོད་གྱི་གནའ་བོའི་མིང་བར་བ་སྟོན་དང་གྲྀན་
 ཡིག་བསམ་སྒྲུབ་འདུ་ཤེས་དང་རིག་གནས་རྒྱ་ཆུང་ལ་མོགས་པའི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་
 གནས་མཐོའི་བདེ་ལ་བྱུགས་སྟེན་ཟབ་མོ་ཐེབས་ཡོད་པ་མངོན་གསལ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་
 བོད་གྲྀན་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་བྱུག་ཞག་འཕེལ་རིམ་ལ་གསལ་རྟགས་བྱེད་ན་དེས་པར་དུ་
 གྲྀན་རིགས་རིག་པ་དང་ཡིག་ཆ་དང་ས་རིག་པ། ཆོས་ལུགས་བསམ་སྒྲུབ་རིག་པ་བཅས་
 དཔུང་ལྷང་ས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་དེས་རྟགས་དང་ཞིབ་དཔུང་བྱས་ན་གཞི་ནས་ལོ་རྒྱུས་གྱི་
 རྟོན་ཞིང་ལྟན་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱུར་པའི་དུས་དང་ཆབས་ཅིག་དར་རྒྱས་
 ལྷང་པའི་རྒྱ་བོད་གྲྀན་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་ལས་ཀྱིས་བོད་གྱི་སྐལ་རྒྱུན་རིག་གནས་གྱི་
 བར་མཆོད་སྟུན་སྟུན་ཆོགས་པར་འཕེལ་རྒྱས་བཟང་ཡོད་དེ། ཡོངས་ཀྱི་གསལ་ལོ་རྒྱུས་
 ལྟར་ན། དུས་རབས་བདུན་པ་ནས་མི་སྤྱོད་འོ་གྲྀན་ཡིག་ལས་དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱུར་
 འགོ་ཆོགས་ཏེ་དུས་རབས་བརྒྱ་ལྔ་པ་བརྒྱ་ཐའི་བའི་བར་ལ་རྒྱ་བོད་མཁས་དབང་
 རིམ་བྱོན་གྱིས་བོད་ལ་བརྒྱུར་བའི་བཀའ་བསྟན་སྟེགས་བམ་བཞི་ལྟར་ལྟ་བུ་རྒྱ་
 ཅམ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གྲྀན་ལ་བརྒྱུར་བའི་སྟེགས་བམ་ཆིག་ལྟར་བཞི་བཟུང་བདུན་ལྟ་
 ཅམ་ལས་མེད་པ་དང་། དེའི་རིང་བོད་ལ་གྲྀན་གཞིས་སྤྱོད་པའི་ལོ་པར་མཁས་བླ་པ་
 ཉིས་ལྟར་ལྟ་བུ་བྱོར་བདེ་ཆོས་མི་སྤྱོད་འོ་གྲྀན་ལ་ཞིབ་འཇུག་དཔུགས་སྟེན་པ་མཆོད་
 དེ་ལོགས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་སྤྱོད་རིག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དཔུང་ཆོས་གང་མེད་པ་མཆོད་ཡོད་པ་
 ད་ལྟའང་མངོན་སྟུན་དུ་མངལ་རྒྱ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།།

དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་ལ་ཐོན་མི་མི་སྤྱོད་མ་ལོགས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་གཞུང་

དཔེ་ལ་མ་ཟད་དེ་བྱིངས་ཚང་མ་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲུབ་རྩི་བཞིན་དྲངས་ཡོང་བ་མདོན་གསལ་
 རེད། དེ་མིན་གཞན་ད་དྲུང་བརྒྱན་རིག་པའི་གཞུང་སྒྲུབ་རྩི་ལྟགས་བྱི་དབྱངས་དང་
 གསལ་བྱེད། ཚོགས་པ། རྣམ་དཔྱེ། མོ་མ་མཉེད། རྣམ་པཅད། རྩི་ལྟ་
 ར་རྩི། རྩི་རྩི་འཇུག་ ལས་སྒྲུབ་བ། བྱེད་པ། དགོས་ཆེད། འཇུང་
 རྒྱངས། འབྲེལ་བ། གནས་གཞི། འཛད་པ། ཡིག་མགྲོ་ ཚོགས་གད་ཉིས་
 གད་དང་ཕྱི་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་མིང་བརྒྱ་མ་རྩུང་རྣམས་ཀྱི་མི་སྤྱོད་འཇུག་ཡིག་
 འབྲེལ་ལས་དྲངས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བྱིད་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་ཡི་གེའི་གཞུགས་
 དབྱིབས་དང་བརྒྱན་རིག་པའི་མ་ལག་ རིག་གནས་བྱི་ཕྱི་ཚོན། ཚོམ་ལུས།
 བཤང་ལུས། དཔེ་ཆའི་སྟེགས་པམ་དང་ཤིང་དཔར་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སོགས་པ་དང་།
 རྣམ་པམ་སྒྲིའི་ཐད་ཐད་གཤེགས་རིས་དང་ཚོམ་རིག་སྒྲུ་ཆུ། མིང་བརྒྱ་མ་རྩུང་
 ལས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་སྒྲིའི་འདུ་ཤེས་བྱི་དེས་སྤངས་མཚོན་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་ལྟགས་
 རྩི་ཐེབས་ཆད་ཉ་ཅང་གཉིད་ཐབ་ཅིང་བྱེད་ཆེ་ཚུལ་ལ་བརྟན་ན། བྱིད་རྣམ་པའི་
 ཐོག་རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་གི་ལེགས་ཆ་ནང་འདྲེན་བྱེད་དུས་ཅི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་བས་
 གཅིག་ཏུ་སྒྲིའི་འདྲེན་བྱས་པར་འདུ་ཡང་། རྩི་ལྟ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་གད་གི་
 རིག་གནས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རང་མི་རིགས་བྱི་རིག་གནས་འཕེལ་ཚུལ་ནི་རང་གི་སྒྱི་
 ཚོགས་འཕེལ་འཇུར་གྱི་གནས་བབས་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིའི་རྣམས་འཕེལ་
 འཇུར་བྱུང་བ་བཞིན། རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་གི་ལེགས་ཆ་ནང་འདྲེན་བྱེད་དུས་གང་མཁོ་
 ཅི་རིགས་འདེམས་གཞིས་ཡོད་པའི་སྒྲིའི་རྣམས་ནང་འདྲེན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དཔེར་ན་
 ཡི་གེ་དར་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། ཐོད་ཡིག་གི་སོག་མའི་ཡིག་གཞུགས་ནི་དང་སོག་རྒྱ་

འཕེལ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་རབས་པར་བྱུང་པར་སྟེ་བས་རྗེས་ཚད་དེས་ཅན་ལྟ་བུ་པའི་སྟོན་
འཕྲོའི་མཐུན་ཆུང་འཛིན་མས་སྟུངས། བོད་ཀྱི་སྤྲོད་འཛིན་དཔང་བསྟར་པས་སྤྲོད་
དཔང་སྟོང་པའི་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ཏེ་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱལ་སྟོང་གིས་བྱུང་སྟེ་ལ་བྱས་
ཏེ་ཐ་ན་སྤྲོད་ཁྱིམ་གྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་དར་སྟེ་ལ་བྱུང་བས་གཞི་ནས་བོད་
གནའ་རབས་ཀྱི་ཤེས་རིག་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མ་ལག་ཏུ་ཆགས་པ་རེད།

དེར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ནི་ཐོག་མ་ནི་དན་རང་ས་རང་ལུ་ཏུ་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་དར་ཡོང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། བོད་གངས་ཅན་ནི་རང་གི་ལུས་སྟོག་ལ་
གཞན་གྱི་རྒྱུང་ས་ཁག་གི་རྒྱུང་ས་མ་བརྟུན་ཏུ་འདྲོན་པའི་བསམ་བློའི་སྒྲིལ་བས་ཡོད་
པར་མ་ཟད། དེ་རིགས་རང་གི་ཁྱད་ཚལ་སྟེ་འཕྱུར་བར་བྱ་བའི་སྒྲིལ་གྱི་ཡོད་
པའི་སྐྱུ་རྒྱུ་ཡང་ས་པོ་སྐྱུ་གར་ཤེས་རིག་གི་ནིང་བརྟུན་དེ་བརྟུ་ཐག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་
ཅ་པའི་གཞུང་ནམས་བསྟར་འདྲོན་བྱས་ཏེ་རིམ་གྱིས་སྟན་སྟུང་ཆོགས་པར་དར་བྱས་
བྱུང་བ་ཞིག་རེད། མི་སྤྲོད་འཛིན་པའི་ཆོག་སྟོར་གང་མང་བོད་རྒྱུད་ལ་མ་ཡིག་
གི་ནང་དོན་རི་བཞིན་བསྟར་དཀའ་བར་གཞིགས་ཏེ། ལེགས་སྟར་རྒྱུད་ཏུ་ཁྱིམ་པའི་
བརྟན་བཅས་ཅི་རིགས་བོད་རྒྱུད་ཏུ་བསྟར་བྱས་དོན་འཕྱུར་མི་ཡོང་བ་ནམས་སྟེ་
བཅན་པ་དང་དོན་འཕྱུར་ཡོང་བའི་རིགས་དོན་བཅན་པར་བྱ་བའི་བཀའ་བཅད་ནས།
སྟོང་བམ་གཉིས་དང་བྱེ་བྲག་རྟགས་བྱེད་ཆེ་འཁྱིང་རྒྱུད་གསུམ། གནས་བརྒྱུད་ཅ་
འབྲེལ་སྟགས་མཛོད་པ་རེད། སྟོབ་དཔོན་ཐོན་མིས་ལུང་ཏུ་སྟོན་པའི་ཅ་བ་སྟུང་
རྟགས་འདུས་པའི་སྟེ་གཞུང་བརྒྱུད་མཛོད་ཀྱི་ནང་པའི་བརྟན་པ་འཕེལ་འགྱུ་བྱེ་
དཔང་གིས་སྟུང་རྟགས་གཉིས་ལས་གཞན་ནམས་མཛོད་མཛོད་ཏུ་འཛིག་པར་གྱུར།

[illegible]

པར་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཐུང་ལྡན་གིས་དར་ཁྱུས་བྱུང་། ཏུ་མ་རིམ་དེའི་
 རིང་བྱུང་བའི་མི་སྤྱོད་འཇུག་རིག་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་བསྐྱར་གཞུང་དང་དབྱེད་ཚུལ་ལྟ་
 ཚོགས་གང་མང་བཞུགས་པའི་ནང་མཆོད་སྟོན་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། གཙོ་པོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 མ་ཁྱུལ་མཆོད་དཔལ་བཟང་པོའི་ཉེར་བསྐྱར་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་པ་དང་ལྷན་ཏུ་སྟོན་པ་
 ཡི་གེའི་མདོ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྟུང་བརྟན་པའི་ལྷན་ཏུ་སྟོན་པ་ཀལ་
 པའི་མདོ་དང་། ཀལ་པའི་མཆོད་སྟོན་ལྟུང་ལྷན་པ་དང་མིང་ལེའུ་དང་པོ་ནས་
 བརྟན་པའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤད། ཀལ་བཤད་དང་པོ་ནས་བརྟན་པའི་བར་གྱི་
 འབྲེལ་བ། བརྟན་པའི་ཀལ་པའི་མདོའི་འབྲེལ་བ་ཤད་བཅས་དང་། དུ་སྟོན་རིན་
 ཆོན་ལྟུང་གྱི་མཆོད་སྟོན་ལྟུང་ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་དང་ཀལ་པའི་མིང་ལེའུ་ཏུ་གཤིས་འབྲེལ་
 བཤད། ཀལ་བཤད་ལེའུ་བརྟན་གྱི་དཔེར་བརྟན་ཁྱུང་འབྲེལ། ཆ་བསགས་མདོའི་
 ལེའུ་བཞི་པ་བྱིངས་ལས་མིང་ཏུ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་འབྲེལ་བཅས་དང་། པོ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་
 པ་ཁྱུལ་མཆོད་དང་སྟོན་ལྟུང་མ་ཞི་བ་འོད། ལྷན་ཏུ་བཅུ་མོ་ཚོགས་ཀྱི་ཀལ་པའི་འབྲེལ་པ་
 དང་། ཞ་ལུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཅོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་ཀལ་པའི་རྒྱུ་ཀ་དང་སྐྱའི་བརྟན་བཅས་
 ལྟན་པའི་སྟོན་ལ། ཀལ་པའི་སྤྱི་དོན་བརྟན་པའི་སྤྱི་དོན་གསལ་བའི་སྤྱི་དོན་གསལ་
 མཁས་པའི་ནམ་བཤད་བཅས་དང་། ཀམ་མི་ཏུ་གཙོག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བའི་སྐྱའི་
 བརྟན་བཅོས་མཁས་པའི་ནམ་བཤད་སྤྱི་གསལ་བཤད་པོ་ནས་གསུམ་པ་དང་། མཆོ་
 ལུན་མའི་བརྟན་པའི་ར་བཤད། རྩེ་བརྟན་ལྟུང་ར་བཤད་དབྱེད་སྟོན་ལྟུང་ཀར་ཁའི་
 འབྲེལ་པ་དང་དཔལ་སྐྱའི་སྟེ་མ་ཏུ་མའི་དོན་དང་། འགས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སྐྱར་ལྟ་
 པའི་མེ་མོང་། ལྟག་ལོག་ཞོན་ཏུ་དཔལ་བཟང་གི་ལུགས་སྐྱར་ལྟ་པའི་མེ་མོང་། ལྟ་

[illegible]

नयनं ।	ནལ་ནི།	འདྲེན་ཐེད་དེ་མིག་
भवति ।	ཉམས་ཏི།	ཡོད་པའམ་དངོས་པོ།
मे ।	མ།	བ་ལང་།
अक्षः ।	ཨཁ་མུ་མུ་	མིག་གམ་དགར་ཁུང་།
गवाक्षः ।	གགམ་མུ་མུ་	བ་ལང་གི་མིག་སྒྲེ་སྒྲར་ཁུང་།
गवेन्द्रः ।	གགེ་མུ་མུ་	བ་ལང་གི་དབང་པོ་ཉེ་ཁྱེ་མཆོག་
अजिनं ।	ཨཇིན་ཀྱི།	པགས་པ།
गवाजिनं ।	གགེ་ཇིན་ཀྱི།	བ་ལང་གི་པགས་པ།
स्व ।	སྟ།	འདྲོད་མ།
स्वैरिणी ।	སྟེ་རི་ཁྱི།	རང་འདྲོད་མ་ཉེ་སྒྲར་འཆོང་མ།
प्र ।	པ།	བརྟན་པ་དང་ལུས་ཀྱགས་པའམ་ འཇིགས་པ་མེད་པ།
प्रौढः ।	པྱོ་རྩུ་མུ་	བརྟན་པ་དང་ལུས་ཀྱགས་པའམ་ འཇིགས་པ་མེད་པ།
अक्ष ।	ཨཁ་མུ།	དམག་ཉེ་ཆེན་པོ།
अक्षैहिणी ।	ཨཁ་ཉེ་ཁྱི་ཁྱི།	དམག་ཉེ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་མིང་།
युतिः ।	ཡུ་ཏི་མུ་	རྒྱུང་གྲགས།
गव्युतिः ।	གགཡུ་ཏི་མུ་	རྒྱུང་གྲགས་གཉིས།

गोयुतिः ।	གཡུའི་ཅེ་	བ་ལང་བསྐྱེས་པ།
नै ।	ནེ།	གཙོ་པོ།
नायकः ।	རྒྱལ་ལྷན་	འདྲེན་བའམ་གཙོ་པོ།
तै ।	རྟེ།	དེད་ག
इह ।	ཨི་རྟ།	འདི།
ताविह ।	རྟེ་པེ་རྟ།	དེད་ག་འདིར།
ते ।	རྟེ།	དེ་རྒྱལ་ལྷན་
आगताः ।	ལྷན་གྲུག་	ཚུར་ཤོག་
तआगताः ।	རྟེ་ལྷན་གྲུག་	དེ་རྒྱལ་ལྷན་ཚུར་ཤོག་
त्यागताः ।	རྟེ་ལྷན་གྲུག་	དེ་རྒྱལ་ལྷན་འོང་བ།
तस्मै ।	རྟེ་སྟེ།	ཚུད།
आसनं ।	ལྷན་ཅན་	གདན།
तस्माआसनं ।	རྟེ་ལྷན་ལྷན་ཅན་	ཚུད་ལ་གདན།
तस्मायासनं ।	རྟེ་ལྷན་ལྷན་ཅན་	ཚུད་ལ་གདན་
पटो ।	པ་རྟེ།	མཁས་པ།
इह ।	ཨི་རྟ།	འདི།
पटइह ।	པ་རྟེ་ཨི་རྟ།	མཁས་པ་འདི།
पटविह ।	པ་རྟེ་པེ་རྟ།	མཁས་པ་འདི།

असौ ।	असौ	असौ
इन्द्र ।	इन्द्रः	इन्द्रः
असाइन्द्रः ।	असाइन्द्रः	असाइन्द्रः
असाविन्द्रः ।	असाविन्द्रः	असाविन्द्रः
हेसखे ।	हेसखे	हेसखे
इति ।	इति	इति
हेसखेति ।	हेसखेति	हेसखेति
ते ।	ते	ते
अत्रः ।	अत्रः	अत्रः
तेऽत्रः ।	तेऽत्रः	तेऽत्रः
पटोऽत्रः ।	पटोऽत्रः	पटोऽत्रः
शुद्धो ।	शुद्धो	शुद्धो
अहं ।	अहं	अहं
शुद्धोऽहं ।	शुद्धोऽहं	शुद्धोऽहं
श्राद्धा ।	श्राद्धा	श्राद्धा
श्राद्धात्रः ।	श्राद्धात्रः	श्राद्धात्रः
दधि ।	दधि	दधि
दधीह ।	दधीह	दधीह

तव ।	ཏའ།	ཁྱེད།
इदं ।	ཨིདྱ།	འདི།
तवेदं ।	ཏའེདྱ།	ཁྱེད་ཀྱི་འདི།
मम ।	མམ།	བདག་
ममेदं ।	མམེདྱ།	བདག་གི་འདི།
हल ।	ཏལ།	གསོལ་མདའ་དང་ཐོང་གསོལ།
हलीषा ।	ཏལྱིལ།	ཐོང་གསོལ།
लांगल ।	ལྷོགལ།	གསོལ་དང་གསོལ་མདའ།
लंगलीषा ।	ལྷོགལྱིལ།	གསོལ་དང་གསོལ་མདའ།
मनस् ।	མནས།	ཡིད་དམ་ཞེས་པ།
मनीषा ।	མནྱིལ།	ཡིད་ལ་ཤར།
अद्य ।	ཨད།	དེ་རིང་།
ओं ।	ཨྱ།	བཤ་ཤིས་པ།
अद्यं ।	ཨདྱ།	དེ་རིང་བཤ་ཤིས་སམ་དེ་རིང་ མས་ཀྱང་།
गंगा ।	གླ་གླ།	རྒྱ་ཁྱ་གར།
उदकं ।	ུད་ཀི།	རྒྱུ་མ་ཉལ་འགྲ།
गंगोदकं ।	གླ་ཀླ་ཀི།	གླ་ཁྱ་ཀྱི་རྒྱ།

[illegible]

विम्बोष्ठः ।	མི་སྒྲིལ་བའི་སྐད་ལ་	མི་སྒྲིལ་བའི་སྐད་ལ་
विम्बोष्ठः ।	མི་སྒྲིལ་བའི་སྐད་ལ་	མི་སྒྲིལ་བའི་སྐད་ལ་
स्थूल ।	མུལ་	མུལ་
ओतुः ।	མུལ་	མུལ་
स्थूलोतुः ।	མུལ་མུལ་	མུལ་མུལ་
स्थूलौतुः ।	མུལ་མུལ་	མུལ་མུལ་
इति ।	མུལ་	མུལ་མུལ་མུལ་
स्वरस्वस्ति ।	མུལ་མུལ་	མུལ་མུལ་
व्याकरण ।	མུལ་མུལ་	མུལ་མུལ་
स्य ।	མུལ་	མུལ་
सूत्र ।	མུལ་	མུལ་
सूत्र ।	མུལ་	མུལ་
स्वर ।	མུལ་	མུལ་
सिन्ध ।	མུལ་	མུལ་མུལ་
समाप्ताः ।	མུལ་	མུལ་མུལ་
आमी ।	མུལ་	མུལ་མུལ་

གཉིས་པ། སྒྲུབ་དེ་ཆོག་འགྲེལ་ལས་རང་བཞིན་ཏུ་
གནས་པའི་མཆོམས་སྒྲུབ་རྣམས་
ཤོད་ཏུ་སྒྲུབ་པའོ།

འདིཏྱ།	ཞེད་ཏྱ།	ཉི་མ།
འམིའདིཏྱ།	ཞེསྒྲེའདིཏྱ།	ཉི་མ་འདི་རྣམས།
འམིའཤམ།	ཞེསྒྲེའཤམ།	རྟ་འདི་རྣམས།
འམིའཇམ།	ཞེསྒྲེའཇམ།	སྐ་མག་འདི་རྣམས།
འམིའཉམ།	ཞེསྒྲེའཉམ།	ར་མོང་འདི་རྣམས།
འམིའལམ་ཀ།	ཞེསྒྲེའལམ་ཀ།	ལུག་འདི་རྣམས།
འགྱུ་ཉི།	ཞེསྒྲེའཉི།	མེ་དག།
འབྱེད་ཉི།	ཞེསྒྲེའལྱེད་ཉི།	འདིར།
འགྱུ་ཉིའལྱེད་ཉི།	ཞེསྒྲེའལྱེད་ཉིའལྱེད་ཉི།	མེ་དག་འདིར།
པདྨ།	པདྨ།	མཁས་པ།
པདྨ་འབྱེད་ཉི།	པདྨ་འབྱེད་ཉིའལྱེད་ཉི།	མཁས་པ་དག་འདིར།
མལེ།	མལེ།	འཕྲེང་བ་དག།
འཕྲེང་བ།	འཕྲེང་བ།	མངས་ཤིག།

मलेआनय ।	खल्लुक्कया	अस्सेद'व'दण'अद'स'सिण
मनी ।	खल्लि	क्क'र'सु
इव ।	खिवा	अद'वा
मनीव ।	खल्लिवा	क्क'र'सु'अद'वा
रोदसी ।	क्क'द'सि	स'ण'अि'अ'स'ण'अ'स'ण
इव ।	खिवा	अदि
रोदसीव ।	क्क'द'सिवा	ण'अ'स'स'अदि
दम्पती ।	द'सि'सि	अ'सु'ण
दम्पतीव ।	द'सि'सिवा	अ'सु'ण'अदि
जायापती ।	अ'सु'ण'अदि	अ'सु'ण'अदि
जायापतीव ।	अ'सु'ण'अदि	अ'सु'ण'अदि
मायापती ।	अ'सु'ण'अदि	अ'सु'ण'अदि
मायापतीव ।	अ'सु'ण'अदि	अ'सु'ण'अदि
आएवं ।	अ'सु'ण'अदि	अ'सु'ण'अदि
मन्यसे ।	अ'सु'ण'अदि	अ'सु'ण'अदि
आअेवंमन्यसे ।	अ'सु'ण'अदि	अ'सु'ण'अदि
नोअत्रस्थातव्यं ।	अ'सु'ण'अदि	अ'सु'ण'अदि
अअवेहि ।	अ'सु'ण'अदि	अ'सु'ण'अदि

वाङ्मत्रं ।	བླ་མའི་	ཆེག་ཙམ། རྒྱ་ལ་མི་གནས་པ།
वाग्मत्रं ।	བླ་མའི་	ཆེག་ཙམ། རྒྱ་ལ་མི་གནས་པ།
मम ।	མམ།	མི།
षण्मम ।	ཤ་མམ།	མ་ཟུག་སྟེ་གཞོན་ཅུ་གཤོང་ཟུག་
षड्मम ।	ཤ་ཇ་མམ།	མ་ཟུག་སྟེ་གཞོན་ཅུ་གཤོང་ཟུག་
वाक् ।	བླ་ག།	ངག་
शूरः ।	ལུར་མེ་	དཔའ་པོ།
वाक्छूरः ।	བླ་ལུར་མེ་	དཔའ་པོའི་ངག་སྟེ་རྒྱ་ལ་གཡོ་ ཆོལ་མེད་པའི་ངག་
वाक्शूरः ।	བླ་ལུར་མེ་	དཔའ་པོའི་ངག་སྟེ་རྒྱ་ལ་གཡོ་ ཆོལ་མེད་པའི་ངག་
तत् ।	ཏ་ཏ།	དེ།
हविः	ཏ་བིམ་མེ་	སྟེག་སྟུག་སྟེ།
तधविः	ཏ་ན་བིམ་མེ་	དེ་སྟེག་སྟུག་སྟེ།
वाक् ।	བླ་ག།	སྟེ་བའམ་ངག་
हरिः	ཏ་རིམ་མེ་	མེད་གེའམ་འཕྲོག་ཕྱེད།
वाग्घरिः	བླ་ལུར་མེ་	སྟེ་བའི་མེད་གེ། འཕྲོག་ཕྱེད་ཀྱི་ ངག་གམ་མེད་གེའི་སྐད།

वाघरिः	བླ་མ་རིམ་	སྒྲུབ་པའི་མེད་ལེ། འཕྲིན་གྱི་ཕྱི་
		ངག་གམ་མེད་ལེའི་སྒྲུབ།
अच् ।	ཨ་ཅ།	དབྱངས།
हलौ ।	ཏྲ་ལྷོ།	གསལ་ཕྱིད།
अजझलौ ।	ཨ་ཇ་ཇྲ་ལྷོ།	དབྱངས་གསལ་དག
अझलौ ।	ཨ་ཇྲ་ལྷོ།	དབྱངས་གསལ་དག
झलानि ।	ཏྲ་ལྷོ་ནི།	མྲིན་ལ།
षडलानि ।	ཤ་ཇྲ་ལྷོ་ནི།	རྣམ་ཏུ་གཞིས་སྒྲུབ།
षढलानि ।	ཤ་ཇྲ་ལྷོ་ནི།	རྣམ་ཏུ་གཞིས་སྒྲུབ།
वृष्टम् ।	འི་ཆུ་པ།	གསུམ་འདུས་པ།
वृत् ।	འི་ཏྲླ།	ཁྱེན་ཐེག
वृष्टम्भूतं ।	འི་ཆུ་པ་ཆུ་ཏྲླ།	གསུམ་འདུས་ཁྱེན་ཐེག་ཕྱིད།
वृष्टुतं ।	འི་ཆུ་ཆུ་ཏྲླ།	གསུམ་འདུས་ཁྱེན་ཐེག་ཕྱིད།
कस् ।	ཀ་ས།	གང།
चरति ।	ཅ་ར་ནི།	ཆུང་པ།
कश्चरति ।	ཀ་ཆ་ར་ནི།	གང་ཏུ་ཆུང་།
शूरः ।	ཤུར་མ་	དཔལ་ལོ།
कश्शूरः	ཀ་ཤུར་མ་	དཔལ་ལོ་གང།

तत् ।	རྒྱུ་	དེ།
चित्रं ।	ཅི་ཤི།	ཨི་མ་ཁྱེད།
तच्चित्तं ।	རྒྱུ་ཅི་ཤི།	དེ་ཨི་མ་ཁྱེད།
शास्तं ।	ཤུ་ཤི།	བསྟན་བཅས།
तच्छस्तं ।	རྒྱུ་ཤུ་ཤི།	བསྟན་བཅས་དེ།
पिश ।	པི་ཤི།	བདག་གི་གཡོག་འཁོར།
पिशनः	པི་ཤུམ་	བདག་གི་གཡོག་འཁོར།
प्रश् ।	པྱ་ཤི།	ཁྱི་བ།
प्रश्नः	པྱ་ཤུམ་	ཁྱི་བ།
कस् ।	ཀ་ཤི།	གང།
षष्ठः	པྱ་ཤུམ་	ཁྱེད།
कषुष्ठः	ཀ་ཤུ་ཤུམ་	ཁྱེད་པ་གང།
टीकते ।	ཏི་ཀ་ཏེ།	འགྲོ་བའམ་འགྲེལ་བ་ཁྱེད།
कषीकते ।	ཀ་ཤི་ཀ་ཏེ།	གང་ལ་འགྲོ། གང་གི་འགྲེལ་ཁྱེད།
टीकते ।	ཏི་ཀ་ཏེ།	འགྲོ་བའམ་རིགས་མཉམ་འགྲེལ་བ།
तट्टाकते ।	རྒྱུ་ཀ་ཏེ།	དེ་འགྲོ་བའམ་དེ་རིགས་མཉམ་འགྲེལ་བ།
		དེ་འགྲེལ་བར་ཁྱེད།
लुनीति ।	ལུ་འི་ཏི།	གཙོད་པར་ཁྱེད།

तद्धुनीति ।	ཏུ་ཐུ་ཐི་ཏི།	དེ་གཙམ་པར་ཐེད།
भवान् ।	ཟུང་ན།	ཐོད།
लिखति ।	ཡི་ཁ་ཏི།	རི་མ་ཐེད།
भवांल्लिखति ।	ཟུང་ཐུ་ཡི་ཁ་ཏི།	ཐོད་རི་མ་འཕྱི་པར་ཐེད།
युव ।	ཡུ་བ།	ལང་ཚོ།
भवांय्युव ।	ཟུང་ཡུ་བ།	ཐོད་ཀྱི་ལང་ཚོ།
भवांव्वायु ।	ཟུང་ཡུ་ཐུ།	ཐོད་ཀྱི་ཐུད།
षष्ठः	ཤ་ཐུང་།	ཐུག
भवान्वष्ठः	ཟུང་ཤ་ཐུང་།	ཐོད་ཐུག
षट् ।	ཤ་ཏ།	ཐུག
नरः	ན་རུང་།	མི།
षण्णरः	ཤ་ཐ་ན་རུང་།	མི་ཐུག
षडनरः	ཤ་ཐ་རུང་།	མི་ཐུག
सीदन्ति ।	སྤིད་ནི།	རུལ་པར་ཐུར།
षड्सीदन्ति ।	ཤ་སྤིད་ནི།	ཐུག་ཏུ་རུལ་པར་ཐུར་རྟོ།
राजन् ।	རུ་རྩ་ན།	གསལ་ཞིང་བཀྲ་བའམ་རྒྱལ་པོ་
		སློ་གསལ།
राजंश्चित्रं ।	རུ་རྩ་སྤྱི་ཤི།	གསལ་ཞིང་བཀྲ་བའམ་རྒྱལ་པོ་

		ཐོག་མཐུག་པ་
तनोति ।	ཏྲོ་ཏྲི།	ཐག་མཐོག་མཐོག་མཐོག་
भवांस्तनोति ।	མྱེད་ཏྲོ་ཏྲི།	ཐག་མཐོག་མཐོག་མཐོག་ རྒྱུ་ལ་འཇུག་
		པར་འཇུག་
टकि ।	ཏྲ་མི།	འདྲ་པ་
भवांष्टकि ।	མྱེད་ཏྲ་མི།	རྒྱུ་ལ་འདྲ་པ་
शूरः	ཤུར་མེ།	དཔལ་པོ།
भवाञ्छूरः	མྱེད་ཤུར་མེ།	རྒྱུ་ལ་དཔལ་པོ།
भवाञ्शूरः	མྱེད་ཤུར་མེ།	རྒྱུ་ལ་དཔལ་པོ།
भवान्शूरः	མྱེད་ཤུར་མེ།	དཔལ་པོ་རྒྱུ་ལ་
प्रत्यङ् ।	པྱུང་།	སྐྱོང་མཆོད་པ་
इदं ।	ཇིདྱ།	འདི།
प्रत्यङ्ङितं ।	པྱུང་ཇིདྱ།	སྐྱོང་མཆོད་པ་འདི།
सुगण् ।	སུག་ཀྱ།	གཡོག་འཁོར་བཟང་པོ། ཆོག་མཐོག་
		བཟང་པོ།
सुगणिदं ।	སུག་ཆིདྱ།	གཡོག་འཁོར་བཟང་པོ་འདི།
		ཆོག་མཐོག་བཟང་པོ་འདི།
राजन् ।	རྒྱལ་པོ།	རྒྱལ་པོ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་

राजन्निह ।	རྒྱལ་པོ་ནི་ཉ།	རྒྱལ་པོ་འདི་འཇགས་ལ་བ་འདི།
छत्रं ।	ཚྭ་ཤི།	གཏུགས།
तवच्छतं ।	ཏའ་ཚྭ་ཉི།	ཚྭ་ཉི་གཏུགས།
म्ले ।	མལ།	མལ།
म्लेच्छः	མལ་ཚྭ་ཉི།	དགའ་བ་འཇགས་ཉི་མལ།
ही ।	མི།	འོ་ཚ་བ།
हीच्छः	མི་ཚྭ་ཉི།	འོ་ཚ་བ།
तम् ।	ཏམ།	དེ།
हसति ।	ཏས་ཏི།	གད་མོ་དགོད།
तंहसति ।	ཏྲྲས་ཏི།	དེ་གད་མོ་དགོད།
पटुम् ।	པཏུམ།	མཁས་པ།
वृथा ।	བྱིས།	ཚྲོང་ས་པ་འཇ་དོན་མེད་པ།
पटुंवृथा ।	པཏྲུའི་བྱིས།	མཁས་ཚྲོང་ས། མཁས་ལ་དོན་མེད།
यशान् ।	ཡཤ་ན།	གཤམ་པ་རྒྱལ་ས།
यशांसि ।	ཡཤ་སྒྲི།	གཤམ་པ་རྒྱལ་ས།
पयान् ।	པཤ་ན།	འོ་མ་རྒྱལ་ས་སམ་རྒྱལ་ས།
पयांसि ।	པཤ་སྒྲི།	འོ་མ་རྒྱལ་ས་སམ་རྒྱལ་ས།
पुम् ।	པུམ།	ཕྱེས་པ།

ཕུམ་པོ།	ཕུམ་པོ།	ཕུམ་པོ་དག
ཀམ།	ཀམ།	འཁར་བའམ་ཁོ་ལོ།
ཀའ་པོ།	ཀའ་པོ།	འཁར་བའམ་ཁོ་ལོ་འདི།
ཏེ།	ཏེ།	དེ།
འཇུག།	འཇུག།	གསོལ་བའམ་འབོད་པ།
ཏམ་མེ།	ཏམ་མེ།	དེ་གསོལ་བའམ་འབོད་པ། གདམས་པ། ལུས་པ།
ཟུང་།	ཟུང་།	འདི་ལ།
དུས་པོ་མེད།	དུས་པོ་མེད།	འདིར་སྒྲུབ་ཤིག
ཀའ་པོ།	ཀའ་པོ།	ཕྱིད་པའམ་ཕྱིས་ཤིག
ཏུ་ཀའ་པོ།	ཏུ་ཀའ་པོ།	དེ་ཕྱིད་དམ་དེ་ཕྱིས་ཤིག
ཏུ་ཀའ་པོ།	ཏུ་ཀའ་པོ།	ཐགས་ཐོགས་ཤིག
ཏུ་ཀའ་པོ།	ཏུ་ཀའ་པོ།	དེ་ལ་ཐགས་ཐོགས་ཤིག
ཏུ་ཀའ་པོ།	ཏུ་ཀའ་པོ།	ཐོགས་པ།
ཏུ་ཀའ་པོ།	ཏུ་ཀའ་པོ།	ཕྱིས་པ།
ཏུ་ཀའ་པོ།	ཏུ་ཀའ་པོ།	ཐོགས་པར་ཕྱིས་པམ་ཡང་དག་པར་ཕྱིད།
ཏུ་ཀའ་པོ།	ཏུ་ཀའ་པོ།	ཤིང་རྒྱ།
ཏུ་ཀའ་པོ།	ཏུ་ཀའ་པོ།	ཁོ་ལོ།

सय्यन्तः	སལྷནྟེ	མིང་རྒྱུ་ཁོ་ལ།
सं ।	སྒྲི།	དུས།
वत्सरः	པརྒྱུརེ	དུས་སམ་ལོ།
सव्वत्सरः	སལྷནྟེརེ	དུས་ལྟེ་ལོ།
संवचरः	སྐབའརེ	དུས་ལྟེ་ལོ།
यं ।	ཡི།	གང།
लोकं ।	ལོགྲི།	འདི་ཆོའམ་འདི་རྒྱལ་ས།
यल्लोकं ।	ཡལྷོགྲི།	གང་འདི་རྒྱལ་ས།
यंलोकं ।	ཡི་ལོགྲི།	གང་འདི་རྒྱལ་ས།
पुं ।	པུ།	ཕྱེས་པ།
रोगः	རྩལེེ	ཕྱུང་དང་བད།
पुरोगः	པུརྩལེེ	ཕྱེས་པུའི་བད།
पुरोगः	པུརྩལེེ	ཕྱེས་པུའི་བད།
बयं ।	པཡི།	དེད།
सोमाः	སོམྷེ	སྐྱ་པ།
बयङ्गीसोमाः	པཡི་སོམྷེ	དེད་གི་སྐྱ་པ།
सं ।	སྒྲི།	ཡང་དག་པ།
हिता ।	ཁིཏྱ།	ཐག་པ།

सङ्गीहिता ।	ས་ཀྱི་ཏྲུ་	ཡང་དག་པར་མཛ་བ། གུན་ནས་མཛ་བ།
रविः	རབེུ	ཉི་མ།
तङ्गीरविः	ཏྲ་ཀྱི་རབེུ	དེ་ལ་ཉི་མ།
हं ।	ཏྲྱི་	ངང་བ།
सः	སུུ	རྒྱལ་པོ།
हङ्गीसः	ཏྲ་ཀྱི་སུུ	ངང་པའི་རྒྱལ་པོ། སྒྲིན་མེད་ཡོན་ཏན་ ཐུལ་ཏུ་བྱུང་བ།

བཞི་བ། སྒྲིན་མེད་ཆོག་འགྲེལ་ལས་ནས་པར་བཅད་བྱའི་
མཆོམས་སྒྲིན་ནམས་ཤན་ཏུ་སྒྲིན་པའོ།

कः	ཀུུ	སྤུལ་མ་གང་།
तनोति ।	ཏྲ་ནོ་ཏྲི།	འཐག་པར་བྱེད་དམ་རྒྱས་པར་བྱེད།
कस्तनोति ।	ཀུུཏྲ་ནོ་ཏྲི།	གང་འཐག་པར་བྱེད།
चरति ।	ཅར་ཏྲི།	སྒྲིན་པར་བྱེད།
कश्चरति ।	ཀུུཅར་ཏྲི།	གང་སྒྲིན་པར་བྱེད།
शेते ।	ཤེ་ཏྲི།	ཉལ་བ།

कश्शते ।	ཀ་ཤེ་ཏི།	སྒྲ་ཉལ།
षण्डे ।	ཤ་ཇེ།	དུམ་ཤུ་ཐེད་པ།
कषण्डे ।	ཀ་ཤ་ཤ་ཇེ།	དུམ་ཤུ་གང་ཐེད་དམ་སྒྲུལ་བརྒྱབས།
साधुः	སྐ་རྒྱུ་མུ་	ལེགས་པ།
कस्साधुः	ཀ་སྐ་རྒྱུ་མུ་	གང་ལེགས་སམ་ལེགས་པ་གང།
कः	ཀ་མུ་	ཅིའམ་གང།
करोति ।	ཀ་རྩོ་ཏི།	ཐེད་པ།
क ॥ रोति ।	ཀ་རྩོ་རྩོ་ཏི།	ཅི་ཐེད་དམ་གང་ཐེད།
कः करोति ।	ཀ་མུ་ཀ་རྩོ་ཏི།	ཅི་ཐེད་དམ་གང་ཐེད།
खलुः	ཁ་ལུ་མུ་	དན་པ།
क ॥ खलुः	ཀ་ཁ་ལུ་མུ་	དན་པ་གང།
कः खलुः	ཀ་མུ་ཁ་ལུ་མུ་	དན་པ་གང་ཐེད།
पठति ।	པ་ཐ་ཏི།	སྒྲིག་པར་ཐེད།
कपठति ।	ཀ་པ་ཐ་ཏི།	གང་སྒྲིག་པར་ཐེད།
कः पठति ।	ཀ་མུ་པ་ཐ་ཏི།	གང་སྒྲིག་པར་ཐེད།
फलति ।	ཕ་ལ་ཏི།	འབྲས་ཤུ་ཐེད་པ།
कफलति ।	ཀ་ཕ་ལ་ཏི།	གང་འབྲས་ཤུ་ཐེད།
कः फलति ।	ཀ་མུ་ཕ་ལ་ཏི།	གང་འབྲས་ཤུ་ཐེད།

वाचः	བློ་མཆོག་	སྒྲིལ་བཤུགས་
पतिः	པུ་མཆོག་	བདག་པོ།
वाचस्पतिः	བློ་མཆོག་མཆོག་	སྒྲིལ་བའི་བདག་པོ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་བཤུགས་
वनः	བན་	ནགས་
पनस्पतिः	བན་མཆོག་	ནགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་བཤུགས་
बृह ।	བློ་མཆོག་	མིག་ལྟོང་།
बृहस्पतिः	བློ་མཆོག་མཆོག་	མིག་ལྟོང་བདག་པོ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་བཤུགས་
कारः	ཀར་	ཕྱིང་པ།
कारस्करः	ཀར་སྒྲིལ་	ཕྱིང་པའི་ཕྱིང་པ་སྒྲིལ་བཤུགས་
पारः	པར་	མཆོག་
पारस्करः	པར་སྒྲིལ་	མཆོག་གི་ཕྱིང་པ་སྒྲིལ་བཤུགས་
तत् ।	ཏ་	དེ།
करः	ཀར་	ཕྱིང་པ།
तस्करः	ཏ་སྒྲིལ་	ཆོས་ཀྱི་ཕྱིང་པ།
भाः	མཆོག་	མོད།
भास्करः	མཆོག་སྒྲིལ་	མོད་ཕྱིང་པའི་ཕྱིང་པ།
हरित् ।	ཏ་མིག་	འཕྲིག་ཕྱིང་པའི་ཕྱིང་པ།
चन्द्रः	ཅ་མཆོག་	ཟླ་བ།

हरिश्चन्द्रः	ཧའི་མུ་རྩེ་མཆོག་ལ།	འཕྲོག་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ། རྒྱལ་པོ་མེད་གོ་སྒྲུབ་པ།
अहः	ཨ་རུ་མཆོག་ལ།	ཉིན་མོ།
अहर्षतिः	ཨ་རུ་རྩེ་མཆོག་ལ།	ཉིན་མོའི་བདག་པོ་ལྷོ་ཉི་མ།
गणः	གར་མཆོག་ལ།	ཆོག་ལ།
अहर्गणः	ཨ་རུ་རྩེ་མཆོག་ལ།	ཉིན་མོའི་ཆོག་ལ།
रात्रिः	རྩེ་མཆོག་ལ།	མཚན་མོ།
अहोरात्रिः	ཨ་རྩེ་རྩེ་མཆོག་ལ།	ཉིན་མཚན་མོ།
रूपं ।	རུ་ཕྱི།	གཟུགས་ལ།
अहोरूपं ।	ཨ་རྩེ་རྩེ་མཆོག་ལ།	ཉིན་མོའི་གཟུགས་ལ།
अर्थः	ཨ་རྩེ་མཆོག་ལ།	དོན་ལ།
कौटर्धः	ཀོ་ལྷུ་མཆོག་ལ།	དོན་གང་ལ་མཚན་དོན་ཅི།
गतः	གར་མཆོག་ལ།	འཕྲོག་པ།
कोगतः	ཀོ་གར་མཆོག་ལ།	གང་ལ་འཕྲོག་པ།
देवः	དེ་བུ་མཆོག་ལ།	ལྷ།
याति ।	ཡཱ་ཏི།	ཐོབ་པ།
देवोयाति ।	དེ་བུ་ཡཱ་ཏི།	ལྷ་ཐོབ་པ།
मनः	མན་མཆོག་ལ།	ཡིད།
रथः	རེ་མཆོག་ལ།	ཤིང་རྒྱ།

মনোরথঃ	མཐོང་པོ་	ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་
देवाः	དེ་བླ་	ལྷ་རྒྱུ་ལ་
अत्रः	ཨ་ཏྲ་	འདིར།
देवाअत्रः	དེ་བླ་ཨ་ཏྲ་	ལྷ་རྒྱུ་ལ་འདིར།
वाताः	བླ་ཏྲ་	རྒྱུ་ལ་འདིར།
वान्तिः	བླ་ཏྲ་	ཆེ་བའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་
वातावान्तिः	བླ་ཏྲ་བླ་ཏྲ་	རྒྱུ་ལ་འདིར།
देवायत्रः	དེ་བླ་ཨ་ཏྲ་	ལྷ་རྒྱུ་ལ་འདིར།
भोः	མོ་	དེ་བླ་ལ་འདིར།
एहि ।	ཨ་ཏྲ་	འདིར།
भोएहि ।	མོ་ཨ་ཏྲ་	ཀྱི་འདིར་ཐུག་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་
भगोः	མོ་ཏྲ་	སྐལ་ལ་
नमस्ते ।	ནམ་ཏྲ་	ཕུག་འཇུག་ལ་
भगोनमस्ते ।	མོ་ཏྲ་ནམ་ཏྲ་	སྐལ་ལ་ཕུག་འཇུག་ལ་
अघोः	ཨ་ཏྲ་	ཕྱི་ལ་
यहि ।	ཡ་ཏྲ་	དེ་ལ་ཤིག་ལ་
अघोयाहि ।	ཨ་ཏྲ་ཡ་ཏྲ་	ཕྱི་ལ་དེ་ལ་ཤིག་ལ་ རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱུ་
अग्नि ।	ཨ་ཏྲ་	མཐོང་པོ་

अग्निरत्रः	ཨ་གྲི་ར་རྩེེ	མེ་འདིར།
पटुः	པ་ཏེུ	མཁམ་པ།
यजते ।	ཡཇྲེ	ལྷ་མཆོད་པ།
पटुर्यजते ।	པ་ཏུ་ལྷ་ཇྲེ	མཁམ་པ་ལྷ་མཆོད།
उषः	ཨུཤེ	ཕྱིན།
बुधः	བུ་རྩེེ	གསལ་བ།
उषर्बुधः	ཨུཤེ་བུ་རྩེེ	ཕྱིན་ནས་གསལ་བ།
गीः	གྱིེ	མྱ་བ།
पतिः	པ་ཏིེ	བདག་པོ།
गीपतिः	གྱི་པ་ཏིེ	མྱ་བའི་བདག་པོ།
गीपतिः	གྱི་པ་ཏིེ	མྱ་བའི་བདག་པོ།
भू ।	བྱ།	ག།
भूपतिः	བྱ་པ་ཏིེ	ས་ཡི་བདག་པོ། རྒྱལ་པོ། གཏའ་ཐག་ ཅན་ཏེ་བྱ་མཆོག་
भूपतिः	བྱ་པ་ཏིེ	ས་ཡི་བདག་པོ། རྒྱལ་པོ། གཏའ་ཐག་ ཅན། བྱ་མཆོག་
प्राताः	པྲཱ་ཏེེ	མོ་རངས།
प्रातारत्रः	པྲཱ་ཏེ་ར་རྩེེ	མོ་རངས་འདིར།

अनतः	अङ्कः	वद।
गतः	गङ्कः	वक्ष्य।
अन्तर्गतः	अङ्कगङ्कः	वदतु वक्ष्य।
पुनः	पुनः	वक्ष्य।
रामते।	रामते।	वक्ष्य वक्ष्य।
पुनारामते।	पुनरामते।	वक्ष्य वक्ष्य वक्ष्य।
शुक्तीः	शुक्तीः	शुक्ती।
रूप्यात्मनाभाति।	रूप्यात्मनाभाति।	रूप्यात्मनाभाति।
शक्तीरूप्यात्मनाभाति।	शक्तीरूप्यात्मनाभाति।	शक्तीरूप्यात्मनाभाति।
सः	सः	सः।
चरति।	चरति।	चरति।
सचरति।	सचरति।	सचरति।
एषः	एषः	एषः।
हसति।	हसति।	हसति।

सुख-वर्णन

व्यवहार-वाक्यानि

सुख-वर्णन-प्रारम्भिक-वाक्यानि

- १ नमस्ते । नमस्ते ।
 सुख-वर्णन-प्रारम्भिक-वाक्यानि (Hello; Good morning; Good afternoon.)
- २ तव किम् नाम अस्ति । तव गीतं कृतं अस्ति ।
 सुख-वर्णन-प्रारम्भिक-वाक्यानि (what's your name?)
- मम नाम जयन्तः/ वैजयन्ती अस्ति । मम कृतं कृतं वैजयन्ती अस्ति ।
 तव गीतं कृतं/ वैजयन्ती अस्ति । (My name is Jayant/ Vajayanti)
- ३ त्वम् संस्कृतम् पठसि । त्वम् संस्कृतम् पठसि ।
 सुख-वर्णन-प्रारम्भिक-वाक्यानि (Do you study Sanskrit?)
- आम् अहम् संस्कृतम् पठामि । आम् अहम् संस्कृतम् पठामि ।
 त्वम् संस्कृतम् पठसि । (Yes, I'm studying Sanskrit.)
- ४ एतत् तव मित्रम् अस्ति । एतत् तव मित्रम् अस्ति ।
 त्वम् संस्कृतम् पठसि । (Is this your friend?)

आम् एतत् मम मित्रम् अस्ति ।

རེད། འདི་ངའི་མྱོགས་པོ་ཡིན།

ལྷན་ཞེན་ཏུ་མཁ་མི་ཉན་ལྟེ།

(Yes, this is my friend.)

५ आगच्छतु उपविशतु ।

ཐེགས་ཤོག་ འདིར་བཞུགས་དང་།

ལྷག་རྒྱུ་ཏུ་ལུས་བཤུ།

(Please come, have a seat!)

आगच्छामि । धन्यवादाः ।

ང་འོང་ངམ་ཐོན། བཀའ་དྲིན་ཆེ།

ལྷག་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་ལྟེ།

(I'm coming. Thanks.)

६ किम् इदम् ।

འདི་ཅི་རེད།

གིན་ཅི་དམ།

(What is this?)

इदम् मम पुस्तकम् ।

འདི་ངའི་དཔེ་ཆ་རེད།

ཅི་དམ་མཁ་བུ་སྐྱུག་མ།

(This is my book.)

७ उत्तिष्ठ ।

ཐོངས་ཤིག

ལྷོད་ཐོ།

(Stand up!)

८ उपविश ।

བཞུགས་དང་།

ལུས་བཤུ།

(Sit down!)

९ प्रणमामि ।

འདུང་བའམ་ཕྱག་འཆལ་བ།

བྲམ་ལྟེ།

(Hello; Good morning; Good afternoon.)

आकारान्त-स्त्रीलिङ्गम्

མ་ཡིག་མཐའ་ཅན་གྱི་བུད་མེད་ཀྱི་ཀླག་པ།

बालिका	བོ་ལོ་ཀླ	བུ་མོ།
छात्रा	ཚྭ་བུ།	བུ་མོ་སྒྲོབ་མ།
ललना	ལལ་རྒྱ།	བུད་མེད་མཆོག་སྒྲིག་མོ།
रमा	ར་མླ།	ལྷོ་སྒྲེད་པ་ལ་མོ། བྱ་བ་འཇུག་གི་ ཆུང་མའི་མིང།
शारदा	ཤར་རྒྱ།	སྒྲོན་སྒྲིན་མ་སྒྲེད་བུང་མ་ཅན་མ།
खट्वा	ཁ་ཏུ།	མ་ལ་ཁྱིའམ་ཉལ་གྱི།
अध्यापिका	མཚན་པོ་ཀླ།	མ་ལན་པོའམ་དགོ་ཀན།
वाटिका	བོ་ཁྱིེ།	ལུ་མ་ར།
पाठशाला	པཱ་ཐ་པཱ་ལ།	ཆོས་སྒྲོག་ར་བའམ་སྒྲོབ་གྲ།
माला	མླ་ལ།	མེད་བའམ་མགལ་ཆུན།
वसुधा	བསུ་རྒྱ།	ས་གཞིའམ་ཁོ་ར་འཛིན།

ཨ་ཡིག་མཐའ་ཅན་གྱི་མཛིང་གི་རྟགས།

198

वस्त्रम्	བཟུམ་	རས་དང་གོས། ན་བཟུལ།
पुष्पम्	ཕུམ་	མེ་ཉོག་གམ་ཚུ་མྱེས།
पुस्तकम्	ཕུསྟག་མ།	དཔེ་ཆ་ལམ་སྟེགས་བཅས།
रुप्यकम्	རུཕྱི།	དུལ།
पत्रम्	པཌ་མ།	འདབ་མའམ་ལ་མ།
मुखम्	མུམ་མ།	ཁའམ་སྒྲ་ཕྱེད་དམ་ཞལ་ལམ་གསུང་ ཕྱེད།
शस्त्रम्	ཤམ་	གིའམ་རལ་གྱི།
चक्रम्	ཅག་མ།	འཁོར་ལོ།
उद्यानम्	ལུང་ཁྱི།	སྤྱོད་མོས་ཆལ།
भूषणम्	ཐུཤ་ཁྱི།	ཐུན་ཆ།
मित्रम्	མིའྱི།	མཛེའ་བོའམ་གྲོགས་པོ།
भोजनम्	ཐྱོང་བ་མ།	ཁ་བཅས། མན་བ་ཆལ། གསོལ་སྟོན།
पात्रम्	པཌ་མ།	ཐྱོད། ཡལ་གྱི། རྒྱུང་བཟེད།
भोगम्	ཐྱོགྱི།	དཀོར་ནོར། དངོས་པོ། འབྱུར་ བའམ་ཡེ་ཕྱེད།

संख्या शब्दा

བཅུ་དྲུག་ཁྱད་སྟངས་

एक	ཅིག	གཅིག	(one)
द्वौ	རྒྱུ་	གཉིས།	(two)
त्रयः	དལུམ་	གསུམ།	(three)
चत्वारः	ཅད་རུང་	བཞི།	(four)
पंच /पञ्च	པོ་ཅེ་ལྔ་པ་ལྟ།	ལྔ།	(five)
षट्	པ་ཇྲ་	དྲུག་	(six)
सप्त	མཇུ་	བདུན།	(seven)
अष्ट	མཇུ་	བརྒྱད།	(eight)
नव	དཔ་མཇུ་	དགུ།	(nine)
दश	དཔ་མཇུ་	བཅུ།	(ten)
एकादश	ཅིག་དཔ་མཇུ་	བཅུ་གཅིག་	(eleven)
द्वादश	རྒྱུ་དཔ་མཇུ་	བཅུ་གཉིས།	(twelve)
त्रयोदश	དལུམ་དཔ་མཇུ་	བཅུ་གསུམ།	(thirteen)

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ	ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ	ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ	(fourteen)
ପଞ୍ଚଦଶ	ପଞ୍ଚଦଶ	ପଞ୍ଚଦଶ	(fifteen)
ଷୋଡ଼ଶ	ଷୋଡ଼ଶ	ଷୋଡ଼ଶ	(sixteen)
ସପ୍ତଦଶ	ସପ୍ତଦଶ	ସପ୍ତଦଶ	(seventeen)
ଅଷ୍ଟାଦଶ	ଅଷ୍ଟାଦଶ	ଅଷ୍ଟାଦଶ	(eighteen)
ନବଦଶ	ନବଦଶ	ନବଦଶ	(nineteen)
ବିଂଶତି:	ବିଂଶତି:	ବିଂଶତି:	(twenty)
ଏକବିଂଶତି:	ଏକବିଂଶତି:	ଏକବିଂଶତି:	(twenty-one)
ଦ୍ଵାବିଂଶତି:	ଦ୍ଵାବିଂଶତି:	ଦ୍ଵାବିଂଶତି:	(twenty-two)
ତ୍ରୟୋବିଂଶତି:	ତ୍ରୟୋବିଂଶତି:	ତ୍ରୟୋବିଂଶତି:	(twenty-three)
ଚତୁର୍ବିଂଶତି:	ଚତୁର୍ବିଂଶତି:	ଚତୁର୍ବିଂଶତି:	(twenty-four)
ପଞ୍ଚବିଂଶତି:	ପଞ୍ଚବିଂଶତି:	ପଞ୍ଚବିଂଶତି:	(twenty-five)
ଷଷ୍ଠବିଂଶତି:	ଷଷ୍ଠବିଂଶତି:	ଷଷ୍ଠବିଂଶତି:	(twenty-six)
ସପ୍ତବିଂଶତି:	ସପ୍ତବିଂଶତି:	ସପ୍ତବିଂଶତି:	(twenty-seven)
ଅଷ୍ଟାବିଂଶତି:	ଅଷ୍ଟାବିଂଶତି:	ଅଷ୍ଟାବିଂଶତି:	(twenty-eight)
ନବବିଂଶତି:	ନବବିଂଶତି:	ନବବିଂଶତି:	(twenty-nine)

त्रिंशत्	ཉི་ཤུ	ཐུག་ཐུ།	(thirty)
चत्वारिंशत्	ཅུ་ལྔ་ཤུ	བཞི་བཅུ།	(forty)
पंचाशत्	པོ་ལྔ་ཤུ	ལྔ་བཅུ།	(fifty)
शतम्	ཤུ་ལྔ་ལྔ་	བརྒྱ་ཐམ་པ།	(hundred)

ཨ་མི་ཏི་ཤ་ལ་འབྲུག་པའི་ཚུ།

ཚུ་པའི་ཚུ།	ཚུ་པའི་ཚུ་ལ་འབྲུག་པའི་ཚུ།
དཔེ་མཛན་འབྲུག་འཕྲུལ་པ།	ཨ་མི་ཏི་ཤ།
མཐུན་ཤོག་ཚུ་ལ་འབྲུག་པ།	མི་ཚུ་ཚུར་། སྐད་འཛིན་དབང་ཚོ།
དཔེ་མཛན་འབྲུག་པའི་ཚུ་ལ་འབྲུག་པ།	ཡུང་གི་མོད་མིག་པ་དཔེ་ཚུ་ལང་།
མི་ཚུ་ཚུར་མཐུན།	འདི་གའི་དཔེ་ཚུ་ལང་གི་ཚུ་ལ་ཚུ་ལ་འཕྲུག་པ།
པར་ཚུ་ལ་འབྲུག་པ།	མི་ཚུ་ཚུར་ཚུ་ལ་འཕྲུག་པའི་ཚུ་ལང་ལྷན་ལ།
པར་ལེངས།	༡༠༠༥མའི་ཚུ་ལ་པར་དཔར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེད་པ།
	༡༠༠༥མའི་ཚུ་ལ་པར་དཔར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེད་པ།
དཔེ་ཚུ་ལ།	16
པར་ཚུ་ལ།	0001 - 2000
དཔར་ཤོག	13.75
དཔེ་ཚུ་ལ།	ISBN 978—7—80057—978—3/H. 12
མི་ཚུ་ཚུར་མཐུན།	16.80

དཔེ་མཛོད་འགན་འཁུར་པ།

ཨ་ནན།

མདུན་ཤོག་རྩལ་འགོད་པ།

ཡི་ཅན་ལྷུང་།

རིག་འཛིན་དབང་མོ།

ISBN 978-7-80057-978-3

9 787800 579783 >

定价: 16.80 元